

obrtnik podjetnik

ozs.si/obrtnik
podjetnik.si

2018

Kdo bo Obrtnik leta in kdo Podjetnik leta?

Podelitev priznanj in mojstrskih diplom
bo 6. decembra na Brdu pri Kranju

Lahko noč, skrbi.

Triglav podjetniški komplet

Združite
zavarovanja
svojega podjetja
in **prihranite**
do 25 %.

Zavarujte večino
tveganj svojega
malega ali mikro
podjetja z bogatim
izborom zavarovanj
za podjetja.

Vse bo v redu.

triglav

www.triglav.si

Zavihajmo rokave!

Prezgodaj je še govoriti o (ne)uspešnem delu nove vlade. Zavedamo se, da novi ministri potrebujejo nekaj časa za uvajanje. Najbolj pereče probleme obrtnikov in podjetnikov smo sicer novi ministrski ekipi že predstavili. Dejstvo pa je, da naših problemov na žalost tudi ta vlada ne bo rešila čez noč.

Smo pa od ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo dobili zagotovilo, da bomo dobili državnega sekretarja za malo gospodarstvo. In to je morda prvi korak v smeri boljšega in predvsem hitrejšega reševanja problemov, ki pestijo obrtnike in podjetnike. Med škodljivi in perečimi zadevami je tudi nov pravilnik o poklicnih boleznih. Ministru za zdravje Samu Fakinu smo tako predstavili škodljive posledice novega pravilnika, ki zajema tudi tiste bolezni, ki lahko nastanejo izven delovnega okolja. Zveza svobodnih sindikatov Slovenije namreč od ministra zahteva, da se pravilnik sprejme še letos, kar je za nas nesprejemljivo. Naše stališče je jasno – ko bo urejena zdravstvena zakonodaja, ki bo vsebovala ustrezne varovalke in ko bo jasno, kam gredo sredstva, ki se zberejo s prispevkom za poškodbe pri delu in poklicne bolezni, bo prišel čas za pravilnik o poklicnih boleznih.

V teku so tudi priprave na osrednji dogodek naše zbornice – izbor Obrtnika in Podjetnika leta 2018. 6. decembra bomo na Brdu pri Kranju razglasili že 16. Obrtnika leta in 26. Podjetnika leta. Na slovesnosti pa bomo podelili tudi mojstrske diplome 18. generaciji mojstrov in mojstric ter razglasili najstarejšega obrtnika ali obrtnico leta. Letos bo dogodek še posebej slavnosten, svojo udeležbo pa je že potrdil predsednik vlade in številčna ministrska ekipa.

Sicer pa smo aktivni tudi v sekcijah. Prav v tem mesecu imamo precej strokovnih dogodkov, na katere se še vedno lahko prijavite. Bliža se srečanje kovinarjev, kongres kozmetikov in frizerjev, srečanje optikov, gostincev, konec meseca pa bodo naši slikopleskarji izvedli že 20. humanitarno akcijo. Pred nami je torej nadvse pester mesec in mi smo skupaj z našimi člani že zavihali rokave. Želim pa si, da bi podobno storila tudi nova vlada in čim prej začela z delom in z reševanjem naših problemov.

Branko Meh, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije

**obrtnik
podjetnik**

Kolofon

Letnik XLVII, številka 11, november 2018
Izdaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
tel. 01 58 30 500

Naslov uredništva: Celovška cesta 71, Ljubljana

Stiki z uredništvom: 01 58 30 507, faks: 01 50 54 373;

e-pošta: revija.obrtnik@ozs.si; spletna stran:

www.ozs.si/obrtnik

Odgovorna urednica: Eva Mihelič, tel. 01 58 30 559

Novinar, koordinator: Anton Šijanec, tel. 01 58 30 533

Vodja trženja: Janja Štrigl Tot, tel. 01 58 30 801

Naročnina, mali oglasi – tajnica redakcije:

Barbara Peteros, tel. 01 58 30 507

Naklada: 31.000 izvodov

Cena: 6 evrov v prosti prodaji, celoletna naročnina

60 evrov (9,5-odstotni DDV je vključen v ceni).

Transakcijski račun pri NLB d. d. Ljubljana:

02013-0253606416

Oblikovanje, prelom revije, obdelava fotografij

in priprava za tisk: Žiga Okorn in Barbara Filipčič,

www.uvid.si

Tisk: Salomon, d.o.o., Vevška 52, 1260 Ljubljana-Polje

ISSN 2385-9849

Najboljši servis

za obrt in podjetništvo!

OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA
SLOVENIJE

Vse na enem mestu

zastopamo • informiramo • povezujemo • svetujemo • izobražujemo • promoviramo
na 62. območnih zbornicah po vsej Sloveniji!

AKTUALNO

4-7

ZMAGOVALCI

8-9

IZ OZS

10-29

PODJETNO

30-42

OBRTNIKOV SVETOVALEC

45

SEKCIJE

61-78

00Z

80-91

IZOBRAŽEVANJE IN PRENOS ZNANJ

92-95

NAŠI ČLANI

96-100

OBRTNIKOVA BORZA

102-104

NASLOVNICA

oblikovanje: Žiga Okorn

Zakaj prodajniki pod stresom prodajo manj?

Pri prodaji so pritiski vedno veliki. V igri je tržni delež, zaslužek ali celo kariera, kar pogosto pripelje do negativnega stresa. A čeprav velja, da je dober prodajnik tudi dober igralec, je vpliv stresa očiten, prodajni obiski, sestanki in uspešnost pa posledično niso najboljši.

stran 30

OBRTNIKOV SVETOVALEC

stran 45

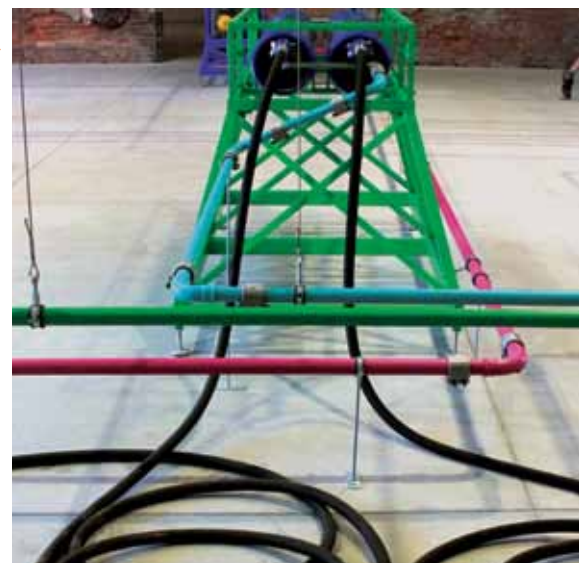
Za ponovno oživitev obrti

Člani Sekcije zlatarjev in draguljarjev pripravljajo nove poti za strokovno izobraževanje mlajše generacije, hkrati pa si želijo, da bi vanj vključili tudi bogato tradicijo, znanje in izkušnje starejše generacije. Sekcija v prihajajočem obdobju zato pripravlja številne aktivnosti. stran 64

Slavnostna podelitev priznanj in mojstrskih diplom

OZS bo 6. decembra na Brdu pri Kranju podelila prestižni priznanji Obrtnik leta 2018 in Podjetnik leta 2018 ter posebno priznanje najstarejšemu obrtniku oziroma obrtnici, 30 novih mojstrov in mojstric pa bo prejelo zaslužene diplome. stran 10

Vpis v imenik vodij del

Na podlagi določil novega Gradbenega zakona se morajo vsi izvajalci del oziroma njihovi vodje del na gradbenih objektih vpisati v imenik vodij del. Vpis je potrebno opraviti čim prej, najpozneje pa do maja 2020, ko poteče prehodno obdobje.

stran 72

SUBVENCije ZA ZAPOS�ITEV

Delodajalci, si želite pomoč pri zaposlovanju novega kadra?

Nepovratne finančne spodbude Zavoda RS za zaposlovanje so vam na voljo. Subvencija za zaposlitev brezposelne osebe marsikateremu delodajalcu olajša odločitev, da okrepi svoj kader in v ekipo zaposlenih sprejme novega člana. Obenem pa izvajanje programov aktivne politike zaposlovanja v sodelovanju z vami pomembno uravnava ponudbo in povpraševanje na trgu dela.

Programe skupaj s pristojnim ministrstvom za delo oblikujemo glede na potrebe delodajalcev in strukturo brezposelnih. S povezovanjem delodajalcev, delojemalcev, izobraževalnih institucij in drugih deležnikov v nacionalnem in

lokalnem okolju poskrbimo za izvajanje učinkovitih in prilagojenih ukrepov za zaposlovanje oseb iz ranljivih skupin. Brezposelnim, predvsem starejšim, mlajšim, dolgotrajno brezposelnim in nižje izobraženim povečujemo zaposlitvene možno-

sti, splošne in poklicne kompetence, hkrati pa s subvencijami delodajalce dodatno motiviramo k zaposlovanju.

Z vključevanjem oseb v subvencionirano zaposlitev povečujemo stopnjo zaposlenosti le-teh, saj se delodajalci zaradi

DELODAJALCI, BODITE POZORNI NA POSTOPEK SUBVENCIONIRANE ZAPOSLOTITVE BREZPOSELNE OSEBE Z ODDAJO PONUDBE NA JAVNO POVABILO:

- Preglejte javno povabilo in preverite, ali ustrezate pogojem za pridobitev subvencije.
- Zavodu RS za zaposlovanje sporočite prosto delovno mesto (elektronsko, prek portala: www.zadelodajalce.si).
- Izberite ustreznega kandidata izmed tistih, ki smo vam jih napotili, in nas o tem obvestite.
- Oddajte ponudbo na javno povabilo (elektronsko, prek portala: www.zadelodajalce.si).
- Podpišite pogodbo o dodelitvi sredstev.
- Zaposlite izbranega kandidata.
- Predložite zahtevek za izplačilo (eRačun).

Dodatne informacije o preostalih programih, rokih za oddajo ponudb ter o pridobivanju nepovratnih sredstev za zaposlovanje in tudi za usposabljanje brezposelnih so na voljo na www.ess.gov.si/delodajalci/financne_spodbude, na brezplačni telefonski številki **Kontaktne centra 080 20 55** ali pri **svetovalcih v vam najbližji pisarni za delodajalce**.

finančnih spodbud lažje odločite za zaposlitev kadra, ki ga potrebujete. Z ukrepi aktivne politike zaposlovanja se povečujejo tako trenutne zaposlitvene možnosti kot dolgoročna zaposljivost oseb na trgu dela, delodajalcem pa se s finančnimi spodbudami pomembno znižajo stroški dela.

Veste, kaj vse je na voljo?

Preverite, ali ste upravičeni do subvencije za nove zaposlitve oziroma do povrnitve prispevkov za novozaposlene sodelavce. Predstavljamo vam nekaj programov, sofinanciranih iz Evropskega socialnega sklada, ki omogočajo pridobivanje nepovratnih sredstev za zaposlitev brezposelnih.

Ukrep **Trajno zaposlovanje mladih** je namenjen mladim do 30. leta starosti, ki so prijavljeni v evidenci brezposelnih oseb. Višina **subvencije za zaposlitev za nedoločen čas znaša 5000 EUR**.

Program **Zaposli.me** je namenjen spodbujanju zaposlovanja oseb, prijavljenih v evidenci brezposelnih, starejših od 50 let ter starejših od 30 let, ki so nizko izobražene ali dolgotrajno brezposelne oziroma se bodo po vključitvi v programe socialne aktivacije ponovno aktivirale na trgu dela. Delodajalec lahko pridobi

subvencijo za zaposlitev, katere višina je odvisna od izpolnjevanja kriterijev brezposelne osebe in znaša **od 5000 do 7000 evrov**.

Spodbude za zaposlovanje oseb iz programa **Učne delavnice** omogočajo delodajalcu, da lahko pridobi subvencijo za zaposlitev brezposelnih, ki so zaključili praktično usposabljanje v programu Učne delavnice. Subvencija znaša **4000 evrov za najmanj 6-mesečno zaposlitev ali 8000 evrov za najmanj enoletno zaposlitev brez prekinitve**.

Sodite med tiste delodajalce, ki menite, da lahko starejši prinesejo v kolektiv nova znanja in veščine ter popestrijo

delovno vzdušje? Potem le preverite, kaj vam ponuja program **Aktivni do upokojitve**. Če boste zaposlili brezposelno osebo, ki je dopolnila 58 let in več, lahko pridobite subvencijo za njeno zaposlitev za nedoločen čas oziroma najmanj do izpolnitve pogojev za upokojitve. Subvencija znaša **11.000 evrov**.

PETRA MAUER, SLIKE: ARHIV ZRSZ

Zavod Republike Slovenije
za zaposlovanje

SUBVENCije ZA ZAPOSLOVANJE STAREJŠIH BREZPOSELNIH ZA NEDOLOČEN ČAS OŽ. DO IZPOLNITVE POGOJEV ZA PREDČASNO ALI STAROSTNO UPKOJITEV

Aktivni do upokojitve

INFO: pisarne za delodajalce, www.ess.gov.si

Na voljo sredstva za vzpostavitev in nadgradnjo elektronskega poslovanja

Namen javnega razpisa je preko sofinanciranja upravičenih stroškov vzpostavitve ali nadgradnje elektronskega poslovanja podpreti mikro, mala in srednje velika podjetja, ki lahko z uvedbo elektronskega načina poslovanja lažje vstopajo v globalne verige vrednosti in na nove trge, povečajo mednarodno konkurenčnost poslovanja, izboljšajo in pospešijo interakcijo s poslovnimi partnerji v tujini, učinkoviteje pošiljajo in zbirajo informacije ter izboljšajo odnose v celotni dobavni verigi.

Podjetja bodo lahko dobila sredstva za elektronsko izmenjavo med partner-

Javna agencija SPIRIT Slovenija je objavila razpis, namenjen podpori mikro, malih in srednje velikih podjetij pri vzpostavitvi in nadgradnji elektronskega načina poslovanja. Podjetja lahko na ta način izboljšajo svoje možnosti pri širitvi na tuje trge in povečajo svojo mednarodno konkurenčnost. Na razpolago je skoraj 9,5 milijona evrov.

Zakoni, pomembni za obrt in malo podjetništvo

1. Končane javne razprave:

- Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe javni linijski prevoz potnikov v notranjem cestnem prometu in o koncesiji te javne službe
- Pravilnik o uveljavljanju izplačila nadomestila plače iz obveznega zdravstvenega zavarovanja na zahtevo delodajalca
- Predlog pravilnika o tehničnih pregledih motornih in priklopnih vozil
- Predlog zakona o dolgotrajni oskrbi in obveznem zavarovanju za dolgotrajno oskrbo
- Predlog zakona o varstvu okolja
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnih razmerjih

2. V pripravi na ministrstvih:

- Predlog Pravilnika o poklicnih boleznih
- Predlog zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o integriteti in preprečevanju korupcije
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o tujcih

3. Obravnava v državnem zboru

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Gradbenega zakona
- Predlog Zakona o dopolnitvi Zakona o voznikih
- Predlog Zakona o spremembi Zakona o delovnih razmerjih
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
- Predlog Zakona o spremembah Zakona o dohodnini
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o čezmejnem izvajanju storitev
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o motornih vozilih
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb

4. Objava v Uradnem listu RS

- Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo

ji, digitalizacijo nastopov na sejnih, spletne strani za tuje trge, spletne trgovine, produktno-prodajne videe in krepitev kompetenc oziroma usposabljanja.

Navodila za izdelavo popolne in pravilne vloge so navedena v razpisni dokumentaciji, ki je na voljo na spletni strani www.spiritslovenia.si, za dodatne informacije v zvezi s prijavo pa lahko pišete na e-naslov: eposlovanje@spiritslovenia.si.

E. M.

FINANČNE SPODBUDE EKO SKLADA ZA NALOŽBE V UČINKOVITO RABO IN OBNOVLJIVE VIRE ENERGIJE

Eko sklad je objavil poziv za finančne spodbude v obliki nepovratnih sredstev in kredita s subvencionirano obrestno mero za podjetja za nove naložbe v učinkovito rabo in obnovljive vire energije. Namen javnega poziva je spodbuditi izvedbo ukrepov učinkovite rabe energije v stavbah, ukrepov učinkovite rabe električne energije, rabe odpadne toplote v procesih ter ukrepov za povečanje rabe obnovljivih virov energije.

Ukrepi in naložbe, ki omogočajo pridobitev spodbud, so objavljeni na spletni strani www.ekosklad.si, dodatne informacije pa dobite na e-naslovu: ekosklad@ekosklad.si.

OZS OPOZARJA MINISTRA ZA ZDRAVJE

Ne sprejemajte prenagljenih odločitev!

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je minuli mesec na ministra za zdravje Sama Fakina naslovila pismo, v katerem opozarja na škodljive posledice morebitnega hitrega sprejema pravilnika o poklicnih boleznih.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je na škodljive posledice novega pravilnika o poklicnih boleznih opozarjala že Fakinovo predhodnico Milojko Kolar Celarc, saj ta zajema tudi tiste bolezni, ki lahko nastanejo izven delovnega okolja. Kljub temu, da si Zveza svobodnih sindikatov Slovenije želi, da bi bil pravilnik sprejet še letos, OZS ministra poziva, naj nikar ne sprejema prenagljenih odločitev, saj bi morebitno sprejetje pravilnika v predlagani obliki ogrozilo obstoj številnih podjetij.

V OZS so prepričani, da je treba najprej sprejeti in urediti področje zdravstvene in pokojninske zakonodaje (predvsem Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju), ki bo zagotovila ustrezne varovalke za preprečitev potencialnih zlorab in nedokazanih odškodninskih zahtevkov do delodajalcev, ki bi lahko nastale zaradi pravilnika. V poveza-

vi s tem poudarjajo, da morajo biti v Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju vključene rešitve glede odškodninske odgovornosti delodajalcev, enako tudi v Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, glede na plačevanje »zavarovalnine« delodajalcev za poklicne bolezni (ZZVZZ) in invalidsko zavarovanje (ZPIZ-2).

Predlagajo, da se:

- odškodninska odgovornost delodajalcev v primeru regresnih zahtevkov zavodov (ZZS in ZPIZ) do delodajalcev terja le v primeru, če je do škodnega dogodka prišlo zaradi velike malomarnosti ali naklepa;

- v primeru regresnega zahtevka zavoda/ov določi limit za odškodninsko odgovornost; posledično bo podjetjem omogočeno komercialno zavarovanje te odgovornosti.

Zbornica opozarja tudi na dejstvo, da delodajalci vplačujejo prispevek za

poškodbe pri delu in poklicne bolezni (0,53 %). Iz tega naslova se vsako leto zbere več kot 80 milijonov evrov, ki se ne porablja namensko (samo približno 20 milijonov), kljub namenskem vplačevanju.

Prav tako v nekaterih delih nasprotuje predlogu pravilnika, ki skuša urejati nekatere elemente, ki bi morali imeti podlago v zakonu.

Ob tem predsednik OZS Branko Meh poudarja: »V OZS sistemskemu reševanju problema poklicnih bolezni nikakor ne nasprotujemo, vendar pa je treba pred tem poskrbeti, da bo imel nov pravilnik ustrezno podlago v zakonu. Šele, ko bo urejena zdravstvena zakonodaja, ki bo vsebovala ustrezne varovalke in ko bo jasno, kam gredo sredstva, ki se zberejo s prispevkom za poškodbe pri delu in poklicne bolezni, bo prišel čas za pravilnik o poklicnih boleznih.«

MIRA ČREŠNAR

ZMAGOVALCI: MAKOTER, D. O. O., PROIZVODNJA EMBALAŽE, TRGOVINA IN STORITVE, CVEN

Kakovost izdelkov, prilagajanje kupcem in sprotno posodabljanje opreme

Milica Makoter (foto: Nataša Juhov, Vestnik)

Milica Makoter, lastnica in direktorica družinskega podjetja Makoter s Cvena pri Ljutomeru, je idejni vodja in gonilna moč podjetja domala že štiri desetletja. Prisega na kakovost kot najvišjo zavezo vodstva podjetja, ki mora z ustreznimi organizacijskimi prijemi in z zagotavljanjem virov omogočiti dolgoročno uspešno poslovanje. »Kakovost je naša uveljavljena vrednota, ki pomeni boljše, ceneje, hitreje in varneje doseči zahteve vseh zainteresiranih strani. S pomočjo kazalnikov cilje procesov merimo, spremljamo in izboljšujemo,« pravi letošnja dobitnica naziva obrtnik leta, ki ji je ga podelila OOO Ljutomer.

Obrtniška poslovna pot Milice Makoter se je začela pred 37 leti. V garažnih prostorih stanovanjske hiše so začeli izdelovati polietilenske vrečke, ki so ob izdelavi polietilenske folije še danes osnovni izdelek podjetja.

Od »jugo« tržišča do preboja na evropski trg

Podjetje Makoter je do osamosvojitve velik delež svojih izdelkov ponujalo na trgu nekdanjih jugoslovanskih repu-

blik. Z razpadom skupne države se je bilo potrebno preusmeriti na evropski trg. »Uspelo nam je z investicijami v strojno opremo, sicer pa še vedno sodelujemo tudi z republikami nekdanje Jugoslavije, a zelo malo. Nekoliko večje kooperacijsko sodelovanje imamo z Bosno in Hercegovino. Tamkajšnjo uspešno, nam sorodno podjetje, za nas proizvaja polizdelke in nekaj končnih izdelkov,« pravi Milica.

Zanimivo je, da za eno najuspešnejših obdobj njihovega poslovanja štejejo

leta takoj po ustanovitvi podjetja, ko je tedenska inflacija znašala tudi več kot 60 odstotkov. »Trajalo je kratko, a hkrati dovolj dolgo, da se je zaslužilo za dober zagon naše proizvodnje,« se spominja tistih časov Milica.

Vzponi in padci

Tako kot povsod, so se tudi pri Makoterjevih soočili z vzponi in padci v poslovanju. »Najtežje je bilo v obdobju osamosvojitve Slovenije. Takrat smo iz-

gubili več kot polovico jugoslovanskega trga in je bila potrebna večja investicija za konkurenčen vstop na druge trge. Ocenjujem, da je bilo najslabše pred slabimi petimi leti, ko je cena reprodukcijskega materiala poskočila za okoli 40 odstotkov, cen naših proizvodov pa nismo uspeli uskladiti z željami kupcev, ki takšne razlike v ceni niso sprejeli,« pravi Milica in pojasni, kako je bilo pri njih v času svetovne gospodarske krize: »Pozorno smo sledili dogajanju na trgu, takrat nismo veliko investirali, kajti nestabilna gospodarska situacija se je dotaknila tudi nas. Še dobro, da imamo proizvodni program, ki ga potrebuje sleherno gospodinjstvo.« O konkurenčnosti na slovenskem in evropskem trgu pa pravi: »Konkurenca v naši branži je izjemno močna in agresivna. Imamo prednost v kakovosti proizvodov, prilagajanju kupcem in nenehnemu posodabljanju strojne opreme. Večino izdelkov prodamo na tuje trge, predvsem v države Evropske unije. Odkar smo postali člani Evropske unije, poteka poslovanje nemoteno, s primerjavo težavnostnega delovanja v nekdanji Jugoslaviji, še zlasti zaradi nuje uvažanja vseh reprodukcijskih materialov. Zato so vsi nabavno-prodajni procesi potekali v tujini.«

Družinsko podjetje, z odličnimi finančnimi pokazatelji

V družinskem podjetju Makoter je zaposlenih 139 delavcev, ki delo opravljajo v treh izmenah. Za Milico Makoter, kot lastnico in direktorico podjetja, osemurni delavnik ne obstaja. »Nanj moraš pozabiti, če želiš višji osebni standard. Bila so težka obdobja, tudi veliko neprespanih noči, a pridnost in vztrajnost se obrestujeta. Ob podpori celotne družine in odlične delovne ekipe, poslovnih uspehov ne bi bilo. A počasi prihaja čas, ko se bo potrebno umakniti. Verjamem, da bo moj naslednik človek iz domačega okolja, v tej smeri že potekajo nekatere aktivnosti. Vse moje izkušnje in uspele metode dela bom poskušala prenesti na, upam, dobrega gospodarja in poslovneža.«

Da gre za eno najuspešnejših podjetij pri nas, nazorno pričajo finančni

POMEMBNI MEJNIKI PODJETJA

- 1996** – začetek delovanja podjetja Makoter, d. o. o.
- 1998** – pridobitev certifikata ISO 9001 za kakovost izdelkov in poslovanja
- 1999** – posodobitev proizvodnih zmogljivosti
- 2003** – izvedena investicija v višini okoli 88 milijonov SIT, 103 zaposlen
- 2006** – dodatne proizvodne zmogljivosti, z nabavo 8-barvnega flekso tiskarskega stroja
- 2008** – razširitev dejavnosti na gradbeništvo, 130 zaposlenih, od tega 12 v gradbeništvu
- 2010 in 2011** – investicija v 10-barvni tiskalni stroj in stroj za izdelavo vrečk
- 2012** – zagon sežigalnice
- 2014** – izgradnja novih skladiščnih in proizvodnih prostorov ter zagon novega stroja za izdelovanje industrijskih vrečk
- 2015** – zagon novega tiskalnega stroja s širino tiska 1700 mm

pokazatelji. V letu 2017 je bilo ustvarjenih prihodkov iz prodaje v višini 22,7 milijona evrov, čisti dobiček poslovnega leta pa je znašal 875 tisoč evrov. Milica Makoter pravi, da je bil lanski poslovni izid med boljšimi v zadnjih desetih letih, letošnje polletno poslovanje pa je na ravni zadnjih nekaj let.

Pripravljeni na nove izzive

V svetu plastike se že uvaža prepoved razširjene komercialne rabe plastičnih vrečk (Čile), kjer imajo prodajalci na voljo do dve leti za prilagajanje novi zakonodaji. Se kaj podobnega lahko zgodi tudi v Evropi?

»V Sloveniji še ni rigoroznih ukrepov. Je pa določen okoljski cilj, da se do konca leta 2019 zmanjša letna raven porabe lahkih plastičnih nosilnih vrečk pod 90 tovrstnih vrečk na osebo in pod 40 lahkih plastičnih nosilnih vrečk na osebo do konca leta 2025. S 1. januarjem 2019 bodo na vseh prodajnih mestih blaga ali izdelkov prepovedane brezplačne plastične nosilne vrečke, ne glede na debelino njihove stene. Proti sprejetju te direktive smo aktivno sodelovali skupaj s preostalimi proizvajalci plastičnih nosilnih vrečk, vendar neuspešno. Seveda smo v našem podjetju seznanjeni z nastalo problematiko in že pripravljamo oziroma širimo proizvodni segment zlasti na področje industrijskega pakiranja.«

NIKO ŠOŠTARIČ

SLAVNOSTNA PODELITEV PRIZNANJ IN MOJSTRSKIH DIPLOM

Večer namenjen praznovanju odličnosti

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije bo 6. decembra na Brdu pri Kranju podelila prestižni priznanji Obrtnik leta 2018 in Podjetnik leta 2018 ter posebno priznanje najstarejšemu obrtniku oziroma obrtnici, 30 novih mojstrov in mojstric pa bo prejelo zaslužene diplome.

Eno pomembnih poslanstev Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije je skrb za dvig ugleda obrtnih poklicev, obrtne in podjetniške dejavnosti ter njenih nosilcev, hkrati pa tudi spodbujanje odličnosti in kakovost njihovih storitev in izdelkov. Podelitev prestižnih priznanj je tako dogodek, na katerem odličnost zares pride do izraza. Na slovesnosti na Brdu pri Kranju bomo dobili letošnja obrtnika in podjetnika leta, najstarejšega obrtnika oziroma obrtnico leta in nove mojstre. Svojo udeležbo na dogodku sta med drugimi že potrdila tudi predsednik Vlade RS Marjan Šarec in predsednik Državnega sveta RS Alojz Kovšca.

Strokovna komisija je oktobra obiskala vse prijavljene in izmed njih izbrala nominirance. Člani komisije so poudarili, da je bil izbor izjemno zahteven, saj so bila prijavljena sama izjemno uspešna podjetja. Nominirance za Obrtnika leta 2018 in Podjetnika leta 2018 predstavljamo v nadaljevanju.

Ekskluzivni avtomobilistični pokrovitelj letošnjega slavnostnega dogodka je Porsche Slovenija. Z njihovim VW multivanom so poskrbeli, da so bile vožnje komisije za izbor prejemnikov priznanj varne in udobne. OZS in komisija, ki jo sestavljajo (z leve) Marko Kajzer, Franc Leskovec, Janez Kunaver, Anton Kambič (predsednik), Marko Lotrič in Marjan Krmelj, se sponzorju iskreno zahvaljujeta.

OZS že od ponovne uvedbe mojstrskih izpitov leta 2000 krepi konkurenčnost nosilcev mojstrskega naziva in vedno znova poudarja visoko kakovost izdelkov in storitev obrtnikov-mojstrov. Pridobiti naziv mojster je osebni uspeh

posameznika in izpolnitev pomembnega življenjskega cilja. Tudi uspeh nove generacije mojstrov in mojstric bo zbornica s podelitvijo mojstrskih diplom obeležila na slavnostnem dogodku na Brdu.

EVA MIHELICH

Organizator

Ekskluzivni avtomobilistični pokrovitelj

Gospodarska vozila

Zlati pokrovitelj

Bronasti pokrovitelji

Medijski pokrovitelj

Sponzorji

Partnerji Mozaika podjetnih

Dogodek so podprli

Ferročrtalič d.o.o., E&T Planinc d.o.o., VF Vesel Franc s.p.

NOMINIRANCA ZA OBRTNIKA LETA 2018

Miran Klančar

OROKLAN, d. o. o., Trebnje

Miran Klančar nadaljuje tradicijo orodjarstva, ki jo je leta 1985 začel njegov oče Leopold. Očetu se je v delavnici pridružil leta 1991, po končani orodjarski šoli, kmalu mu je sledil še brat Robert. Fanta sta se z vso vnemo lotila dela v domači delavnici, ki je hitro postala pretesna, pokazala pa se je tudi potreba po računalniško vodenih strojih. Zato so v letu 2000 začeli graditi večje poslovne prostore na Prešernovi ulici v Trebnjem, vanje pa se preselili dve leti kasneje. V njih so prostor dobili orodjarski stroji in oprema, stiskalnice ter stroji in oprema za proizvodnjo drobnih kovinskih predmetov.

Proizvodnjo so sčasoma opustili in se v celoti posvetili orodjarstvu. Dodatno so se opremili s CNC-obdelovalnimi stroji ter stroji za potopno in žično erozijo. Ko se je Leopold upokojil, so podjetje preoblikovali v d. o. o., vodenje pa sta prevzela sinova.

Ker gre tehnologija s hitrim korakom naprej, v podjetju Oroklan nenehno posodablja svoj strojni park. Le tako lahko, seveda na podlagi bogatega znanja in izkušenj, obvladujejo in zagotavljajo izdelavo najzahtevnejših orodij. Večina je namenjena uporabi v avtomobilski industriji.

Kupci in uporabniki njihovih orodij in storitev cenijo njihovo inovativnost, prilagodljivost in kakovostno izdelavo, družini Klančar pa je v veliko zadovoljstvo, da se v delo v orodjarni z veseljem vključuje že tretji rod.

Mojca Trnovec

Gostilna Mihovec, Zgornje Pirniče

Mojca Trnovec živi in dela v več kot 160 let stari družinski gostilni, povezani s kmetijo in štirimi generacijami pod isto streho. Gostilno, ki jo je pred tem vodil oče Jernej ob pomoči mame Mihaele, je prevzela pred osmimi leti. Njena glavna skrb je kuhinja, oblikovanje ponudbe in organizacija dela, zato je izjemno vesela, da ji ob strani stoji prav vsa družina, ki poprime za delo, vsak na svojem koncu.

Gostilna Mihovec je edina gostilna v Sloveniji, ki je v času vegetacije samoskrbovana z vso zelenjavo in žiti. Pri njih beseda domače ni zlorabljena, temveč gradijo na razvoju in promociji, od njive do mize. V veliko pomoč so jim tudi zaposleni, ki razumejo njihovo filozofijo in razvoj gostilne. Vsak zaposlen po določenem času postane del družinskega izročila, ki ga s svojim znanjem in izkušnjami, ki ga dobi od njih, prenaša na mlajšo generacijo.

Mojca Trnovec se ves čas trudi, da njihova kulinarična ponudba sledi trendom, a se zaveda, da je to za razvoj gostinstva in turizma na podeželju premalo. Turisti iščejo neklasična doživetja, avtentične zgodbe, višjo kakovost, butičnost, inovativnost in predvsem lokalnost. Mojčini načrti so usmerjeni v projekte, ki jim bodo vse to tudi zagotavljali.

Gostilna Mihovec sodeluje na Odprti kuhni na ljubljanski tržnici, vključeni so tudi v projekt Teden restavracij in nosijo znak Gostilna Slovenija.

foto: Damir Dubokovic

NOMINIRANCI ZA PODJETNIKA LETA 2018

Janez Škrabec

RIKO, d. o. o., Ljubljana

Janez Škrabec je ustanovitelj in direktor podjetja Riko, ki spada med najbolj prodorna, razvojno uspešna in mednarodno priznana slovenska podjetja. Njegove menedžerske veščine, podjetniški duh in širše vrednote, ki jih integrira v poslovno dejavnost, so podjetje Riko oblikovale v uspešno in trajnostno naravnano podjetje.

Od ustanovitve v devetdesetih letih se je podjetje Riko razvilo od dobavitelja tehnološke opreme do ponudnika celovitih inženiring storitev ter se razširilo tudi na nove trge. Podjetje ponuja celovite rešitve za uvedbo modernih, učinkovitih in okolju prijaznih tehnologij v najrazličnejših industrijah, še zlasti v avtomobilski, traktorski in letalski industriji ter na področju energetike, okoljevarstva, logističnih sistemov in gradbeništva. V iskanju tehnoloških rešitev implementirajo najnovejša inovacijska znanja in dosežke. Na vseh področjih svojega delovanja svojim naročnikom zagotavljajo dolgoročno in trajnostno usmerjeno kakovost.

Janez Škrabec je podjetnik in menedžer, ki stremi k popolnosti poslovnih procesov in trajnostnemu odnosu do zaposlenih, kupcev in naročnikov. Poleg tega s pokroviteljstvom kulturnih, umetniških, športnih in izobraževalnih dogodkov spodbuja k razvoju, svoje znanje in izkušnje pa deli tudi na številnih okroglih mizah in konferencah v domačem in mednarodnem prostoru.

Peter Pišek

Pišek & HSF Logistics, d. o. o.,
Lopata pri Celju

Peter Pišek je lastnik in direktor podjetja Pišek & HSF Logistics, ki je nastalo leta 2006, po tem, ko se je Pišek kot samostojni podjetnik priključil nizozemskemu mednarodnemu logističnemu podjetju HSF Logistics.

Poleg klasičnih prevozov blaga, občutljivega na temperaturno, opravljajo tudi specialne prevoze visečega mesa, rož, hkraten prevoz blaga z različnimi temperaturnimi stanji, hitre prevoze, ki zahtevajo dvojno posadko in prevoz farmacevtskih izdelkov. Strategija podjetja je oprta na dolgoletne izkušnje in na poslovno odličnost celotne skupine, hkrati pa je naravnana k storitvam po zahtevah naročnika. Uspeh podjetja, ki stremi k cilju postati vrhunski ponudnik paketnih logističnih rešitev, se, kot poudarja Pišek, skriva v skrbno izbranih kadrih, korektnih kupcih ter dobrih dobaviteljih.

Podjetje Pišek & HSF Logistics ima 50 najsodobnejših vozil, ki so opremljena z najsodobnejšo telematsko tehnologijo, preko katere lahko v vsakem trenutku spremljajo tako status vozil kot pošiljk.

Konkurenčna prednost podjetja Pišek & HSF Logistics so hlajeni skladiščni prostori na Nizozemskem in v Nemčiji ter letos novozgrajeni logistični center na Lopati pri Celju, ki ponuja poleg skladiščnih kapacitet tudi avtopralnico, servisno delavnico, logistične pisarne in nastanitve za voznike.

Mitja Sojer

Sojer frizersko kozmetično podjetje, d. o. o., Ljubljana

Mitja Sojer, direktor in ustanovitelj podjetja Sojer frizersko kozmetično podjetje, d. o. o., je leta 1991 v sodelovanju z mladimi, nadarjenimi in ambicioznimi frizerji, ki so si želeli strokovnega napredovanja ter neodvisnosti, oblikoval blagovno znamko Mič Styling. Ta je danes sinonim za sodobno oblikovanje las, ki temelji na filozofiji, da je treba tudi na tem področju premagovati miselne omejitve in da gre pravzaprav za umetnost ustvarjanja individualnega stila ob upoštevanju modnih trendov in življenjskega sloga.

Podjetje je izjemno poslovno uspešno in strateško usmerjeno, deluje globalno in stalno razvija svojo dejavnost. Mič Styling Akademija in Mič Styling Paul Mitchell šola zagotavljata nenehen razvoj in kreacijo novih modnih smernic. Njihovo delo ima kljub dinamičnim trendom učinek trajnosti in poudarja svobodo umetniškega ustvarjanja. Uporabljajo sistem zagotavljanja kakovosti, ki so ga s pomočjo lastnega znanja in strokovnjakov iz tujine razvili sami in ga tudi s pomočjo franšiznih pogodb nenehno širijo.

Leta 2000 so na trg postavili še blagovno znamko SIMPLE in odprli prvi salon v tujini. Danes ima skupina, skupaj s franšizami, 100 delujočih salonov po vsej Sloveniji, na Hrvaškem, v Srbiji in na Češkem, v katerih je zaposlenih okrog 600 vrhunsko usposobljenih frizerjev.

Andrej Poglajen

Trgograd, d. o. o., Litija

Podjetje Trgograd, ki ga vodi Andrej Poglajen, je nastalo leta 1992 kot malo gradbeno podjetje, ki je zapolnjevalo vrzel na trgu, na začetku predvsem v lokalnem okolju. Z dinamičnostjo in poslušnostjo za potrebe trga je podjetje raslo in poskušalo trgu ponujati tudi najbolj kompleksne projekte s področja gradbeništva, gradbenih strojev in gradbenih izdelkov. Z neprestanim vlaganjem v razvoj in zagotavljanjem najvišje stopnje kakovosti so si pri naročnikih pridobili zaupanje. Danes v podjetju skrbno in zanesljivo izvajajo dela na področjih visokih in nizkih gradenj, asfaltiranja, projektiranja in inženiringa, predelave gradbenih odpadkov, proizvodnje gradbenih materialov in vzdrževanja cest.

Za vse naštetu imajo v podjetju strokoven in usposobljen kader, ki se neprestano izobražuje in seznaja z novostmi v gradbeništvu. Tako lahko svojim naročnikom zagotavljajo kakovostne storitve, doslednost, prilagodljivost ter izvedbo v dogovorjenem roku.

Skozi vse obdobje obstoja se je podjetje tehnološko posodabljal, širil dejavnost in konec leta 2017 zaposlovalo 145 ljudi. Zaposleni v podjetju se veselijo novih izzivov in so pripravljeni na največje projekte, tako na področju nizkih kot tudi visokih gradenj.

DRUGA KONFERENCA OZS O IZZIVIH POSLOVANJA V TUJINI

Postopki za zaposlitev tujega državljana so predolgi

Konec oktobra je Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije pripravila konferenco o izzivih poslovanja v tujini. Tokrat je bil poudarek na zaposlovanju delavcev iz tretjih držav, govor pa je bil tudi o obrazcu A1 in davčnem vidiku izplačil v tujino napotenim delavcem.

Okrog 50 udeležencev konference je v uvodu pozdravil predsednik OZS **Branko Meh.** Opozoril je na ovire, s katerimi se pri vstopu in poslovanju na tujih trgih ter pri zaposlovanju delovne sile iz tretjih držav srečujejo obrtniki in podjetniki, in poudaril: »Zelo pomemb-

no je, da veste, katere dokumente potrebujete, preden se podate na delo v tujino, in kako izpeljati postopke za zaposlitev tujca. Zato so dogodki, kot je ta konferenca izjemno dobrodošli,« je med drugim dejal Meh.

Glede na to, da si mora podjetje, preden gre na delo v tujino, najti ustrezno delovno silo, ki jo v Sloveniji bolj kot ne primanjkuje, je bil prispevek **Anke Rode** iz Zavoda RS za zaposlovanje, ki je govorila o postopku pridobitve delovnega dovoljenja za delavce iz Bosne in Hercegovine in soglasja k enotnemu dovoljenju, zadevek v polno. Da slovenski delodajalci nujno potrebujejo delovno silo iz tujine, potrjuje tudi podatek, da je Zavod v devetih mesecih letošnjega leta izdal več delovnih dovoljenj in soglasij k enotnim delovnim dovoljenjem kot lani v celem letu; letos že okrog 45.000, lani pa vseh skupaj okrog 27.000.

Zdenka Bedekovič je podrobno predstavila postopek zaposlitve delavcev iz tretjih držav.

Udeležence konference o izzivih poslovanja v tujini je pozdravil predsednik OZS Branko Meh.

Poudarila je, da se na Zavodu zavedajo, da so administrativni postopki zapleteni, zato so v smeri odprave določenih administrativnih ovir že predlagali spremembo zakonodaje.

»Da bodo postopki čim bolj gladko tekli, je pomembno, da so vloge čim bolj popolne,« je udeležencem svetovala Rodetova in jih opozorila, naj bodo previdni pri izbiri posrednikov, saj so lahko tudi naročniki kaznovani, če sodeluje z neko agencijo, ki v resnici sploh ni registrirana za to dejavnost. Za konec je povedala še, da naj bi bil še ta mesec ratificiran podoben sporazum, kot ga ima Slovenija z Bosno in Hercegovino, tudi s Srbijo.

V nadaljevanju je **Zdenka Bedekovič**, svetovalka za poslovanje v tujini iz OZS, podrobno predstavila postopek zaposlitve delavcev iz tretjih držav. Povedala je, da so zadnje spremembe zakonodaje, ki ureja to področje, prinesle nekatere poenostavitve, vendar je postopek sam še vedno predolg in predrag, na kar opozarjajo tudi slovenski podjetniki.

Klemen Ganziti iz Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije je zbranim predstavil izkušnje Zavoda pri izdajanju potrdila A1. Poleg tega je predstavil pogoje za izdajo potrdila, pogoje za čezmejno izvajanje storitev, kako poteka izdaja potrdila in kdaj to preneha veljati. Postregel je še z nekaj statistike; lani je bilo za primere napotitev na delo v tujino izdanih skoraj 160.000 potrdil A1, letos pa do septembra nekaj več kot 93.300.

Za konec so udeleženci skupaj z **Jasmino Malnar Molek**, svetovalko za davke iz OZS, pregledali še davčni vidik izplačil v tujino napotenim delavcem. Predstavila jim je razliko med službeno potjo in napotitvijo, kakšna je zavarovalna osnova in kako se ugotavlja osnova za plačevanje prispevkov, kako se obračuna plača, kako so obravnavana povračila stroškov in o čem je treba poročati Finančni upravi RS.

EVA MIHELIČ

STE PREPRIČANI, DA ZA OGLAŠEVANJE NE PLAČUJETE PREVEČ?

Spodbudite rast vašega podjetja, zaupajte
enemu izmed le 500 podjetij na vsem svetu,
ki jim zaupa sam Google.

goclick[®]

Edini strateški **Google Channel Sales**
partner v celotni jadranski regiji

Presenečeni boste, koliko lahko kakovostna
agencija za Google Ads doprinese vašemu poslu.

Rezervirajte svoj termin za brezplačni posvet na naslovu
info@goclick.si ali telefonski številki 040 580 952.

PROJEKT EUREVITA

Čezmejna oživitev redkih obrti

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je partner v projektu EUREVITA, katerega cilj je oživitev starih obrti s čezmejnimi, inovativnimi izobraževalnimi ukrepi in povezovanjem. Z dodatnim izobraževanjem obrtnikov, izboljšanimi poklicnimi svetovanji mladim, starejšim in dolgotrajnim iskalcem zaposlitve ter s sodelovanjem ustreznih institucij se skozi projekt ustvarja ponovno oživljena zaposlitveno-gospodarska struktura, katere cilj je trajnostno ohranjanje, posredovanje, praktična uporaba in gospodarnost teh redkih obrti.

Obmejna regija med Slovenijo in Avstrijo ima gospodarski, zaposlitveni in kulturni prostor, ki se razvija skupaj. Skupna kulturna dediščina je najbolj izrazita v tradicionalnih, zgodovinsko razvitih obrtniških poklicih (na primer. skodlar, metlar, sodar, izdelovalec suhih zidov itd). Veliko teh obrti se zaradi pomanjkanja poenotnega, javno dostopnega šolanja ali zaradi negativnega dojemanja javnosti ni preneslo v sodobnost, zato zanje obstaja velika nevarnost, da bodo pozabljene.

Problematika se nanaša na celotno regijo – zato je namen projekta EUREVITA s čezmejnimi, inovativnimi ukrepi najti skupne rešitve, ki bodo koristile celotnemu prostoru.

Partnerji v projektu so se minuli mesec zbrali v Avstrijskem muzeju na prostem v Stübingu, kjer so javnosti predstavili projekt. »Nekateri jih še vedno izvajajo kot hobi, a le redki si s tradicionalnimi poklici, kot sta skodlar ali suhozidar, lahko služijo kruh. In ta znanja neopazno in počasi izginjajo iz javnega zavedanja in gospodarskega življenja. Pri tem je potencial mnogih teh poklicev močno podcenjen, saj so pogosto nujno potrebni, na primer za ohranjanje starih stavb,« je ob tej priložnosti pojasnil **Jürgen Grandits**, direktor bfi Burgenland.

Oživljanje starih obrti

Kot prvi korak bodo v okviru projekta EUREVITA identificirali redke, tradici-

onalne obrti v skupnem programskem prostoru in nato preučili, kakšne so priložnosti za usposabljanje in možnosti za pridobitev novih generacij, ki bi se ukvarjale z njimi, ter ugotovili, ali so ekonomsko upravičene. Za tri izbrane obrti bodo nato razvili usposabljanje in izvedli pilotne tečaje.

S podporo službe za zunanjo trgovino avstrijske gospodarske zbornice v Ljubljani je nastalo avstrijsko-slovensko projektno partnerstvo, ki ima na tem področju bogate izkušnje in razvojne priložnosti. Skupaj z Zavodom za zaposlovanje Republike Slovenije, Avstrijskim muzejem na prostem, Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije ter strokovnjaki za trajnostni razvoj Sekem

Energy GmbH institucija za spodbujanje zaposlovanja na Gradiščanskem (Berufsförderungsinstitut Burgenland) že tri leta razvija ukrepe za ohranjanje tradicionalnih obrti ter usposabljanje in uvajanje na trg dela.

Partnerji zelo optimistični

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije želi za obrti navdušiti več ljudi in jim prek priznanih kvalifikacij povečati možnosti uspeha v prihodnje. »Ljudje se morajo ponovno zavedati, da je učenje obrti naložba za prihodnost,« je pojasnila **Iris Ksenija Brkovič** iz OZS in dodala: »S pravočasnim usposabljanjem in ukrepi za izboljšanje javne podobe, kot so javne predstavitve in

argumentirano poklicno svetovanje, je treba tradicionalne obrti poživiti, ne da bi izgubili svojo vsebino.«

Egbert Pöttler, direktor Avstrijskega muzeja na prostem Stübing, vidi tu posebno priložnost za oživitve tradicije: »Vedno smo se imeli za več kot samo za varuhe eksponatov za namene ogleda – doživetje ljudskih običajev in starih obrti prispeva k ohranjanju kulturne dediščine enako kot naši eksponati. V projektu z veseljem prispevamo bogato strokovno znanje, od znanstvene priprave prek razvoja tečajev, do dejanskega usposabljanja – hkrati pa testiramo nove oblike revitalizacije.«

K usposabljanju želi projekt pritegniti zlasti osebe, ki nameravajo zamenjati poklic, starejše in dolgotrajno brezposelne. »Tečaji, ki jih ponujamo v projektu, pa bodo seveda na voljo vsem, ki jih to zanima,« je povedala **Alenka Rumbak**, direktorica Zavoda RS za zaposlovanje v Celju. »Po skupni uskladitvi 'izumirajočih' obrti v avstrijsko-slovenski obmejni regiji se bomo osredotočili na tri, ki nudijo največji potencial za uspešno ponovno vključitev v poklicni svet ali najboljše možnosti za samostojno zaposlitev,« je še dodala Rumbakova.

Birgit Birnstingl-Gottinger, direktorica Sekem Energy GmbH in stro-

kovnjakinja za strategije trajnostnega razvoja, vidi v projektu EUREVITA velik potencial: »V projektu sodelujemo na zanimivem in na žalost premalo zastopanem križišču raziskav, izobraževanja, iskanja zaposlitve in gospodarstva. Prepričani smo, da bo projekt pozitivno prispeval k regionalni dodani vrednosti, pa tudi k izboljšanju sodelovanja med različnimi institucijami v obeh državah. S tem edinstvenim sodelovanjem se vsi projektni partnerji učimo razvijati rešitve, ki presegajo naše lastne meje. To bo pri problemih na teh področjih v prihodnosti ključno.«

Tudi **Paul Olync**, vodja projektov v službi za zunanjo trgovino avstrijske gospodarske zbornice v Ljubljani in koordinator projekta, poudarja, da projekt izboljšuje čezmejno sodelovanje pri temah, ki so pomembne za trg dela, zlasti pri pomenu interdisciplinarnih priprave projektnih aktivnosti.

»Bolj kot so partnerji in večšine, ki jih prinašajo, različni, večja je možnost, da ustvarimo nekaj resničnega in trajnega z dodano vrednostjo za ljudi in gospodarstvo,« je dejal Olync.

EVA MIHELICH

Projekt »EUREVITA« sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj v okviru programa »Interreg V-A Slovenija-Avstrija«.

ODBOR ZA GOSPODARSTVO PRI OZS V NOVI SESTAVI

Vsak član zadolžen za eno področje

Na začetku oktobra so se prvič sestali člani Odbora za gospodarstvo pri OZS za mandatno obdobje 2018–2022 in si začrtali načrt dela.

Odbor za gospodarstvo OZS (z desne): David Pizzoni, Bojan Železnik, Franc Meža, Milan Majer, Bogdan Oblak, Franc Vesel, Maja Rigač in Danijel Lamperger.

Prve seje so se udeležili vsi člani Odbora za gospodarstvo. Predsednik odbora **Bogdan Oblak** je uvodoma predstavil predlog aktivnosti odbora oziroma delovni načrt po 5 vsebinskih sklopih (trg dela, zdravstveni sistem, davčni sistem, izobraževalni sistem, poslovno okolje – odprava administrativnih

ovir). Vseh pet vsebinskih sklopov je skladnih z Zahtevami slovenske obrti in podjetništva 2018. Vsak izmed članov je zadolžen za določen sklop in bo o aktivnostih tudi poročal na sejah upravnega odbora OZS. Člani so omenjenim petim sklopom dodali še novega – gospodarjenje.

Bogdan Oblak, predsednik odbora za gospodarstvo OZS: »V tem mandatu si delo odbora za gospodarstvo predstavljam nekoliko drugače kot prej. Svojo funkcijo svetovalnega organa upravnemu odboru OZS bomo opravljali zelo proaktivno. Če želimo biti pri tem uspešni, moramo teme, ki jih obravnava upravni odbor in se dotikajo gospodarstva ter gospodarjenja z lastnino OZS, obravnavati najprej na odboru za gospodarstvo. V ta namen smo si znotraj odbora razdelili področja in vsak od nas je zadolžen za eno od njih. Vsak spremlja svoje področje, se udeležuje razprav na ministrstvih ali drugih institucijah, kjer je govor o posamezni temi in obvešča ostale člane. Mnenja odbora oziroma njegova priporočila upravnemu odboru OZS bodo, glede na to, da bo o temi opravljena temeljita razprava, tudi bolj kompetentna in vsebinsko boljša.

Prepričan sem, da bomo z aktivnim delom odbora, ki se bo srečeval po potrebi, racionalizirali delo upravnega odbora in skrajšali nepotrebne debate.«

MAG. MAJA RIGAČ, SLIKA: A. Š.

KOLEKTIVNA POGODBA ZA OBRT IN PODJETNIŠTVO

Začela so se pogajanja za spremembe in dopolnitve KPOP

Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije in Sindikat obrti in podjetništva Slovenije so minuli mesec začeli pogajanja za spremembe in dopolnitve Kolektivne pogodbe za obrt in podjetništvo, ki je pravna naslednica najstarejše kolektivne pogodbe na območju Slovenije po 2. svetovni vojni. Konec letošnjega leta namreč poteče veljavnost Kolektivni pogodbi za obrt in podjetništvo, ki je bila

podpisana leta 2013, pred dvema letoma pa so ji z aneksom podaljšali veljavnost še za dve leti.

Pogajalci tudi tokrat pričakujejo zahtevna konstruktivna pogajanja, pogod-

ba, ki bo kot običajno kompromis med interesi enih in drugih. Spremembe in dopolnitve KPOP pa naj bi bile predvidoma podpisane še letos.

E. M.

Združenje delodajalcev obrti
in podjetnikov Slovenije GIZ

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Tokrat o poklicnih boleznih in davku na nepremičnine

Konec oktobra so se na sedežu Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije sestali predsedniki in direktorji vseh petih delodajalskih organizacij na rednem srečanju. Gre za redna srečanja vodstev delodajalskih organizacij, na katerih si izmenjajo stališča o aktualnih temah in se dogovorijo o morebitnih skupnih nastopih, kadar imajo vse organizacije enaka stališča do posameznih tem. Na oktobrskem srečanju je razprava tekla o poklicnih boleznih in o davku na nepremičnine, ki ga pripravlja Vlada RS.

MAG. MAJA RIGAČ, SLIKA: E. M.

Z Zdravstveno polico brez čakalnih vrst

Zavarovanje Zdravstvena polica, ki ga ponuja Vzajemna, omogoča veliko več kot zgolj hitro obravnavo brez čakalnih dob. Vzajemna za zavarovanca v celoti pripravi načrt zdravljenja in mu pomaga vse od začetka do zaključka zdravljenja. Organizirajo obisk pri zdravniku specialistu in poskrbijo za hitro organizacijo operativnega posega. Tako lahko zavarovanci hitro začnejo z zdravljenjem, pri čemer jim ni treba skrbeti za stroške.

Hitro na operacijo kolena

Pa najprej predstavimo primer 35-letne gospe, ki ima sklenjeno Zavarovalno polico z mesečno premijo 25,91 evra. Zaradi poškodbe kolena obišče svojega osebnega zdravnika. Ta jo napoti k specialistu ortopedu, ki jo na pregled naroči čez šest mesecev. Vendar pa ima Vzajemnino zavarovanje. Zato pokliče v njihov asistenčni center, kjer ji pregled v njihovi mreži uredijo v petih dneh. Pregled za samoplačnike stane 80 evrov, za gospo stroške pokrije zavarovalnica. Ortoped jo napoti na specialistični pregled MRI, na

katerega se čaka povprečno 110 dni. V mreži Vzajemne preiskavo opravi v tednu dni. Zanj bi kot samoplačnica odštela 250 evrov, vendar stroške krije zavarovalnica. MRI pregled pokaže poškodbo, potrebna bo operacija kolena, na katero je čakalna doba okoli 320 dni. V Vzajemni za gospo pridobijo tri ponudbe za operacijo – na njeno željo dve iz tujine in eno od slovenskega ponudnika. Za operacijo bi kot samoplačnica odštela okoli 1500 evrov. Izbere ponudnika, pri katerem pride na vrsto v dveh tednih. Po opravljeni operaciji gre zvečer že domov. Zavarovalnica stroške poravnava neposredno izvajalcu.

Ugodne premije

Naša 35-letna gospa plačuje 25,91 evra mesečno za kritje tako specialističnih zdravstvenih storitev kot tudi operativnih posegov. Premije so sicer odvisne od pristopne starosti zavarovanca in izbranih kritij ter se v času trajanja zavarovanja ne spreminjajo.

Brez zavarovanja visoke cene

Cene samoplačniških specialističnih storitev v Sloveniji narekuje sama storitev in njen ponudnik, zato se lahko storitve za enak poseg razlikujejo. Operacija meniskusa pri enem izmed ponudnikov na primer stane kar 2.000 evrov.

Bistveni prednosti, ki jih nudi zavarovanje Zdravstvena polica, sta torej: poleg visokih cen storitev v samoplačniških ordinacijah se zavarovanci izognejo zelo dolgim čakalnim dobam v sistemu javnega zdravstva.

OZS povabljen v mednarodni projekt finMED

Projektni partnerji so 27. in 28. septembra 2018 sodelovali na drugem srečanju projekta finMED v Cagliariju v Italiji. Na sestanku, ki ga je gostil projektni partner s Sardinije, so se projektni partnerji pogovarjali o različnih aktivnostih tega dolgoročnega projekta, ki vključuje študije, testiranje, prenos in kapitalizacijo orodij in rešitev za financiranje inovacij v zelenih sektorjih.

Udeleženci drugega srečanja partnerjev projektu finMED v italijanskem Cagliariju.

V času, ko zeleni prehod ni več izbira, temveč je nujna za gospodarsko in socialno prihodnost blaginje ljudi po vsej Evropi, je 15 javnih in zasebnih zainteresiranih institucij iz devetih različnih sredozemskih držav zbralo v ambicioznem štiriletnem projektu z naslovom FinMED – Povečanje financiranja inovacij za sektorje zelene rasti z inovativnimi grozdi oziroma povezavami na področju MED, ki je financiran in programa Interreg MED.

Projekt vključuje prizadevanja, prakse in ukrepe med različnimi vrstami akterjev, uveljavlja idejo, da je zelena rast koristna strategija za prihodnost državljanov, zasebnega sektorja, vlagateljev in financerjev ter jo je treba vzdrževati z ustreznimi finančnimi praksami. Povečanje financiranja inovacij v sektorjih zelene rasti z boljšim izvajanjem politik in strategij ter uvedbo inovativnih grozdov, pristopov in storitev za podporo podjetjem so navedeni kot glavni cilji tega dolgoročnega strateškega projekta.

Glavna prizadevanja konzorcija so

usmerjena v proučevanje dejavnosti in načinov financiranja inovacij v zelenih sektorjih s strani javnih in zasebnih akterjev. Znotraj projekta je že nastalo izčrpno poročilo o obstoječih instrumentih in mehanizmih za financiranje inovacij v zelenih sektorjih v Evropi in področju finMED (na nacionalni in regionalni ravni). Prav tako nastaja zbirka o zanimivih izkušnjah uporabe finančnih instrumentov s strani javnih organov v partnerskih regijah.

Poleg obveznega druženja in neformalnih pogovorov je bila osrednja tema tokratnega pogovora predstavitev dosežanih vmesnih rezultatov in dogovor o nadaljnjih korakih za izvedbo projekta.

Ključno vprašanje je bilo, kako bolje oblikovati projektne dejavnosti in rezultate, s katerimi bi se zadovoljile potrebe podjetij in zlasti malih in srednje velikih podjetij (ena osrednjih ciljnih skupin projekta) in jih podprle pri dostopu do zasebnih sredstev na trgu, ob upoštevanju posebnosti zelenih sektorjev.

OZS je bila zaradi odstopa predhodnega slovenskega partnerja iz partnerstva kot novi partner k projektu povabljen na začetku septembra in tako je sestanek izkoristila za predstavitev zborničnega delovanja na področju izvajanja svetovalnih storitev za podjetja in izkušnje v mednarodnih projektih, ki se nanašajo na sektorje zelene rasti. Partnerji so bili enotni, da OZS postane ena od 15 projektnih partnerjev z vsemi pravicami in dolžnostmi.

OZS bo v nadaljevanju izvedla kratko anketo med podjetji o njihovih specifikah poslovnega delovanja in s tem povezanih potrebah po različnih oblikah financiranja zelenih investicij. S strani podjetji si želi pridobiti informacije, kako naj bi javni financerji oblikovali in izvajali sistem javnih finančnih instrumentov, da bi bili čim bolj prilagojeni za potrebe podjetij. Anketa bo spraševala tudi po stališčih podjetij do dolžniškega (kreditni, garancije) in lastniškega financiranja. Anketa bo spletna in enotna za podjetja v vseh regijah, ki sodelujejo v projektu. Na podlagi rezultatov ankete pa bodo projektni partnerji pripravili predloge političnim odločevalcem za pravo sistema finančnih instrumentov v prihodnjem programskem obdobju 2021–2028. Projekt traja 48 mesecev (od februarja 2018 do januarja 2022).

LARISA VODEB

TOPLOTNA ČRPALKA POD VAŠO STREHO!

Ob nakupu katerekoli **ogrevalne toplotne črpalke** vam nudimo hkratni nakup **klimatske naprave Electrolux** iz akcijske ponudbe **že za 1 €**. Pohitite, ponudba velja le za prvih 100 kupcev.

Z ugodnim
Petrol financiranjem
že za
121 €*
na mesec

Klimatska
naprava
že za
1 €

Podrobne informacije o ponudbi na www.petrol.si/otc.

*Navedena cena velja za ogrevalno toplotno črpalko Daikin Altherma 3, model: ERGA04DV + EHVH04S18D6V.

Energetska učinkovitost za ogrevanje prostorov: A+++/A++. Energetska učinkovitost za ogrevanje sanitarne vode: A (L).

Redna cena 8.640,74 €, akcijska cena: 7.259,85 €, popust: 1.379,69 €, obrok 60 x 121,00 €, brez pologa, brez obresti, 5 let Petrol financiranja.

**ENERGETSKI
CENTER**

www.petrol.si/otc

PETROL

BTC Ljubljana, Hala 3 | Šmartinska cesta 152
080 22 34, energetski.center@petrol.si

Energija za življenje

Les je strateška surovina

V tokratnih Izzivih so več časa namenili lesarjem. Ti zatrjujejo, da je les strateška surovina, ki jo znajo sami posekati in razžagati ter izdelati zanimive izdelke. Razmišljajo, da bi s skupnimi močmi ustanovili združenje in pridobili sredstva, ki so na voljo tudi iz Evrope. V oddaji tudi o položaju slovenskih tekstilcev in promociji obrtnih poklicev.

Olesu kot strateški dobrini Slovenije so govorili na posvetu, ki ga je pripravil Konzorcij lesarstva severne Primorske v sodelovanju z Regijsko razvojno agencijo severne Primorske v Novi Gorici. Posvet je spremljal razstavo Čar lesa, ki potuje po vsej Sloveniji in je obiskala tudi Goriško. Tako stroka kot tudi obiskovalci so bili enotni, da je razstava dokaz, da bi les lahko imel večjo veljavo v slovenskem gospodarstvu.

S tem se strinja tudi predsednik Sekcije lesnih strok pri OZS Marko Kajzer, ki je prepričan, da tovrstni dogodki prispevajo k popularizaciji lesa. Dobri, kakovostni izdelki pa pomenijo priložnost tudi za investiranje in zaposlovanje v dejavnosti.

se razvijejo in predelajo ta les v surovino, ki jo potem mizarji uporabljamo. Kako to doseči, pa je seveda težava. Vendar, če imamo iskren namen, da se podprejo takšni žagarji, ki imajo željo, bomo to tudi dosegli,« je prepričan Kajzer, ki je izpostavil še težave, ki jih predstavljajo razpisi za različne oblike pomoči, saj so ti pogosto napisani tako, da se tista podjetja, ki imajo primerne projekte, nanje ne morejo prijaviti.

tnih dejavnostih, na kar slovenski obrtniki že nekaj časa opozarjajo, je OOO Slovenske Konjice pripravila dogodek, na katerem je predstavila različne poklice in nanj povabila domače osnovnošolce in učence iz občin Slovenske Konjice, Zreče in Vitanje. Dogodka se je udeležilo kar 600 mladih. Tudi tokrat so se jim obrtniki predstavili na 14 stojnicah, 16 obrtnikov pa je otroke sprejelo v svojih podjetjih in delavnicah.

Nad pomanjkanje kadra s promocijami poklicev

Slovenski tekstilci so na tradicionalnem strokovnem srečanju med drugim opozorili, da je njihovo delo razvrednoteno. Govorili so tudi o priložnostih v dejavnosti, ki pa jih o pomanjkanju ustreznega kadra, pogosto težko izrabijo. Za uspešen prodor na

trge, sploh tuje, so namreč potrebna posebna znanja in veščine ter izvirnost. To pa zagotavlja le celovito izobražen kader, ki ga v Sloveniji primanjkuje.

Glede na to, da ustrezno izobraženih profilov primanjkuje skoraj v vseh obr-

Zgodbi o uspehu

V oddaji sta bila predstavljena tudi dva podjetnika, ki sta uspela s smelo idejo in vztrajnostjo. Miha Dermol je svojo idejo uresničil s pomočjo SAŠA inkubatorja v Velenju. Iskal je tržno nišo in prišel na idejo o lesenih umivalnikih, ki so postali pravi hit in krasijo najbolj prestižne jahte in kopalnice po svetu.

Janez Istenič pa je pred 50 leti kot prvi zasebnik pridelal penino po klasični metodi. Od takrat se je njegovo družinsko podjetje močno razraslo, po kakovosti pa zdaj spada med 20 najboljših proizvajalcev penin na svetu.

EVA MIHELIČ

Dotaknili so se tudi odvozu slovenske hlodovine v tujino, čemur stroka močno nasprotuje. »Sekanje in izvoz hlodovine v tujino je problem celotne Slovenije. Čeprav nimamo velike žage, imamo več manjših žagarjev, ki imajo potencial, da

Nove priložnosti – novi začetki

V Izzivih so se tokrat odpravili med podjetnice. Zbrale so se v Orehovem gaju v Ljubljani in predstavile svoje ideje in izdelke. Osrednja nit srečanja je bila promocija ponovnega začetka v podjetništvu. Začetki so pomembni tudi za osebe s posebnimi potrebami. V oddaji so preverili, kje so priložnosti zanje in kakšen posluh imajo za težko zaposljive osebe obrtniki in podjetniki.

Podjetnice iz vse Slovenije, zbralo se jih je okrog 150, so imele v Orehovem gaju v Ljubljani priložnost pokazati, s čim se ukvarjajo. Rdeča nit dogodka v organizaciji Javne agencije SPIRIT je bila druga priložnost v podjetništvu. Na srečanju so izpostavili različne zgodbe, ki se lahko zgodijo mnogim, ki krenejo na lastno podjetniško pot, zato je še toliko bolj pomembno vedeti, da če podjetje propade, je dobro najti novo pot in način, kako se spet postaviti na svoje noge. Iz lastnih izkušenj so govorile mnoge podjetnice, pozitivne izkušnje so dokazovali tudi različni izdelki, udeleženke pa so ustvarjale lastno likovno delo, ki je pokazalo delček vsake zgodbe. Jernej Tovšak, direktor direktorata za internacionalizacijo, podjetništvo in tehnologijo na MGRT, je ob tem dejal, da mora država narediti več, da neuspeh ne bo tretiran kot kriminal, saj številni podatki kažejo, da so prav najbolj uspešne zgodbe tistih, ki so nekoč že doživeli propad podjetja.

Zaposlitveni centri si želijo več sodelovanja z obrtniki in podjetniki

»Zaposlitveni center je oblika pravne osebe, ki zaposluje predvsem osebe z zaščitno zaposlitvijo. To je status, ki ga osebe dobijo ob koncu postopka zaposlitvene rehabilitacije. To je ocena, ki pravi, da je oseba zmožna za delo, je lahko zaposlena, njene zmožnosti pa so omejene. Take osebe se zaposlujejo izključno na zaščitnih delovnih mestih. Zaposlitveni center dobi odločbo, dovoljenje za delo, na podlagi določenih zahtev, ki jih predpiše ministrstvo,« je pojasnila delo-

vanje zaposlitvenih centrov Sonja Bercko Eisenreich, direktorica Inštituta Integra, v okviru katerega med drugim deluje tudi zaposlitveni center. Podjetniki, ki se odločijo za sodelovanje s takimi centri, so zelo zadovoljni in tudi najboljši ambasadorki sodelovanja na tem področju. Pogosto se dogaja, da obrtniki in podjetniki ne razmišljajo o takšnem sodelovanju zaradi nepoznavanja, premalo izkušenj in občutka, da je vse preveč zaposleno. »Ko enkrat stopijo z nami v stik, ko nas spoznajo, običajno vse ovire odpadejo,« je še dejala direktorica Inštituta Integra.

V oddaji so predstavili še primer zaposlitvenega centra Avantus iz Maribora, kjer je zaposlitev našlo dvanajst oseb. V zaposlitvenem centru ne delajo le z invalidi. Lani so dobili še projekt, še letos pa bi radi vzpostavili tudi varno točko za invalide.

Gumbi se vračajo

V Savinjski dolini že 80 let posluje podjetje, ki izdeluje gumbe. Zdaj so v njem trije zaposleni, pred dvajsetimi leti pa jih je bilo več deset. S krizo so ugasnile mnoge tekstilne to-

varne, zato v podjetju iščejo nove tržne niše kam prodati gumbe. Izdelujejo tudi različne medalje, spominke in drugo. »Doslej so razvili 5122 modelov gumbov, vsakega pa lahko naredijo v različnih velikostih, barvah in materialih,« je povedala Nataša Dolejši, direktorica podjetja Dolejši modni gumbi. Dodala je še, da se gumbi vračajo: »Prihaja trend običajnih velikosti gumbov, dvoredno zapenjanje, gumb pa ni le v funkciji zapenjanja, ampak tudi kot dekorativni element.«

EVA MIHELICH

Domače malo drugače

Oddajo je zaznamoval Jernej Petač iz gostilne Mihovec, ki je na letošnjih dnevih slovenskega turizma prejel priznanje za življenjsko delo v gostinstvu. V oddaji so predstavili tudi Muzej starih obrti v Zgornji Savinjski dolini, predstavnica NLB pa je v studiu govorila o novostih pri bančnem poslovanju.

Zgodovina gostilne Mihovec v Zgornjih Pirničah pri Medvodah sega v leto 1857. Jernej Petač, ki je obenem prvi predsednik sekcije za gostinstvo in turizem pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije, je za oddajo pojasnil, da pod isto streho danes živijo štiri generacije. Kaj je tista redeča nit? »Veselite se dela, da ni zamer in da se navade prenašajo iz roda v rod. Marsikaj je treba tudi potrpeti,« meni Petač. Na kmetiji Mihovec imajo 25 hektarjev njiv, na katerih pridelujejo zelenjavo in žita. Hišni slogan domače malo drugače pomeni, da v gostilni strežejo domače jedi s sodobnim pridihom. Hči Mojca, ki sedaj vodi gostilno, pravi,

da je danes celo zaželeno, da gostje vidijo domače sestavine. »Pri nas radi pokažemo to, kar imamo doma,« pravi Mojca. Gostilna Mihovec je tudi članica Gostilne Slovenija, blagovne znamke Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije. »To je dobra pot za razvoj podjetništva v tvoji branži,« še dodaja Mojca.

Kateri paket naj podjetnik izbere?

Nataša Colnar iz NLB je v studijskem pogovoru predstavila prednosti uporabe

določenih produktov. Mobilna banka Klik pro je, denimo, namenjen tistim, ki so veliko na poti. Namenjena je enostavnim plačilom, oddaji naročil. E-banka Pro klik pa je namenjena zahtevnejšim transakcijam in računovodskim servisom. Osebnoposlovni račun je primeren zlasti za manjše podjetnike, ki imajo manj prometa, ki uporabljajo zgolj Klikin in ki ne potrebujejo financiranja. Colnarjeva je izpostavila tudi nekaj novosti v NLB, s čimer želijo izboljšati uporabniško izkušnjo. Na mobilni ban-

ki Klik pro je tako po novem mogoče zgolj z nekaj kliki skleniti kredit. Novost je tudi kontaktni center, ki deluje 24 ur na dan, vse dni v letu. Storitve in klici pa so brezplačne.

Muzej starih obrti

V Muzeju starih obrti v Lučah obisko-

valce popeljejo v 19. stoletje. Zbiratelj starin Jože Kaker je začel zbirati predmete, ki so se drugim ljudem zdele nepomembne, občina pa jih je shranila v lesenih

hiškah. V muzeju so na ogled predmeti poklicev, ki so bili nekoč razširjeni v tem delu Slovenije. »Predmete sem začel zbirati pred 40 leti. Navdušil me je star kavni mlinček, nato sem začel predmete aktivno zbirati. Po navadi hranim takšno stvar, ki je drugim nepomembna,« pojasnjuje Kaker. Muzej na prostem je namenjen predvsem šolam in turistom, ki jih je v Lučah vedno več. Lani jih je bilo že 16 tisoč.

MIRA ČREŠNAR

O izzivih poslovanja v tujini

Televizijska ekipa Izzivov je bila na drugi konferenci o izzivih poslovanja v tujini, na kateri so davčni in pravni strokovnjaki Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije in partnerskih institucij svetovali o postopkih zaposlitve delavcev iz tretjih držav in o čezmejnem opravljanju storitev. V oddaji pa so govorili tudi o težavah slovenskih frizerjev ter o njihovih uspehih v tujini. V Londonu so se namreč na prestižni in največji dobrodelni frizerski prireditvi zbrala največja imena iz te stroke, med finaliste pa se je do sedaj uvrstilo že pet slovenskih frizerjev.

Konec oktobra je OZS organizirala že drugo konferenco o izzivih poslovanja v tujini. Tako slovenski kot tuji delodajalci, ki želijo napotiti svoje delavce v tujino, morajo pred napotitvijo pridobiti obrazec A1. **Zdenka Bedekovič** iz Svetovalnega centra OZS svetuje: »Preden se zaposli tujca, naj delodajalec preveri, ali ta sploh potrebuje delovno dovoljenje. Gre zlasti za bosanske državljane.« Udeleženci konference so izpostavili tudi problem dolgotrajnega postopka pri pri-

dobitvi delovnih dovoljenj, za katere je treba čakati tudi pet mesecev. **Ivan Meh**, podpredsednik UO OZS, je v studijskem pogovoru pojasnil, kako čezmejno opravljanje storitev poteka v praksi. »Postopki pridobitve delovnih dovoljenj trajajo tudi pol leta, kar je absurd,« meni Meh. Tudi on je moral pripeljati delavce iz Bosne, da je lahko konkuriral na trgu. »V nasprotnem primeru ti delo prevzamejo večja podjetja,« je še dodal Meh.

Največ tujih delavcev v Sloveniji sicer prihaja iz Bosne, največ pa jih dela v gradbeništvu.

Slovenski frizerji v vrhu svetovne smetane

Londonka prireditelja Alternative Hair Show je do sedaj nagradila že pet slovenskih frizerjev. Gre za največjo dobrodelno frizersko prirediteljo. Med najboljših 12 sta se letos uvrstila dva frizerja iz Koroške, in sicer **Petra Blatnik Maček** in **Matej Komar**. Oba nagrajena frizerja se že vrsto let izobražujeta in sledita modnim smernicam. Predsednik sekcije frizerjev pri OZS **Mitja Sojer** pa je dejal, da je nadvse pomembno, da se frizerji udeležujejo tovrstnih dogodkov. »To je dodatna motivacija za mlade frizerje in potrditev, da delajo dobro,« meni So-

jer. Po njegovem je pri tekmovanju pomembna prava ideja, zgodba, obleka ter kako to predstaviš. »Želimo si, da bi bila v tem poklicu bolj pomembna kakovost kot količina. Rakrana našega poklica pa sta delo na črno in siva ekonomija,« še dodaja Sojer.

Lotrič Metrology z novo pridobitvijo

Podjetje Lotrič Metrology je v Železnikih odprl prvi meroslovni park, katerega vrednost znaša 1,2 milijona evrov. 130 sodelavcev podjetja dnevno opravi 376 natančnih meritev, ob tem pa ponujajo lastne merilne sisteme. »Verjamem, da želimo podjetniki živeti v Sloveniji in plačevati davke. Včasih je potrebno del proizvodnje preseliti v tujino, zlasti zaradi boljših povezav s kupci,« je dejal **Marko Lotrič**, generalni direktor Lotrič Metrology. Lotrič si obenem želi stabilnejše poslovno okolje, kajti mladi, ki jih nagovarjajo, morajo vedeti, kaj jih čaka.

MIRA ČREŠNAR

Zakaj bi se včlanili v društvo upokojenih obrtnikov in malih podjetnikov DUPOS?

Društvo upokojenih obrtnikov in malih podjetnikov Slovenije je prvo in edino vseslovensko stanovsko društvo upokojencev, čigar skrb je povezovanje slehernega stanovskega kolega oziroma kolegice. Vloga DUPOS je predvsem opozarjati politiko v državi in tudi zahtevati od nje ukrepe, ki bodo boljše urejali upokojski status, kjer je mnogo nerodnih, pa tudi nepravilnih zakonskih odločitev in anomalij.

Dejstvo je, da je v Sloveniji struktura obrtnikov in malih podjetnikov pred upokojitvijo in po njej prepuščena sama sebi. Ta situacija naravnost kliče k samo-organiziranju z namenom izoblikovanja svojega zastopnika, ki jo bo predstavljal pred javnostjo in politiko. To funkcijo že sedaj uspešno izvaja DUPOS, v prihodnje pa jo želi še okrepiti.

Že samo to, da gre za društvo, ki se aktivno zavzema za boljše urejen status upokojenih obrtnikov in malih podjetnikov je zadosten razlog za včlanitev vanj. Z večanjem števila članov namreč raste tudi moč in vpliv društva, njegov glas pa je boljše slišen.

Razlogov za članstvo je seveda veliko, ob tej priložnosti pa naj izpostavimo še tri:

- **Društvo deluje skozi svoje temeljne celice – območne odbore**, ki so praviloma organizirani v prostor, ki je isti, kjer deluje posamezna območna obrtno-podjetniška zbornica. Prednost takšne organizacije je, da imajo obrtniki in podjetniki, ko se upokojijo, še naprej stik z okoljem, ki jim je znan in blizu iz obdobja, ko so bili poslovno aktivni. Poleg tega se aktivnosti posamezne OOO lahko tesno prepletajo s programom dela območnih odborov društva, kar ima lahko le pozitivne učinke.

- **Članarina za člane društva je že dolgo le 10 evrov na leto.** Tisti člani, ki se udeležujejo programov društvenih aktivnosti, pridobijo skozi to tudi nekajkratno protivrednost plačane članarine; vse je odvisno od njihovih aktivnosti. 70 % plačane članarine z območja delovanja posameznega območnega odbora in tudi od morebitne vplačane donacije pravnih oseb iz istega okolja, ostaja na razpolago Območnemu odboru za izvedbo različnih aktivnosti.

- **DUPOS je tudi kolektivni član ZDUS** – združenja, ki povezuje v Sloveniji vsa upokojska društva. Glede na status tega združenja ima društvo (spet glede na moč gledano skozi število članstva) veliko priložnost mnoge »upokojske« probleme predstaviti na tej ravni in s pomočjo združenja tudi zahtevati od politike kon-

Vse upokojene obrtnike in male podjetnike vabimo, da se včlanijo v društvo DUPOS. Željo za včlanitev nam posredujte po e-pošti: dupos.je@siol.net ali po navadni pošti na naslov: Društvo DUPOS, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana. Sporočite nam svoje kontaktne podatke (naslov, telefon, e-naslov), da vam pošljemo potrebno dokumentacijo.

V članstvo vabimo tudi upokojene bivše funkcionarje zbornic, katerim nudimo priložnost, da svoje obsežno znanje in izkušnje pri vodenju zborničnih enot uporabijo tudi za vodenje območnega odbora DUPOS v njihovem okolju.

kretno spremembo zakonodaje, ki bi nam upokojenim zagotavljala lažje in boljše življenje, bodočim upokojencem iz obrtniško-podjetniških vrst pa bolj življenjske pogoje upokojevanja.

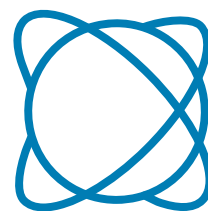
Poudarimo naj še, da je pri delovanju društva DUPOS v okviru njenih statutar-nih pristojnosti zelo pomagala Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, od samega začetka delovanja društva pa tudi njena temeljna enota OOO Nova Gorica, za kar se jima iskreno zahvaljujemo. Glede na dobro sodelovanje z OZS, je smiselno, da se tudi območni odbori društva DUPOS organizirajo na sedežih OOO. Ob tem naj poudarimo, da s tem zbornice območni odbor DUPOS pri njenem delu ne omejuje niti moti, ne finančno, ne delovno. Lahko pa skupno opravijo marsikatero aktivnost in s tem zmanjšajo prepad med aktivnimi obrtniki in malimi podjetniki ter upokojenimi kolegi iz istega območja.

JOŽE ELSERČ

Vstopite na nova tržišča

Skozi povezave v največji poslovni mreži podjetij v Evropi

Borza omogoča podjetjem brezplačen vpis ponudbe, objavo oglasa v tujini, iskanje med ponodbami in povpraševanji tujih podjetij ter povezovanje ustreznih ponudb in povpraševanj. Z več sto novih profilov podjetij dodanih vsak teden je borza ena največjih na svetu. V borzo so vključena MSP iz držav EU, centralne in vzhodne EU ter mediteranskih držav in deluje po standardiziranih postopkih, ki jih je postavila EU agencija za MSP (EASME).

www.ozs.si/een

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Poslovni razsvet pred vašimi vrati

Zdravstveni pogled na staranje

Staranje je fiziološki proces, za katerega je značilno zmanjševanje funkcionalnosti telesa. Prehod v staranje je postopen proces, v katerem se spreminja sestava telesa: zmanjšuje se delež funkcionalne mase (mišična masa, kostna masa) in povečuje delež maščobnega tkiva.

Zato se v procesu staranja pogosto razvijeta sarkopenija in debelost. Oboje neposredno prispeva k presnovnim spremembam z značilno zmanjšano občutljivost za inzulin, mišice so manj občutljive na izgraditveni učinek aminokislin, zmanjšajo se energijske potrebe organizma in vse skupaj povzroča spremenjeno potrebo po energiji in posameznih hranilih. Dodaten vpliv na spremembo sestave telesa s staranjem imajo tudi številni drugi dejavniki, ki jih moramo upoštevati pri načrtovanju prehranske podpore in ustrezne telesne dejavnosti, s katero lahko te spremembe zaustavimo, oziroma upočasnimo. Zato pri promocijskih dejavnostih za starejše upoštevamo in iščemo učinkovite rešitve tudi za naslednje pojave, ki spremljajo staranje:

- spremembe apetita, ki je pogosto zmanjšan in ga spremlja tudi zgodnja sitost;
- spremembe vonjanja in okušanja, težave z zobmi in žvečenjem, občutek suhih ust;
- upočasnjeno praznjenje želodca;
- spremembe delovanja prebavil, zlasti upočasnjenega delovanja črevesja;
- slabši vid in sluh;
- hormonske spremembe;
- vplive socialno- ekonomskih, kulturnih, psiholoških in kognitivnih dejavnikov na prehranske navade;
- dejavnike, ki vodijo v podhranjenost

nost zaradi količinsko in hranilno nezadostnega prehranskega vnosa;

- zmanjšana telesna dejavnost;
- pogostejši pojav kroničnih bolezni in z njimi pogosto povezane razgraditvene nastavitve presnove (kaheksije), kar neposredno pospeši fiziološko staranje.

Ti dejavniki se pogosto medsebojno prepletajo, zato je prav, da jih pri presnovni podpori z ustreznim prehranskim vnosom in telesno dejavnostjo vedno upoštevamo.

Spremembe sestave telesa in presnovne spremembe staranja

V nadaljevanju navajamo nekaj presnovnih sprememb, ki se v telesu pojavljajo v procesu staranja in na katere lahko z ustrežno prehrano in telesno dejavnostjo ter drugimi dejavniki življenjskega sloga (dovolj spanja, dovolj

smeha in dobre družbe, posvečanje konjičkom in stvarjem, ki nas veselijo, prostovoljstvo, različne druge sproščujoče dejavnosti) vplivamo na način, da do določene mere zaustavimo njihovo pojavljanje ali ga upočasnimo.

Sarkopenija (zmanjševanje mišične mase)

Propadanje skeletne mišične mase, ki je del fizioloških procesov med staranjem, postopoma vodi do sarkopenije, ki skupaj z osteoporozo zmanjšuje funkcionalno telesno maso in pripomore h krhki starosti. Pri razvoju krhkosti se poveča možnost padcev, potreba po pomoči drugih, lahko se pojavi večja obolevnost in z njo povezano večje število hospitalizacij in več bivanj v različnih oblikah institucij za starostnike, pa tudi možnost slabših izhodov zdravljenja najrazličnejših zdravstvenih težav. K razvoju sarkopenije neposredno prispe-

vajo znižan prehranski vnos, predvsem vnos celokupne energije in beljakovin, zmanjšano nastajanje in učinek spolnih hormonov in ravnega hormona, spremembe delovanja ščitnice, pojav odpornosti na hormon inzulin, pomanjkanje vitamina D, spremembe struktura živčnega sistema in zmanjšanje telesne dejavnosti. Za starajočo se mišico je značilna slabša izgradnja beljakovin in njihova povečana razgradnja. Hkrati se zmanjša dotok aminokislin v mišico zaradi njihove večje porabe v notranjih organih in slabšega vsrkavanja iz črevesja, kamor jih vnesemo s prehranskimi viri beljakovin. **Zato je zelo pomembno vedeti, da telesna dejavnost, pri kateri neposredno obremenimo mišice, v teh mišicah pospešuje izgradnjo beljakovin. Telesna dejavnost je pomemben zaščitni dejavnik tudi za normalno delovanje hormona insulina in ohranjanje normalnih vrednosti glukoze v krvi.**

Izguba mišične mase in razvoj sarkopenije povzročita zmanjšanje bazalne porabe energije in tudi zmanjšanje energijske potrebe pri telesni dejavnosti. Zato je potrebno pri starejšem odraslem ob zmanjševanju mišične mase za vzdrževanje normalne telesne teže:

- zmanjšati celokupni energijski vnos;
- ali povečati porabo energije s povečano telesno dejavnostjo;
- ali kombinirati oboje – priporočamo predvsem kombinacijo, saj samo z zadostnim povečanjem telesne dejavnosti ob ustrezni prehrani ohranjamo mišice.

V nasprotnem primeru se zaradi nabiranja maščobnega tkiva lahko razvije sarkopenična debelost, kar pomeni, da se telesna masa večja, vendar na račun povečevanja maščevja in istočasnega zmanjševanja mišic v telesu. Za sarkopenično debelost je značilno funkcionalno pešanje in izguba telesne moči, slabšanje ravnotežja in tako večji riziko padcev in zlomov. Pri sarkopenični debelosti opazimo večjo obolevnost in več presnovnih zapletov zdravljenja kroničnih bolezni. Sarkopenična debelost pri posamezniku pomeni, da je presnovno stanje takšne osebe veliko bolj podvrženo razgraditvenim vplivom presnovnih

sprememb zaradi bolezni. Po opisanem presnovnem mehanizmu so razgraditveni vplivi pri starejših večji tudi med krajšimi obdobji stradanja. Zato hujšanje po 50. letu brez doslednega strokovnega nadzora odsvetujemo.

Debelost

Debelost je stanje, za katerega je značilna pretirana akumulacija telesnega maščevja v različnih delih telesa. Nastanek debelosti, posebej oblike, za katero je značilno kopičenje maščobe v področju trebuha, je povezan s povečano ogroženostjo za razvoj presnovnih bolezni, kot je sladkorna bolezen tipa 2, ter za razvoj srčno-žilnih obolenj in nekaterih rakastih bolezni. V zahodnih državah se povečuje število predebelih starejših odraslih s trebušno obliko debelosti. Pri opredelitvi debelosti navadno uporabljamo kot kriterij debelosti indeks telesne mase. Vendar je pri starejših, v nasprotju z drugimi starostnimi skupinami, prisoten tako imenovani paradoks debelosti. Epidemiološke raziskave namreč kažejo, da je preživetje starostnikov, ki so po kriteriju indeksa telesne mase nekoliko pretežki (ITM = 25–30, ne višji), med samo boleznijo namreč boljše, kljub temu, da je prisotna povečana ogroženost za druge kronične bolezni. Verjetno je ta pojav povezan s presnovnimi spremembami pri zdravih,

ki se odražajo v spremembi sestave telesa pri starejšem človeku in kroničnem bolniku v času bolezni. V teh presnovnih pogojih ima namreč tudi maščevje določene ugodne presnovne učinke in zato je načrtno hujšanje starostnikov in kroničnih bolnikov, kot smo posebej opozorili že zgoraj, prej izjema kot pravilo.

Podhranjenost

Podhranjenost opredelimo kot stanje nezadostnega ali neuravnoteženega energijskega in hranilnega vnosa glede na potrebe posameznika. Podhranjenost neposredno povzroča spremembe v sestavi telesa in pospešuje razgraditvene (kahektične) spremembe pri kroničnih boleznih. Podhranjenost ima pomemben negativen vpliv na kvaliteto življenja zdravih starejših odraslih in negativno vpliva na izid zdravljenja kroničnih bolezni, zato jo je potrebno predvsem preprečevati. Razširjenost podhranjenosti med starejšimi težko opredelimo zaradi neenotne uporabe orodij za ugotavljanje prehranske ogroženosti. Na splošno velja, da je manjša pri zdravih starejših, ki živijo doma, pri teh je prisotna v manj kot 10 %. Gre za resen problem in lažje ga bomo presegli, če se ga zavedamo, nanj opozarjamo in ga z ustrezno prehrano preprečujemo.

SIMONA PERČIČ DR. MED.,
SPEC. JAV. ZDRAV.

Projekt »**Podaljševanje delovne aktivnosti in zmanjševanje odsotnosti z dela v KRZS – STAR-VITAL: Združeni ukrepi za vitalnost starejših delavcev**«. Naložbo financirata Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada ter Republika Slovenija, in sicer Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS. Naložba se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, v okviru 8. prednostne osi: »Spodbujanje zaposlovanja in transnacionalna mobilnost delovne sile«, 8.3. prednostne naložbe: »Aktivno in zdravo staranje«, 8.3.1. specifičnega cilja »Podaljševanje in izboljšanje delovne aktivnosti starejših, vključenih v ukrepe«.

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Zakaj prodajniki pod stresom prodajo manj?

Pri prodaji so pritiski vedno veliki. V igri je tržni delež, zaslužek ali celo kariera, kar pogosto pripelje do negativnega stresa. A čeprav velja, da je dober prodajnik tudi dober igravec, je vpliv stresa očiten, prodajni obiski, sestanki in uspešnost pa posledično niso najboljši.

Običajni delovni dan v prodaji: Mi-
ren zajtrk pred napornim dnevom
kaže drugačno sliko – pametni telefon
nenehno utripa in napoveduje 40 no-
vih elektronskih sporočil. Prodajnikove
misli uidejo k strankam: »Bom dosegel
rezultate? ... Načrtovani dopust bi mo-
ral prestaviti, moram pospešiti stvari ...
Še veliko elektronskih sporočil moram
prebrati ... Jutri moram pripraviti če-
trtletno poročilo za nadrejenega ... Je
na cesti gneča? – O ne, pozen bom ...«. Poznejše srečanje s kupcem zato ne gre
po pričakovanjih. Da bi prihranil čas, se
za kosilo ustavi v drive-in lokalu s hitro
prehrano. »Zvečer bom pretekel nekaj
kilometrov, to bo pomagalo,« si misli.
Večerni tek ga poživi, a ponoči še ve-
dno ne more spati. Misli mu nenehno
uhajajo k bližajočemu se pogovoru z
nadrejenim.

Stres zmanjša prodajno učinkovitost

V prodajni sferi, katere temeljno vo-
dilo je uspešnost, stres pogosto napač-

no velja za znamenje šibkosti. Prav tako
je zgrešeno mišljenje, da stres obstaja
samo tam, kjer so že opazni simptomi,
kot sta nespečnost in izčrpanost. Stres
namreč utrpimo več stokrat na dan, to-
rej veliko, preden se pokažejo simptomi.

**ENA SAMA NEGATIVNA MISEL
POVZROČI STRES. PRODAJNIKI
LAHKO NEKAJ STOKRAT NA
DAN UTRPIJO NEGATIVNI STRES.**

Vsakokrat, ko prodajnik zgolj pomisli
ali spregovori o neki nevšečnosti, proble-
mu ali čemer koli negativnem, se spro-
žijo mehanizmi stresa. Stresne situacije
so prisotne ves čas: pogajanja za ceno,
predstavitve, »težke« stranke, zahtevni
kupci, neuspehi, pomanjkanje koordina-
cije med posameznimi oddelki v podje-
tju ali stresno delovno okolje. Stres lahko
povzročijo tudi prometni zastoji ter za-
mude vlakov ali letal.

Stres na prodajnika vpliva, še pre-
den preseže kritično mejo, ko se poja-

vijo simptomi. Športniki dobro vedo, da
vsaka negativna misel zmanjša njihovo
učinkovitost in uspešnost. Zato je pre-
senetljivo, da se toliko prodajnikov tako
zlahka ujame v zanko, zaradi katere je
omajana njihova samozavest, prepriča-
nost in uspešnost. Ker nihče ne more
skriti vseh sprememb v izbiri besed, into-
naciji, gestikulaciji itd., stres neposredno
vpliva na rezultate prodajnih razgovorov
s strankami.

Ste vedeli, da stres sproži ali povzroči
kar 80 % vseh bolezni? Da je za 60 %
vseh obiskov pri zdravniku odgovoren
prav stres? Mislite, da vam ne more do
živega, ker se redno ukvarjate s špor-
tom? Redna vadba in sproščanje ne vpli-
vata na prihodnje nevšečnosti – prodaj-
nike bodo tudi v prihodnje spravljale v
slabo voljo iste teme in vprašanja. Stres
torej zmanjša prepričljivost in uspešnost
pri prodaji, vsak neoptimalen prodajni
obisk, dan dopusta, obisk zdravnika ali
nadomeščanje pa stanejo veliko denarja.

Raziskave kažejo, da menedžerji po-
gosto niso ravno zgledni vzorniki: ker

so se sprijaznili s posledicami stresa, ki jih občutijo sami, to zahtevajo tudi od svojih podrejenih.

Manj stresa za boljše rezultate

Do večje bruto marže z boljšimi prodajnimi nagovori: Celo v najbolj stresnih situacijah je ohranjanje karizme in sposobnosti prepričevanja ključno, saj je tako vaše izrazje bolj usmerjeno h kup-

**ŠPORTNIKI DOBRO VEDO,
DA VSAKA NEGATIVNA
MISEL ZMANJŠA NJIHOVO
UČINKOVITOST IN USPEŠNOST.
PREPRIČANOST JE NEPOSREDNO
POVEZANA Z RAVNJO STRESA.**

cem in k rešitvam. Šele tedaj lahko umirjeno predstavite vrednost vaše ponudbe. Izzivi, povezani s cenami, so zato manjši, vaš pogajalski položaj pa je veliko trdnjši.

Učinkovitejši prodajni postopek: Prodajni postopek je posledično krajši, saj se prodajnik spopada z manjšim odporom kupca. Za osvojitve posla je potrebnih manj srečanj. Umirjena in samozavestna komunikacija vodi k zanesljivejšim in boljšim informacijam ter učinkovitejšemu mreženju v krogu odločevalcev.

Boljše izkoriščen delovni čas: Negativno naravnano govorjenje o kupcih, sodelavcih ali nadrejenih, in pretirana osredotočenost na probleme, sta zmanjšani na minimum. V običajni prodajni ekipi bi tako lahko več sto delovnih ur mesečno raje posvetili delu, ki je usmerjeno k ciljem. Prodajniki bi domov nosili manj problemov, zato bi bilo razmerje med delom in življenjem bolj uravnoteženo.

Združimo visoko učinkovito prodajno kulturo z metodami za obvladovanje stresa

Kultura, značilna za neko prodajno organizacijo, se običajno gradi več let in temelji na skupnih vrednotah, mišljenju in standardih vedenja celotne prodajne ekipe. Nanjo v veliki meri vplivajo obstoječi sistemi vodenja in prodajnega menedžmenta.

Da bi v prodajno kulturo vpeljali učinkovite metode za obvladovanje stresa in posledično izboljšali rezultate, se morajo člani ekipe ves čas počutiti cenjene, imeti morajo občutek varnosti in določeno avtonomijo odločanja. To veliko pomeni. V izjemno uspešnih ekipah je pozitivno naravnana komunikacija trikrat pogostejša kot v povprečno učinkovitih.

Raziskave po drugi strani kažejo, da je realnost različnih podjetniških kultur daleč od ideala, ki bi ga podjetja rada zastopala. Predvsem srednji vodilni kadri, ki so vpleteni v vsakodnevne posle in so zaposlenim najbližje, imajo pogosto znatno bolj negativen pogled na podjetniško kulturo kot vodilni menedžerji.

Vodilni oblikujejo kulturo podjetja

Na kulturo podjetja močno vpliva vedenje vodilnih. Če direktor prodaje zaposlenim ob enajstih zvečer pošilja elektronska sporočila, s tem implicira, da bi jih ti morali takrat tudi prebrati in odgovoriti nanje. Tako se lahko vzpostavi nenapisano pravilo »če hočete napredovati v tem poslu, bodite dostopni 24 ur na dan«; poleg tega »ne obračajte se name s problemi, temveč z rešitvami« ni vedno najboljša podjetniška kultura! Prodajni vodje morajo oceniti učinek, ki ga ima to na zdravje, komuni-

**V IZJEMNO USPEŠNIH EKIPAH
JE POZITIVNO NARAVNANA
KOMUNIKACIJA TRIKRAT
POGOSTEJŠA KOT V POVPREČNO
UČINKOVITIH.**

kacija, medsebojne odnose in prodajo.

Dobra novica je, da lahko celo v najzahtevnejših prodajnih situacijah vpeljemo k rešitvam usmerjeno razmišljanje, ki zmanjšuje stres. Ključ do kar najnižje možne stopnje stresa leži v samem procesu vpeljevanja sprememb. Za primera vzemimo vpeljavo novega sistema nagrajevanja ali postopka pridobivanja novih strank. Prodajnik, ki je bil vajen razgovorov s tehnikami o lastnostih izdelkov, zdaj pa mora govoriti o dodani vrednosti na menedžerski ravni,

**DOBRA NOVICA JE, DA LAHKO
CELO V NAJZAHTEVNEJŠIH
PRODAJNIH SITUACIJAH
VPELJEMO K REŠITVAM
USMERJENO RAZMIŠLJANJE, KI
ZMANJŠUJE STRES.**

potrebuje ustrezno podporo pri učnem procesu, saj bo drugače zanj situacija v mnogo pogledih zelo stresna.

Elementi prodajne kulture, ki jih običajno občutimo kot stresne, so odvisni od vzdušja v podjetju in ljudi, ki so tam zaposleni. Za začetek morate določiti in analizirati vse elemente, ki dvigujejo raven stresa. To vam bo pomagalo pri smotrnem in kontinuiranem vpeljevanju sprememb. Različne aktivnosti integrirajte na ravni posameznika, prodajne ekipe in širše oblike sistema prodajnega menedžmenta. Če boste pri tem uspešni, boste znatno in trajno izboljšali motiviranost, delovno atmosfero, odnose s kupci in prodajne rezultate.

O AVTORJU ČLANKA:

Mercuri International je vodilno svetovno treninško podjetje za povečanje prodajne uspešnosti v Sloveniji in Evropi. Z enkratno kombinacijo svetovanja in treninškega znanja ter izkušenj so pomagali že številnim podjetjem in njihovim zaposlenim, da so postali učinkovitejši in uspešnejši v izvajanju prodajnih aktivnosti, ter da so dosegli želene izboljšave rezultatov.

Več informacij na
www.mercuri-int.si.

LAHKO NOVA KRIZI OGROZI VAŠE PRIHRANKE?

Eni pričakujejo krizo, drugi so optimistični

V letošnjem letu mineva natanko 10 let od nastopa svetovne finančne krize, ki je v letu 2008 oklestila borzne tečaje, gospodarstvo, zaupanje v bančnem sektorju ter pustila precejšnje posledice v vsakdanjem življenju posameznikov po vsem svetu. Kriza, ki je bila takrat posledica poceni denarne politike, nezadržne rasti cen nepremičnin v Ameriki in hibridnih, hipotekarnih obveznic je skorajda ustavila finančni svet in le malo je takrat manjkalo, da bi šel na kolena celoten bančni sistem po vsem svetu.

Deset let po teh dogodkih se zdi, da je svet danes drugačen in bolj pripravljen na morebitno krizo, če bi do nje prišlo. A to drži le deloma. Politika je večinoma prepričana, da se omenjeni finančni pretres ne more kar tako ponoviti, različni finančni strokovnjaki in analitiki pa menijo, da je svet danes še slabše pripravljen na morebitno novo krizo kot pred desetimi leti.

Borzni indeksi nemirni

Vsi, ki investirate prihranke na delniške trge (bodisi preko vzajemnih skladov,

ETF skladov ali delnic) ste v preteklih tednih zagotovo zasledili nemirna gibanja in precejšnja znižanja vrednosti večine delniških tečajev po svetu.

Od leta 2008 dalje smo bili namreč vseskozi v naraščajočem trendu rasti večine delniških tečajev – posebej sta prednjačila ameriški borzni indeks in tečaji tehnoloških delnic, ki so v zadnjem desetletju porastle največ (Facebook, Google, Netflix, Amazon, Nvidia, Apple). Omenjene delnice so bile v preteklih letih glavni generator rasti ameriškega borznega indeksa in njihovo kratkoročno ohlajevanje

ima lahko velikanske posledice – in to ne le v Ameriki.

Po statistiki se ciklusi na borznih trgih (rastoči trend, padajoči trend) menjajo v povprečju med sedmim in devetim letom, mi pa se trenutno nahajamo že v desetem letu neprekinjene rasti večine delniških indeksov po svetu. Finančni strokovnjaki, kot je Peter Schiff, omenjeno situacijo razglashajo kot največji balon premoženja do sedaj – po Schiffovih besedah se trenutno ne nahajamo zgolj v balonu delniških tečajev, ampak je po njegovem mnenju prenaplunjena tudi celotna ameriška ekonomija.

Ameriška centralna banka poka balonček?

V letu 2008 je Ameriška centralna banka (FED) sunkovito ukrepala ob razvoju takratne finančne krize in težav z likvidnostjo v bančnem sistemu. Obrestne mere so se takrat spustile proti ničli in v zadnjih letih je s presežno likvidnostjo in ohranjanjem nizkih obrestnih mer FED pomagal napihovati delniški balon in posledično zelo pomagal tudi k okrevanju gospodarstva.

Že nekaj časa FED postopoma dviguje obrestne mere, saj meni, da je gospodarstvo v ZDA že pripravljeno na omenjeni dvig. Jim Rogers, dober poznavalec in priznan finančnik, je v enem izmed zadnjih intervjujev omenil verjetnost, da bodo ravno omenjena dejanja Ameriške centralne banke počila balon na delniškem in tudi obvezniškem trgu. Rogers je še dodal, da je omenjeni balon eden izmed največjih do sedaj in da pričakuje precej daljši in bolj boleč padec od krize v letu 2008.

Smo se kaj naučili iz leta 2008?

Strokovnjaki revije The Economist so se v zadnji izdaji številke razpisali o tem, kako boleča bo naslednja recesija. Ne dvomijo o tem, da jo bomo doživeli, sprašujejo se le, kaj bi lahko povzročilo njen začetek. Mnenje strokovnjakov je, da se bomo z naslednjo recesijo spopadli veliko težje, kot v letu 2008, saj bodo imele centralne banke na voljo manjši manevrski prostor, vlade pa zaradi nakopičenih dolgov s svojo fiskalno politiko ne bodo mogle pretiravati.

Ko pogledamo rast višine javnega dolga v zadnjih letih, lahko ugotovimo, da se iz leta 2008 očitno nismo nič naučili. V razvitih gospodarstvih se je javni dolg v povprečju že povzpел nad 100 odstotkov letnega BDP-ja in je v povprečju za kar 30 odstotkov višji, kot je bil še leta 2007. Na prepihu trenutne medijske pozornosti v Evropi je Italija, ki se vse težje sooča s servisiranjem svojega dolga.

Z velikim nakopičenim dolgom se sooča tudi kitajski podjetniški sektor, ki leta 2009 še sploh ni bil zadolžen, zdaj pa dolg kitajskih podjetij dosega že preko 450 milijard dolarjev. Izhod iz zadnje

večje finančne krize je bil omogočen predvsem s povečevanjem dolgov, kopičenjem obveznic in tiskanjem denarja za odkup le teh. Kaj bomo storili tokrat, če se kriza ponovi?

Že nekaj let smo poskusni zajčki monetarne politike centralnih bank po svetu. Takšnih ukrepov od sedaj ni izvajal še nihče. Zato nihče z gotovostjo ne more napovedati, kakšen bo izid omenjenih posegov.

Kako reagirati, da zaščitimo svoje prihranke?

Če ste imeli do danes večino vaših prihrankov investiranih v delniške trge po svetu in ste z investicijo ustvarili nadpovprečen donos, potem bo čas za vašo reakcijo. Kljub temu, da nihče ne more z gotovostjo napovedati prihodnosti, je trenutne velika verjetnost, da se nadpovprečni donosi, ki so bili doseženi v preteklih 10 letih verjetno ne bodo ponavljali v nedogled. Večja verjetnost je, da bomo doživeli večje popravke na borznih tečajih.

V ta namen bi bilo dobro razmisliti, kaj trenutno storiti pri različnih naložbenih možnostih:

– **Delnice in vzajemni skladi, ETF skladi** – kjer so bili v preteklih letih doseženi nadpovprečni dobički, bi jih bilo potrebno realizirati in sredstva prenesti v varnejše oblike naložb. Nadpovprečen letni donos od leta 2008 dalje nam mora dati jasen signal za umik in postopen vstop vnovič ob ugodnejših vrednotenjih. Za trenuten vstop preverite predvsem naložbene razrede, ki so še vedno zelo nizko (surovine).

– **Obveznice** – do tega trenutka precej stabilen in varen naložbeni razred. Ob pojavu višje inflacije in težavah zaradi nakopičenih obveznic omenjeni naložbeni razred lahko ne bo vnovič odigral vloge varnega zatočišča. Priporočam podrobno spremljanje trga in morebiten skok iz obveznic v naložbene razrede s potencialom ohranitve kupne moči premoženja.

– **Zlato in plemenite kovine** – v padajočem trendu že vse od leta 2011; ravno v trenutni situaciji se ta naložbeni razred kaže kot zanimiva alternativa in nujen dodatek v portfelj vsakega posameznika.

Če bomo priča monetarnim težavam in višji inflaciji, si boste želeli imeti del portfelja v zlatu.

– **Bančni depozit** – sicer za depozit ali vezano vlogo na banki ne dobimo skoraj nič obresti, a del premoženja, ki je namenjen denarnim naložbam, mora biti razpršen tudi v ta del. Vsekakor je denar v krizi kralj, saj lahko investirate v dobre projekte po znižani ceni, zato okrepite del gotovine in denarnih naložb, ki pa jih trenutno ne bi bilo smiselno vezati dolgoročno.

– **Nepremičnine** – zanimiv naložbeni razred, ki je prav tako kot delnice, od leta 2008 dalje v strmem, naraščajočem trendu. Tudi cene stanovanj v Ljubljani so se vrnile krepko nad nivo leta 2008. V tem trenutku kaže, da bi bilo dobro unovčiti in kaj prodati zaradi dobrih cen na trgu ter z nakupom morebiti malce počakati.

– **Kriptovalute** – nov naložbeni razred, ki je v letošnjem letu izgubil precej svoje vrednosti. Še vedno velja, da v omenjeni sektor investirate del premoženja, ki ga lahko izgubite in pred investiranjem podrobno preglejte uporabno vrednost določene kriptovalute. Kriptovalute se še vedno soočajo s precej velikimi sistemskimi tveganji.

Nova kriza, nova pravila?

Najpomembnejši nasvet za ubranitev vaših prihrankov je vsekakor v tem, da podrobneje spremljate situacijo na trgih, že danes reagirate in predvsem, da imate svoje premoženje v visoko likvidnih naložbenih razredih, da lahko pridete do sredstev čim prej – in tako tudi ustrezno reagirate.

Ena najpomembnejši informacij je ta, da se zagotovo zaključuje obdobje nizke inflacije, ki nas je spremljalo precej let in s tem je močno povezano tudi trenutno dogajanje na obvezniških trgih.

Po mojem mnenju bomo v nekaj naslednjih mesecih pričeli zgodovinski obrat in generacijskemu premiku, ki se bo vsekakor odrazil tako na delniških trgih kot tudi v gospodarstvu in ekonomiji ter v življenjih večine ljudi po svetu. Izkoristite spremembe in jih obrnite sebi v prid!

MATJAZ ŠTAMULAK, INVESTICIJSKI IN FINANČNI SVETOVALEC, WWW.CRESUS.SI

Zdaj je pa dovolj,

**enkrat bo moral
nekdo nekaj narediti**

Vsi ljudje se soočamo s pojavi, ki jih nekateri poimenujejo problemi, drugi izzivi, tretji priložnosti itd. Nekoč sem nekje, resnično se ne spomnim kje, prebral, da je problem razlika med trenutnim stanjem in želenim stanjem v prihodnosti. Če sem v papirnici, kupujem flomastre in papir za tablo ter imam pet evrov premalo je to majhen problem. Ko pa potrebujem pol milijona ali več evrov za neki projekt, bog ne daj preživetje, pa je to lahko ogromen problem. Se pravi, velikost problema je odvisna od vrzeli med dejanskim in želenim stanjem. Večja, kot je vrzel, večji je problem.

Kaj je problem?

Problem je nerazrešeno stanje, ki nam povzroča negativen dražljaj ali množico dražljev. Zanimivo dejstvo je, da problem(e) lahko pometamo pod preprogo, a imajo neko magično moč preživetja, zato ne izginejo sami od sebe. Še slabše, kot živa bitja rastejo ter postajajo večji in močnejši. Mimogrede iz negativnih občutkov narastejo v še slabše in kmalu se iz bolečine pojavi trpljenje. V kontekstu literature in romantičnega ustvarjanja bi to lahko bilo polje ustvarjalnosti, a v organizacijskem okolju na delovanje običajno vpliva destruktivno. Bolečina in z njo povezano trpljenje ohromi vire kot so sproščenost, ustvarjalnost, učenje itd. Brez virov pa je težje najti rešitve in prehitro se najdemo v začaranem krogu, z vsemi spremljajočimi slabimi občutki.

Verjamem, da se večina nas strinja, da se je najbolj učinkovito lotevati reševanja problemov, ko so še v zgodnji, začetni fazi. Mleko, ki se greje na grelni plošči lažje nadzorujemo s sprotnim dovajanjem in odvajanjem energije, kot da ga vsega kipečega lovimo po štedilniku, mar ne? Žal se v praksi večkrat pokaže, da pojavov pasivnosti, kot ene izmed nefunkcionalnih oblik vedenj, ni tako zelo malo. Nastanejo iz enakih treh razlogov, zaradi katerih problemi v prvi vrsti sploh nastanejo in sicer ker ljudje **ne znajo, ne zmorejo ali nočejo** reševati problemov.

Pasivna vedenja

V povezavi s problemi, je pri pasivnih vedenjih ključno, da ne rešujejo problema, temveč ga vzdržujejo. Gre za skupen nefunkcionalnih razmišljanj in vedenj, katerih namen je, da se ljudje ki jih izvajajo, izognejo samostojnemu (avtonomnemu) delovanju v smeri iskanja

možnosti, izbir in reševanja problemov (Schiff, 1975). Lažje razumljivo, pasivna vedenja so vsa vedenja, s katerimi oseba manipulira z drugimi, da nekaj naredijo namesto nje.

Dinamiko navzven prepoznamo po točno specifičnih vedenjih opazovanih oseb in znotraj, v nas samih, po energiji (občutki v telesu), ki se sprošča ob tem, da se vedemo pasivno. Zanimivo je tudi, da je v pasivnih vedenjih pogosto veliko aktivnosti, ki pa niso usmerjene v smer rešitve temveč v nefunkcionalno trošenje virov osebe in celo organizacije (čas, denar, sredstva itd.). **Namesto v rezultat so usmerjene namreč stran od rezultata.**

Kljub temu, da bi, posplošeno gledano, s pasivnimi vedenji lahko označili vsa vedenja, pri katerih nismo samostojni, jih lahko razdelimo na štiri različne nivoje, ki imajo časovno (koliko časa trajajo) in energetska (količina energije, ki jo združujejo) komponento.

Ne naredi nič

Je čakanje, da nekdo nekaj naredi namesto nas. Izrazi, ki spremljajo tovrstno pasivnost so: »Saj bo boljše, kriza bo minila, veselje bo poskrbelo, če bo bog dal, na koncu bo vse v redu itd.«

Primer: Premalo zaslužimo, komaj, če sploh preživimo in »jamramo«, da se ne da, kaj bo pa človek naredil, tako je. Kupujemo loto in čakamo ali pa še srečke ne kupimo, le čakamo, da se zgodi čudež. Ki ga seveda ni. Ob tem se počutimo slabo, obupano, nemočni smo in odvisni od drugih, višjih sil. V prodaji tako lahko obdelujemo obstoječe kupce z majhno razliko v ceni in upamo, da nas bo zaradi naše »posebnosti« ter srečne zvezde nekoč opazila pomembna stranka in nas rešila vsega hudega. Prepoznamo jih po besedah nekoč, nekdo, nekje, nekaj ...

Pretirana prilagodljivost

Takrat, ko odpišemo svoje potenciale in beremo misli drugega, smo pretirano prilagodljivi. V vlogi zaposlenega dobimo več nalog od vodje in ne vemo, katere so naše prioritete. Namesto tega, da bi vodjo vprašali, kdaj ima kakšna naloga rok in kakšno zaporedje prioritet želi od nas, ugibamo in delamo naloge po naši lastni oceni in seveda na koncu zamudimo bolj pomembno nalogo. Pravilen odziv bi bil, da ob nejasnih prioritetah ali navodilih od vodje zahtevamo podrobnejša navodila. Takšen način pasivnih vedenj je pogost tudi, ko zaposleni ne ve natančno, kaj so njegove naloge, vprašati pa si ne upa. Situacija je lahko nastala iz nemoči zaposlenega da vpraša ali slabih preteklih izkušenj, ker se zaposleni boji graje. Takšno okolje je neprimerno za doseganje učinkovitosti posameznika, saj omejujejo možnost izražanja potreb in kar kliče k pasivnim vedenjem.

Agitacija, vzbujanje pozornosti

Predstavljajte si sestanek, na katerem se eden izmed zaposlenih nemirno preseda in udarja s prsti v upanju, da ga bo vodja sestanka opazil in vprašal po njegovem mnenju. To bi bil lahko tipičen primer vzbujanja pozornosti, ko namesto, da bi preprosto vprašali ali izrazili svoje potrebe, pričakovanja, nejasnosti, z vedenjem privabljamo pozornost. Seveda, pogosto smo v tem prezrti in zaradi tega neizpolnjeni ter nezadovoljni. S tovrstnim pasivnim vedenjem poskušamo pritegniti pozornost, da bi nas končno opazili in vprašali, kaj bi potrebovali, kaj si mislimo ali kaj ni v redu?

Ena izmed največkrat omenjenih neizpolnjenih potreb zaposlenih je, da bi bili pohvaljeni, opaženi. Mar ne bi bilo

najbolj preprosto, da gredo do svojih nadrejenih in jim to tudi povedo. Odnosi v organizacijah bi bili mnogo boljši, kot da čakamo, čakamo, čakamo in v nezadovoljstvu obupamo. V veliki večini primerov so vodje v organizacijah dobronamerni, tudi sami polno zasedeni, celo v stresu in kdaj prezrejo potreb zaposlenih.

Izbruh, onemogočanje in nasilje

Vsako pasivno vedenje spremljajo tudi občutki in bolj kot se dvigujemo v nivojih, močnejše jih občutimo. Po moči občutkov je na vrhu krivulje izbruh, kot skrajna oblika pasivnih vedenj. V tem primeru gre predvsem za sproščanje nabrane energije in v izbruhu ne premoremo kapacitet, da bi problem primerno skomunicirali, kaj šele našli rešitev. Prepoznamo ga lahko po izbruhih jeze, onemogočanju dela, pretiranem kajenju, zlorabi alkohola, samopoškodovanju, poškodovanju drugih ali lastnine.

Izpadi ne rešijo ničesar. Oseba, ki doživlja izbruh se po pomiritvi vrne nazaj in spet ne rešuje problemov. Tipičen primer bi bil, da oseba dobi odpoved, pa sploh ne ve zakaj, ker v času nastajanja problemov ni nikoli dobila nobene povratne informacije na podlagi katere bi lahko spremenila svoje delovanje.

Odpisovanje kapacitet

Značilnost mehanizma pasivnih vedenj je na eni strani v odpisovanju kapacitet posameznika (ne da se, trudimo se, ne moremo), na drugi strani pa v pretiravanju in povičevanju (drugi imajo srečo, v pravem času na pravem mestu, drugim je lahko itd.). Možno je na primer, da nekatere organizacije razvoj kadrov povezujejo s pridobljenimi subvencijami, ki jih daje država. Pričakujejo, da bodo drugi nekaj storili za njih, da bodo razvijali, kdaj celo, da bodo preživel. Pravilen način bi bil, da si pomagajo z viri, če so na voljo, če jih ni, pa kadre vseeno razvijajo s svojimi sredstvi. Razvoj organizacij ni v trošenju virov, temveč v načrtnem razvoju potreb. Če v organizaciji nimajo jasnih ciljev, motivacij, razlogov, potem le trošijo vire.

Primeri pasivnih vedenj

Zaposleni sprejema navodila od več vodij, čeprav mu niso neposredno nadrejeni. Lahko se zgodi, da ima več različnih nalog, časovno nujnih, a brez jasno opredeljenih rokov. Najpogosteje bo zaposleni naloge razporedil glede na zaporedje opravljanja po lastnih kriterijih – katerega od vodij se bolj boji, katerega ima rajši, katero nalogo ima rajši in podobno. Pravilen način bi bil, da zaposleni v situacijah, ko ne ve kaj narediti vpraša svojega neposredno nadrejenega in mu ta določi ali pomaga določiti zaporedje nalog.

Primer: Skupina sodelavcev v prodaji je na sestanku, kjer se veliko pogovarjajo in bolj malo dogovorijo. Vodja zahteva od sodelavcev, da povečajo promet ter dvignejo prodajne rezultate in sodelavci prikimavajo, čeprav nikomur ni jasno, kaj konkretno vodja od njih pričakuje. Je to več klicev, več obiskov, večja razlika v ceni, koliko časa imajo na voljo, količina povečanja ali kaj tretjega? Po sestanku, sodelavci staknejo glave, razglablajo, kaj naj bi vodja od njih sploh želel, nemočno čakajo, da dobijo dodatna navodila in ker jih ni, stvari počnejo kot so jih počeli prej. Povečanje seveda pade v vodo. Sledi naslednji sestanek, kritika, obilica slabe volje, kdaj celo prepiri, kdo je kriv.

Pravilen način bi bil, da najprej vodja da jasna in razumljiva navodila ter smerice za povečanje prodajnih rezultatov. Zaposleni na drugi strani pa bi z vodjo potrebovali skomunicirati, kaj se od njih pričakuje, do kdaj, lahko tudi kako, kdo ipd.

Pasivna vedenja prepoznamo na vseh ravneh organizacije. Pri vodjih so tako običajna pasivna vedenja lahko:

- nepoznavanje aktivnosti sledilcev,
- nepoznavanje procesov,
- nejasna navodila,
- dolgi sestanki brez jasnih dogovorov,
- preveč nalog v prekratnem času,
- odsotnost spremljanja aktivnosti sledilcev,
- obsedenost z nešteti poročili v obliki števil,
- nemoč vplivanja,
- zatiskanje oči ob nefunkcionalnih pojavih posameznikov in skupin,

- neukrepanje ob konfliktih, zastojih.

Pri delu z vodji pogosto prepoznam kritično razmišljanje vodij, da so zaposleni vendarle odrasli in da bi »moral« vedeti, kaj je njihova naloga. Posebej to velja za zaposlene, ki so dalj časa v organizaciji in so usposobljeni za izvajanje nalog. S tem se lahko le pogojno strinjamo. Idealno bi bilo res, a tudi v idealni situaciji je naloge vodje vedno, da spremlja aktivnosti, ki jih zaposleni izvajajo. Opustitev spremljanja in prepuščanje rezultata »višji sili« je prav tako pasivno vedenje. Posledice opazimo prepogosto kot nedoseganje rezultatov. Odgovornost vodij je namreč, da strukturira, opremi z viri in spremlja posameznike in celo skupino na poti do ... doseženega cilja!

Na drugem koncu, pri sledilcih, se dogaja na primer:

- da zaposleni sprejme nalogo, čeprav nima časa,
- da sprejme nalogo čeprav sploh ne ve kaj in kako jo mora narediti,
- odsotnost komunikacije z vodjem,
- sabotiranje sodelavcev,
- prevzemanje vloge vodje, čeprav ni vodja,
- branje misli in ugibanje, kaj vodja od njega pričakuje,
- kup nepotrebnih opravil,
- neučinkovita organizacija dela,
- sprejemanje več nalog z istimi roki,
- množica motilnikov aktivnosti.

Zaključni sklep obravnave pasivnih aktivnosti je, da se oba, vodja in sledilec, počutita slabo. Vodja, ker nima rezultata, in zaposleni, ker je njegov vodja nezadovoljen. Možno je celo, da je grajan zaradi neučinkovitosti. Mar ni nesmiselno, da obstajajo situacije, kjer ljudje trošijo vire podjetja (veliko delajo), ne ustvarjajo pa rezultata? Naj uporabim še besede svojega starejšega sina na enem izmed gornjskih pohodov. »Less talking, more working oziroma manj besed, več dejanj.« Dodajam še, »v pravo smer«.

Rezultat je in bo preprosto le ... posledica.

DENIS HILČER, POSLOVNI TRENER IN COACH, WWW.KADROOM.SI

Z novim pristopom k uvajanju poslovne odličnosti v slovenska podjetja

Slovenija je poslovno odličnost že pred časom prepoznala kot pomemben temelj v doseganju globalne konkurenčnosti na vseh področjih, poudarja mag. Gorazd Mihelič, direktor SPIRIT Slovenija. Agencija, ki je z letošnjim letom prevzela skrbništvo nad programom promocije in spodbujanja poslovne odličnosti na ravni celotne države, bo program tudi nadgradila.

Zakaj je pomembna poslovna odličnost?

»Podjetjem, ki stremijo k izboljšanju svojih poslovnih procesov, vpeljevanje načel poslovne odličnosti pomaga pri prepoznavanju njihovih prednosti, kot tudi priložnosti za izboljšave, nakaže pa jim tudi pot k izboljšanju poslovnih rezultatov. Prepričan sem, da je poslovno odličnost treba vzpostaviti kot del kulture in delovanja prav vsake organizacije. Organizacija, ki se za to odloči, stopi na svojo pot odličnosti. Ta pa je odvisna od tega, kaj želi organizacija doseči, pa tudi od številnih drugih dejavnikov.«

Kakšna je oziroma bo vloga SPIRIT Slovenija pri uresničevanju strategije poslovne odličnosti?

»Slovenija ima na področju nagrajevanja poslovne odličnosti dvajsetletno tradicijo. Vlada Republike Slovenije je januarja 2018 sprejela Strategijo poslovne odličnosti 2018–2030, ki opredeljuje vizijo, ključne strateške cilje in pričakovane rezultate poslovne odličnosti. Vključuje vse relevantne deležnike v državi, v osrčje pa postavlja gospodarstvo. Letos je SPIRIT Slovenija prevzel skrbništvo nad programom promocije in spodbujanja poslovne odličnosti, pa tudi postopek podeljevanja najvišjega priznanja v okviru nacionalnega programa kakovosti RS za dosežke na tem področju. Prevzem nalog sovпада s poslanstvom agencije, ki se navezuje na zagotavljanje učinkovite in celovite podpore pri razvoju slo-

venskih podjetij in njihovi promociji tako na domačem kot tudi globalnem konkurenčnem trgu.«

Omenili ste, da boste program PO nadgradili. Na kakšen način?

»Na SPIRIT Slovenija smo nadgradili programski pristop, ki sloni na razvijanju zavedanja o pomenu poslovne odličnosti in spodbujanju organizacij, da stopijo na pot odličnosti. Ta uvaja spodbude in podporo na celotni poti razvijanja odličnosti v vseh njenih fazah: od prepoznavanja potrebe, preko zavezanosti odličnosti in primerov odličnosti na posameznih projektih oziroma področjih, do razvijanja in prepoznavanja odličnosti na nacionalni ravni ter v mednarodnih primerjavah. Nov program tako opredeljuje mehanizme spodbujanja odličnosti, določa vloge in nosilce posameznih deležnikov sistema ter aktivnosti za razvijanje in krepitev potrebnih kompetenc tako svetovalcev kot ocenjevalcev. Poleg tega bomo v agenciji tudi sami začeli z uvajanjem načel odličnosti v svoje delovanje in izvedli presojo po modelu EFQM.«

Pred kratkim ste objavili tudi javni poziv za podjetja, ki jih zanima vpeljava poslovne odličnosti.

»Res je. Prvi korak predstavlja pilotni projekt sofinanciranja sistematičnega razvoja poslovne odličnosti podjetij v letih 2018 in 2019. S pozivom smo želeli spodbuditi podjetja k uvajanju sistemov

Mag. Gorazd Mihelič, direktor SPIRIT Slovenija
(foto: arhiv SPIRIT Slovenija/VG)

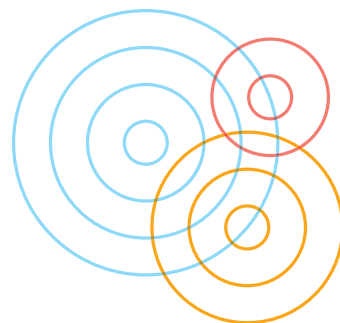
sodobnega, celovitega in učinkovitega doseganja poslovne odličnosti po modelu EFQM. Tri ciljne skupine pokrivajo celotno razvojno pot odličnosti: od podjetij, ki šele stopajo na pot odličnosti, do tistih, ki že sistematično razvijajo odličnost z uporabo modela EFQM.

Na SPIRIT Slovenija verjamemo, da je uporaba modela odličnosti EFQM učinkovit pristop k trajnostnemu razvijanju konkurenčnosti in odličnosti slovenskega gospodarstva in države. Zato bomo v okviru svojih možnosti in pristojnosti s povezovanjem kompetenc relevantnih deležnikov zavzeto promovirali odličnost in zainteresiranim organizacijam nudili celovito in učinkovito podporo.«

L. V.

Osmi korak:

Koliko premoženja pripada tistim potomcem, ki ne bodo zaposleni?

Starše večkrat slišim reči: »Kdor bo delal, bo dobil.« V kontekstu lastništva podjetja to niti ni sporno, je pa treba vedeti, da ostalim pripada nujni delež. Nujni delež od česa? Od vrednosti podjetja. Koliko pa je posel dejansko vreden?

pravi način, ki omogoča legalno in davčno najbolj optimalno opcijo izplačil.

Naslednji korak so tisti potomci, ki v podjetju ne bodo zaposleni. To vprašanje se staršem največkrat zdi čudno, vendar je zelo pomembno, da že na začetku razčistimo, kakšna so pričakovanja, da je tistim, ki bodo prevzeli odgovornost vodenja dejavnosti jasno, kaj jih čaka in kakšni so apetiti njihovih bratov in sester.

Prva zgodba: Starejši brat bi dejavnost prevzel, mlajši in sestra pa sta želela izplačilo

V večjem kovinsko-predelovalnem podjetju je bil starejši sin že od malega vpet v dejavnost in jo je praktično samostojno vodil že več kot deset let. Oče je bil tik pred upokojitvijo, zato je začel razmišljati, kako razdeliti deleže podjetja, v katerem sta bila zaposlena tudi mlajši sin in hči.

Ob pogovoru o možnostih in pravičnosti razdelitve lastništva je starejši sin zelo jasno povedal svoje stališče. Bil je pripravljen prevzeti in voditi dejavnost pod pogojem, da postane 100-odstotni lastnik, brata in sestro pa izplača, saj z njima nikakor ni hotel sodelovati. Izkazalo se je, da sta podjetju v breme, saj svojih nalog nista opravljala vestno in sta predvsem izkoriščala očetovo naklonjenost.

Sinova odločnost je povzročila hud odpor očeta, ki se mu takšna rešitev ni zdela pravična. Na vsak način je želel, da potomca ohranita zaposlitev, češ »sedje bodo govorili, da smo ju vrgli na cesto«. O lastništvu podjetja se je bil pripravljen pogovarjati in je nekako pristal, da se ju izplača. Mlajši brat in sestra sta bila užaljena in spor je bil neizbežen.

Ker je bil konflikt velika ovira za dogovor, smo k razreševanju najprej pristopili z mediacijo. Po pomiritvi strasti smo se začeli pogovarjati o ciljih posameznikov. Začeli smo z očetom. Izkazalo se je, da pričakuje izplačilo mesečne rente v višini dva tisoč evrov. Znesek je bil kar visok, vendar je bil brat pripravljen pristati na ta dogovor. Poiskati je bilo potrebno le še davčno ugodno rešitev.

Nadaljevali smo s pričakovanji mlajšega brata in sestre. Na prvem sestanku nista imela odgovora, zato smo se dogovorili, da o vsem premislita in se o znesku pogovorimo naslednjič. Preden smo se razšli, nas je zanimalo, koliko je starejši sin pripravljen izplačati sestro in brata. Razmišljal je v smeri, da bi vsakemu v naslednjih desetih letih izplačal 10 % bilančne vrednosti podjetja.

Oče, sestra in mlajši brat niso vedeli, kaj to pomeni, zato smo jim pojasnili vrednost v številkah na osnovi bilance stanja preteklega leta. Kot sem pričakoval, se jim je zdel znesek nekajkrat prenizek, saj

Ob prenosu dejavnosti na naslednike se je treba dogovoriti veliko stvari. Smiselno je prenos obravnavati celostno in doseči uravnotežen družinski dogovor. To velja tudi za prenos s. p.-ja, saj se v vsakem primeru prenaša družinsko premoženje. V tem kontekstu je ozaveščenost, da se v bistvu pogovarjamo o dedovanju, zelo pomembna, saj se v nasprotnem primeru prenos obravnava parcialno, kar se prej ali slej pokaže kot napaka in običajno odraža kot konflikt.

Vsa svetovanja začnemo s cilji, in sicer tako družinskimi, kot tudi cilji vsakega posameznika, saj na ta način pridemo do ključnih informacij za postavitev trdnih temeljev dogovora ter potencialne problematike. Eno naših prvih vprašanj je, kaj si želijo prejemati starši po upokojitvi, in sicer zato, ker je že na začetku potrebno vedeti želje, da lahko najdemo

so bila pričakovanja veliko večja. Oče se je strinjal s potomcema in ju je poizkušal zaščititi pred prevaro, ki jo je po njegovem mnenju pripravljala starejši sin.

Takoj mi je bilo jasno, da smo zašli v slepo ulico. Ker na Inštitutu MoST predvsem razrešujemo konflikte, sem družini pred razhodom pojasnil svoja dognanja in tudi predstavil razmišljanje, da na ta način ne bomo razrešili situacije in jim tudi orisal scenarij, ki sem ga že ničkolikokrat videl.

Nisem se zmotil. Do naslednjega sestanka ni prišlo. Po nekaj dneh nas je poklical najstarejši sin. Pojasnil je, da ga družina izsiljuje in da je njegova odločitev dokončna. Podjetja ni želel prevzeti. Odločil se je odseliti in poiskati drugo službo. Po nekaj mesecih je podjetje zašlo v hude težave in kmalu je sledil stečaj.

Koliko sta bila ob stečaju vredna deleža sestre in mlajšega brata? Koliko rente je oče prejel? Prevelika pričakovanja in izsiljevanje nikoli ne prinesejo blaginje. Rek »bolje vrabec v roki, kot golob na strehi« v takšnih primerih še kako drži. Nikakor ni smiselno ugrizniti roke, ki te hrani.

Dejstvo je, da je veliko primerov, ko potomci, ki v podjetju ne bodo zaposleni ali pa celo nikoli niso bili in ne poznajo garaškega dela, pričakujejo izplačila, ki ga podjetje ne prenese. Ali pa bo zaradi izplačil trajno ustavljen razvoj, kar seveda pomeni umiranje na obroke. Če se v zgodbo vpletejo še pričakovanja zakonskih partnerjev, je vse skupaj še toliko hujše.

Druga zgodba: Oče je želel podariti enake deleže vsem trem potomcem

Oče je avtoprevozniško dejavnost registriral po razpadu nekdanje države. Vsako leto je kupil dodatno tovorno vozilo ali dve in postopno širil dejavnost. Vse do upokojitve je posloval kot s. p., ker se mu je zdela to najbolj praktična opcija. Posledično je plačeval najvišjo dohodninsko obdavčitev. Menim, da tudi z vidika varnosti v tem primeru s. p. ni bil najboljša izbira.

Glede na njegov cilj – prenesti dejavnost na več potomcev – smo mu pojasnili, da je edina možna oblika d. o. o., saj

s. p. ni možno davčno nevtravno prenesti na dva ali več s. p.-jev. Po pogovoru s potomci se je izkazalo, da sinova nimata težav s prevzemom odgovornosti. Hči je izrazila željo, da bi zaposlitev ohranila, lastništvo podjetja pa je ni zanimalo. Pripravljena se je bila pogovarjati o izplačilu primerne zneska.

Glede na različne cilje smo predlagali, da bi se pogovarjali tudi o opciji razdelitve preostalega družinskega premoženja, saj je to ena od možnosti, kako zadovoljiti vse vpletene strani. Izkazalo se je, da preostalega družinskega premoženja ni veliko, saj je oče že pred tem poskrbel, da so vsi trije potomci dobili svojo bivalno enoto. Z ženo sta živela v stanovanju.

Skromen kot je oče bil, je vsa leta razmišljal o širitvi dejavnosti in večino sredstev vlagal v razvoj podjetja. V vseh teh letih je kupil štiri nepremičnine. Najprej stanovanje za družino, v katerem sta sedaj živela sama z ženo, pozneje pa še stanovanja za vse tri potomce.

Glede na to, da bo po smrti staršev njuno stanovanje »odveč«, smo predlagali, da bi bilo to del odplačila. S tem so se strinjali vsi člani družine. Doreči smo morali le še, kolikšna je razlika, ki bi jo hči oziroma sestra prejela v denarni obliki. Na prvem sestanku je kazalo, da se bomo zlahka dogovorili, zato smo začeli pripravljati pojasnila za preoblikovanje s. p.-ja v d. o. o. (Več o tem si lahko pogledate v brezplačnem webinarju na povezavi www.most-institut.eu/davcnividik.)

Vendar se je močno zapletlo. Na drugem sestanku je sestra prišla z idejo, da bi naredili cenitev podjetja. Prepričana, da je podjetje vredno veliko več, kot kažejo bilančne številke, je »podkovana« s finančnim znanjem o vrednostih podjetij hitela razlagati, da sicer drži dogovor, da bo del izplačila prejela stanovanje po smrti staršev, kot stvarno obliko, da pa je potrebno izračunati tržno vrednost podjetja.

Oče je bil zaprepaden. Nikakor ni dojemal, od kod hčeri toliko finančnega znanja in »neizmerne volje«, da pojasni pravi način, kolikšen delež podjetja ji pripada. Bolj kot je hči vztrajala pri razlagah vrednosti podjetja, bolj se mu je gubalo čelo. Bilj je zelo vznemirjen in končno

Za vse, ki vas zanima dolgoročno uspešna lastniška strategija družinskega posla, bomo v sredo, 21. novembra, pripravili celodnevno delavnico **Kako graditi rastoče podjetje**, ki je namenjena zainteresiranim prevzemnikom družinske dejavnosti, ki želijo dolgoročno uspešno voditi posel svojih staršev in ga tudi svojim potomcem predati v dobri kondiciji. Prijavite se na www.most-institut.eu/delavnica.

vzkipek ter nadrl hčer, da se je vsa ta leta odrekal v dobrobit vseh, ona pa sedaj ...

Meni je bilo jasno, »v katerem grmu tiči zajec«. Videno že ničkolikokrat. Hčer sem direktno vprašal, kaj sta se v preteklih dneh pogovarjala s partnerjem. Sicer je tajila, vendar je očetu postalo jasno, kdo se skriva za vsem tem. Postal je še bolj jezen in jo nekajkrat pošteno nadrl.

Ko sem končno uspel pomiriti strasti, se je oče dvignil od mize in naznanil: »Dobila boš najino stanovanje in to je to. Sinova prevzameta podjetje vsak do polovice deleža in s tem smo zaključili.« Uprl je pogled proti nama s sodelavcem in zaukazal: »Zapišita to. S tem smo zaključili!«

V naslednjih dneh sem ga poskušal prepričati, da bi se vendarle še enkrat pogovorili in da je hči pod vplivom moža zašla, vendar se ni dal. Vztrajal je pri svojem. Razlagal sem, da glede na vse zagotovo sledi tožba s strani hčere oziroma njenega moža, pa mu je bilo vseeno. Čutil se je izigranega in tudi napor njegove žene ga niso prepričali, da bi se omehčal.

Žal se glede tožbe nisem motil. Hči je, zaslepljena z moževim pohlepom, tožila družino za premoženje, vendar v nameri iz različnih pravnih razlogov ni(sta) uspela.

V tem primeru smo, kljub problematiki in tožbi, dejavnost uspešno prenesli na naslednika. Najprej smo na Inštitutu MoST uredili davčno nevtralen prenos s. p.-ja na d. o. o. V nadaljevanju smo pripravili prenos deležev ter prevzemnika (sinova) naučili sodelovanja in uspešnega poslovanja. Pa vendar, ali je bil za družino prenos dejavnosti res uspešen?!

UROŠ KAVS, INŠTITUT MOST

Ko ni naslednika v družini, je ena izmed možnosti za izstop tudi prodaja podjetja

Družinsko nasledstvo je zgolj ena izmed možnosti, ko govorimo o izstopu podjetnika iz aktivnega udejstvovanja v podjetništvu, tokrat pa se bomo posvetili vprašanju, kakšne so možnosti za podjetnika, ko v družini ni logičnega naslednika.

RAZMIŠLJATE O PRODAJI SVOJEGA PODJETJA?

Vsem članom OZS nudi naš partner **Borza posla** (BorzaPosla.si) brezplačen telefonski posvet na temo prodaje vašega podjetja. Izkoristite ugodnost in se s strokovnjakom za prodajo podjetij pogovorite o tem, ali je vaše podjetje možno prodati, koliko bi lahko znašala tržna vrednost in kdo vse bi lahko bili kupci.

Strokovnjakom za prodajo podjetij smo se pogovarjali o možnosti tržne prodaje podjetja v primerih, ko v družini ni naslednika. **Tomo Senekovič** (BorzaPosla.si) nam je zaupal dejavnike, ki po njegovih izkušnjah najpomembnejše vplivajo na vrednost podjetja in možnosti za prodajo. Izpostavil jih je sedem.

1. S pripravami na prodajo podjetja začnite čim prej.

Na prodajo pripravite tako podjetje kot tudi sebe. Prodaja podjetja je namreč eden izmed najbolj čustvenih dogodkov v življenju podjetnika, zato mora biti podjetnik na ta korak tudi pripravljen. Čustvena navezanost podjetnika na podjetje je logična posledica več let ali celo desetletij odrekanj, zaradi česar podjetnik pogosto podjetje vidi kot enega izmed svojih otrok in hkrati enega izmed večjih dosežkov v svojem življenju.

2. Razmislite o vašem življenju po prodaji podjetja.

Eden izmed pogostih razlogov, da prodaja podjetja ali kakršen koli prenos na naslednika ne uspe, je pomanjkanje vizije življenja po izstopu iz podjetništva. Življenje s podjetjem je skozi leta za podjetnika postalo način preživljanja tako službenega, kot tudi prostega časa, in ni redko, da prodaja tik pred zdajci propade, ker si podjetnik premisli, saj šele, ko je prisiljen razmisliti o življenju po prodaji, podjetnik ugotovi, da na ta korak v resnici še ni pripravljen.

3. Odstranite se iz poslovanja.

Za kupca je zelo pomembno, da podjetje lahko posluje tudi brez vas. Razmislite o tem, kateri odnosi so ključni pri poslovanju in kako so ti odnosi vezani na vas osebno. Poskrbite, da bodo vaši poslovni partnerji poslovali s podjetjem in ne z vami. Vrednost vašega podjetja boste dodatno povečali, če boste za vodenje poslov zaposlili ustrezno osebo in bo podjetje zmožno poslovati povsem brez prisotnosti lastnika. S tem pa se vam bodo hkrati odprle tudi nove možnosti za prodajo in nove skupine potencialnih kupcev.

4. Oborožite se z dejstvi o poslovanju.

Popolnoma naravno je, da kot lastnik na vrednost svojega podjetja gledate s povsem drugačnimi očmi kot večina kupcev. V podjetju ste pustili leta svojega življenja, poslovanju posvetili svoj čas, denar in energijo in posel poznate iz prav vsakega zornega kota. Žal pa kupci vsega tega ne vidijo kot prispevek k vrednosti, v večini primerov je za kupca pomemben le končni rezultat – zaslužek, ki ga podjetje prinaša lastniku. Vrednost podjetja boste lažje zagovarjali, če se oborožite z oprijemljivimi dejstvi o poslovanju, ki jih v ustreznem trenutku kupcu tudi predstavite.

5. Minimizirajte možnosti presenečenj.

Presenečenja so zabavna na rojstnodnevnih zabavah, nikakor pa ne pri prodaji podjetja. Vsa področja tveganja kupcu razkrite že zgodaj v postopku prodaje. Prodaja podjetja v večini primerov ne poteka po sistemu »videno-kupljeno«, temveč predvideva izvedbo skrbnega pregleda, ki ga kupec izvede še pred podpisom pogodbe. V praksi gre pogosto veliko energije v pridobivanje kupcev in pogajanja o ceni, vendar vse skupaj vedno znova pade v vodo, ko pride do skrbnega pregleda in se razkrijejo mnoge nepravilnosti pri poslovanju, nedefinirani odnosi s poslovnimi partnerji, ki jih je težko prenesti na novega lastnika in druga tveganja, ki lahko pomembno vplivajo na možnost uspešnega prenosa poslovanja na novega lastnika – kupca.

6. Posla ne jemljite osebno.

Skrbni pregled je eno izmed najbolj intimnih dejanj med prodajo podjetja. Skušajte se distancirati od čustev, ki medtem privrejo na površje. Med skrbnim pregledom bodo kupci namreč želeli preveriti ali vse informacije o poslovanju, ki ste jih predstavili, tudi zares držijo, istočasno bodo kupci iskali tudi razloge za znižanje kupnine. Takšna praksa je običajna. Naloga kupca namreč je, da dvomi o prejetih podatkih, vaša naloga pa je, da jih s konkretnimi dejstvi potrdite. Včasih se podjetnik počuti osebno napa-

denega, ko kupec kritizira poslovanje in prav tu lahko podjetnikova vizija življenja po prodaji podjetja pripomore, da se od takšnih situacij čustveno distancira in ves čas prodaje stremi k zaključku transakcije.

7. Obkrožite se z ustrezno ekipo.

Ne pozabite, pri prodaji podjetja je pomembno, da ste obkroženi s pravimi strokovnjaki, ki vam bodo pri prodaji pomagali. Vaša glavna naloga pa je, da tudi med postopkom prodaje še naprej vodite posle in na ta način po svojih najboljših močeh prispevate k ustreznemu izkupičku.

Mogoče v tem trenutku še ne razmišljate o prodaji vašega podjetja, saj se upokojitev za zdaj zdi oddaljena, vendar včasih okoliščine podjetnika prisilijo, da o tej možnosti začne razmišljati predčasno. Nepričakovani dogodki v družini, finančni izzivi, bolezen ... vse to vas lahko privede do situacije, ko boste prisiljeni razmišljati o prodaji podjetja prej kot bi sicer želeli. S tem ko boste tako sebe kot tudi svoje podjetje na prodajo pripravili pravočasno, boste povečali tudi možnosti za uspešno prodajo.

EVA MIHELIČ

Odlični zaposlovalci zmagujejo v boju za kupce in talente

»Naše ambicije za letošnjo 12. Zlato nit ostajajo visoke. Želimo zadržati vodilni položaj med tovrstnimi raziskavami v regiji ter še povečati število sodelujočih podjetij,« poudarja vodja Zlate niti Uroš Taljat in dodaja: »V Sloveniji je veliko odličnih zaposlovalcev, ki jih je treba širši slovenski javnosti pokazati za zgled in deliti njihove dobre prakse.«

Namen projekta Zlata nit je vplivati na dinamičen razvoj zaposlenih in organizacij ter prispevati h konkurenčnosti slovenskega gospodarstva. Raziskava, razvita z razumevanjem pomena odnosov za ustvarjalnost in inovativnost, v središče merjenja postavlja odnos; med zaposlenim in organizacijo ter znotraj organizacije.

Uroš Taljat, vodja projekta Zlata nit.

Orodje za razvoj privlačnih delovnih okolij

Vsakoletne razvojne korake Zlata niti, največjega medijsko-raziskovalnega projekta v Sloveniji in regiji, omogočajo močni temelji, ki so se razvijali enajst let. Postavili so jih majhna in agilna projektna skupina, strokovna

javnost, ki je vključena v projekt – od akademikov, sindikatov, delodajalcev do strokovnih združenj in kadrovskih menedžerjev – ter javne ustanove, kot so ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Pomembno vlogo so odigrali tudi partnerji in podporniki projekta.

V tem obdobju so opravili 80.890 anket med zaposlenimi in od njih prejeli 3.640.050 odgovorov na zastavljena vprašanja v zvezi s kakovostjo odnosa med zaposlenim in organizacijo. Lani so z Javnim štipendijskim, razvojnim, invalidskim in preživninskim skladom RS prvič izpeljali natečaj za priznanje Starejšim prijazno podjetje – z leti še vedno zavzeti ter podelili prvih enajst priznanj. »Verjamem, da bo tudi na tem področju Zlata nit orala ledino ter pripomogla k ozaveščanju širše slovenske javnosti in kadrovske stroke o nuji po prilagajanju zaposlovalcev staranju zaposlenih,« pravi Uroš Taljat.

Po njegovih besedah se vedno več slovenskih podjetij zaveda pomena gradnje blagovne znamke dobrega zaposlovalca. Verjame, da so k temu pripomogle tudi Zlata nit in vse njene spremljajoče aktivnosti. Podjetja s sodelovanjem dobijo orodje, s pomočjo katerega razvijajo in nadgrajujejo privlačna delovna okolja. K temu pripomore tudi njihova medijska izpostavljenost.

Zlata nit: osvežena in poenostavljena

Letošnja nadgradnja Zlate niti sodelujočim podjetjem poenostavi sodelovanje. »Vprašalnik še vedno ostaja glav-

no orodje raziskave, vendar je osvežen tako, da upošteva najnovejša spoznanja ter ugotovitve raziskav in potrebe slovenskih podjetij na področju razvoja ljudi in inovativne organizacijske kulture, ob tem pa še vedno omogoča primerjavo s preteklimi leti,« zagotavlja Taljat.

BSC vprašalnik, ki so ga doslej izpolnjevala sodelujoča podjetja, je nadomeščen z BSX indeksom – celovitim kazalnikom uspešnosti poslovanja, ki ga izračunava družba Bisnode.

Zlata nit obsega tri večje sklope: izbor najboljšega zaposlovalca, natečaj za priznanje Starejšim prijazno podjetje – z leti še vedno zavzeti ter natečaj Zlate prakse. Taljat poudarja: »Podjetja naj se prijavijo v čim večjem številu in čim prej, najpozneje pa do konca leta.«

Glavne prednosti sodelovanja

In zakaj naj se podjetja prijavijo? Ker je Zlata nit največja nacionalna verodostojna primerjava in izbor najboljših slovenskih zaposlovalcev. Ker je glavna prednost Zlate niti raziskava o kakovosti odnosa med zaposlenim in organizacijo, ki je ogledalo podjetju: kje dela dobro in kje so njegove rezerve za rast. Merjenje kakovosti tega odnosa je eno od orodij za doseganje poslovne odličnosti podjetja. Konec koncev pa imajo sodelujoča podjetja tudi možnost pozitivnega izpostavljanja v medijih, med katerimi je ključen Dnevnik kot nosilec projekta Zlata nit.

Vse informacije v zvezi z Zlato nitjo in vse prijavnice so objavljene na spletni strani: www.dnevnik.si/zlatanit.

**80.890 ANKET MED
ZAPOSLENIMI JE BILO V
ENAJSTIH LETIH OPRAVLJENIH V
PROJEKTU ZLATA NIT.**

Zlata nit 2018

*Stopite v družbo podjetij, ki skrbijo za ljudi.
Ker ti ustvarjajo uspeh.*

IZBOR NAJBOLJŠIH ZAPOSLOVALCEV

Izbor najboljših zaposlovalcev je edinstven medijski raziskovalni projekt, ki poteka pod okriljem časnika Dnevnik in izbira ter nagraduje najboljše zaposlovalce leta. Gre za prepoznavanje in promoviranje najboljših zaposlovalcev ter tudi za preverjanje kakovosti odnosa med organizacijo in zaposlenimi.

Prednosti sodelovanja v izboru

- Izbor temelji na anketi med zaposlenimi in se osredotoča na zaposlenega, ne (le) na vodstvo;
- ponuja celovit pogled na razvoj organizacije in zaposlenih v povezavi z upravljanjem;
- je večdimenzionalen/verodostojen izbor: ocena se oblikuje na podlagi poslovnih rezultatov, mnenj zaposlenih, strokovnjakov in splošne javnosti;
- raziskava je odsev družbe in kaže realno sliko zadovoljstva zaposlenih;
- podjetje prejme povratne informacije o področjih, na katerih dela dobro, in o tistih, kjer ima prostor za napredek;
- zaposlenim in iskalcem zaposlitve omogoča kakovostne odločitve o svoji zaposlitvi in spodbuja razvoj konkurenčnih posameznikov.

Natečaj za priznanje STAREJŠIM PRIJAZNO PODJETJE

Z leti še vedno zavzeti

Demografski izzivi dolgožive družbe? Pomanjkanje delavcev z ustreznimi izkušnjami? Potreba po ključnih kadrih? Odgovor se skriva v potencialu starejših zaposlenih, česar se podjetja vse bolj zavedajo.

V Sloveniji bo namreč čez pet let vsak četrti zaposleni starejši od 55 let, zato se je potrebno na to pripravljati že danes.

Če tudi vi pozornost namenjate starejšim zaposlenim, skrbite za njihov razvoj in osebno rast, jim zagotavljati pogoje, da lahko uresničijo svoje potenciale ter cenite njihova znanja in izkušnje, vas vabimo, da se prijavite na natečaj.

Delite dobro prakso – postanite zgled in spodbuda tudi drugim!

Prijavite se na www.dnevnik.si/zlatanit.

ASI
Celovita podpora podjetjem
za aktivno staranje delovne sile

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

DNEVNIK

Projekt ASI sofinancirata Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Nova kartica – nove možnosti prihrankov!

”MODRA KARTICA ZA MOJE ZAPOSLENE IN MOŽA, FINO”

foto: Bigstockphoto > oblikovanje: Uvid.si

Modra kartica za družinske člane in zaposlene

BIG BANG

gorenjepoint

MERKUR

KOMPAS

..... in več kot 100 odličnih partnerjev na vaši poslovni poti!

- › **Ugodnosti** pri partnerjih Mozaika podjetnih.
- › **Ugodnostih** pri OZS in območnih obrtno-podjetniških zbornicah.
- › **Ugodnosti** pri obrtnikih in podjetnikih.
- › **Plačila na obroke** doma, v tujini in na spletu. Brez menjave banke.

Popuste in ugodnosti si izračunajte na **mozaikpodjetnih.si**

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

OBRTNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika podjetnika,
november 2018

SVETOVALNI CENTER OZS

Svetovalni center OZS:

- 👍 Telefon: 01 58 30 553
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.svetovanje.si
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71,
1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Vsebina novembrskega Svetovalca:

- ▶ Naj se upokojim zadnji dan letošnjega leta 2018 ali prvi dan naslednjega leta 2019?
- ▶ Oslabitev in odpis terjatev
- ▶ Kako ravnati, ko delavca ni na delo?
- ▶ Gradbeni delavci so napoteni na delo na Hrvaško
- ▶ Davek na promet nepremičnin – osnova za davek in splošena tržna vrednost
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

Dušan Bavec

specialist za delovno pravo in
pravo socialne varnosti:

**Se upokojiti zadnji dan leta
ali prvi dan naslednjega?**

Jasmina Malnar Molek
davčna svetovalka - specialistka:

**Oslabitev in odpis
terjatev**

Dušan Bavec,
specialist za delovno pravo
in pravo socialne varnosti

Naj se upokojim zadnji dan letošnjega leta 2018 ali prvi dan naslednjega leta 2019?

Pri tem vprašanju izhajamo iz predpostavke, da ima zavarovanec že izpolnjene vse pogoje za upokojitev, torej zadosti starosti in zadosti pokojninske dobe. S tem v zvezi je dobro vedeti, da pravica do pokojnine pripade prvi naslednji dan po prenehanju zavarovanja. To pomeni, da bo pravico do upokojitve na dan 1. 1. 2019 pridobil tisti zavarovanec, katerega **zadnji dan zavarovanja** (na podlagi delovnega razmerja, iz naslova opravljanja samostojne dejavnosti kot s. p. ali na kakšni drugi pravni podlagi) **bo 31. 12. 2018**. To istočasno pomeni, da mora biti zadnji dan zavarovanja pri tistem zavarovancu, ki se želi upokojiti še v letošnjem letu, 30. 12. 2018.

Iz dolgoletne svetovalne prakse je znanih kar nekaj neljubih zapletov, ko je posameznik iz takšnih ali drugačnih razlogov podaljšal svoje zavarovanje do konca leta, ne vedoč, da se ne bo mogel upokojiti v tem istem letu. Ker so bila vsa ta leta prehodna obdobja, na podlagi katerih so se vsako leto zaostrovali upokojitveni pogoji, se je nekajkrat zgodilo, da v začetku novega leta posameznik ni imel izpolnjenih (novih) upokojitvenih pogojev, čeprav jih je konec prejšnjega leta imel. Prehodna obdobja se počasi zaključujejo in upokojitvenih zaostrovanj bo v naslednjem letu na podlagi prehodnih določb tega zakona, razen za ženske v dveh upokojitvenih skupinah, konec, zato bo tovrstni razlog za hitenje v pokoj sčasoma odpadel. Prav tako je že konec prehodnega obdobja, v katerem se je podaljševalo referenčno obdobje za določitev pokojninske osnove, saj je letos (enako bo tudi leta 2019) merodajnih 24 zaporednih najugodnejših let zavarovanja od leta 1970 pa do leta pred upokojitvijo.

Vsekakor pa obstaja med laičnimi zavarovanci bolj ali manj splošno ali pa vsaj večinsko prepričanje, da revalorizacijski faktorji iz leta v leto znižujejo pokojnine in da je smiselno v pokoj čim prej. Predvsem »gostilniški strokovnjaki modrujejo«, češ, da je z zadnjo pokojninsko reformo država pokradla zavarovancem

precejšen del zasluženega, saj si pred reformo za 40 let dela dobil pokojnino preko 70 % osnove, sedaj pa le še 57,25 %.

Toda, ali je res tako?

Poleg tega, da obstaja kar nekaj sistemskih spodbud za odložitve upokojitve (bonus v višini 20 % pokojnine, ugodnejše vrednotenje pokojninske dobe za nadaljnja 3 leta ostajanja v zavarovanju po izpolnitvi pogojev za starostno upokojitev, delna upokojitev), je nujno opozoriti tudi na to, da lahko že dan poznejše upokojitve prinese trajno višjo pokojnino, pri tem imamo seveda v mislih upokojitev na presečni datum 31. 12. 2018 ali 1. 1. 2019.

Za dodatno in obširnejšo razlago, kakšna razlika pri odmeri pokojnine utegne biti zaradi morda zgolj enodnevnega zamika upokojitve, smo zaprosili inštitucijo, ki ima v tovrstnih zadevah »škarje in platno v svojih rokah«, torej Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Odgovor navajamo v celoti: »Ob izpolnjenih pogojih za pridobitev pravice do starostne oziroma predčasne pokojnine se marsikateri zavarovanec sprašuje, ali je zanj ugodnejša upokojitev v tekočem ali v prihodnjem koledarskem letu. Pri odločitvi za uveljavitev pravice v letošnjem ali v naslednjem koledarskem letu je treba upoštevati vse elemente, ki lahko vplivajo tako na možnost uveljavitve (zaostrovanje pogojev v prehodnem obdobju za zavarovanje) kot tudi na višino pokojnine oziroma drugih prejemkov. Na odločitev o koledarskem letu uveljavitve pravice do pokojnine lahko vplivajo:

- **višina osnov, od katerih se plačujejo prispevki (štetje osnov za izračun pokojninske osnove iz dodatnega leta zavarovanja v primeru upokojitve v prihodnjem koledarskem letu),**
- **višina valorizacijskih količnikov,**
- **dolžina dopolnjene pokojninske dobe (zaokroževanje dopolnjene pokojninske dobe na šest mesecev ali celo leto) in njena kakovost (zavarovalna, pokojninska, pokojninska doba brez dokupa) ter višina odmernega odstotka (pri zavarovankah tudi različna višina odmernih odstotkov v prehodnem obdobju),**
- **višina zmanjšanja pri predčasni pokojnini,**
- **višina uskladitev pokojnin v letošnjem letu,**
- **prejemanje 20 % starostne ali predčasne pokojnine ob odlogu upokojitve in morebitno poznejše upoštevanje ugodnejšega vrednotenja dela pokojninske dobe brez dokupa),**
- **višina odpravnine ob upokojitvi (javni sektor).**

Starostna pokojnina se odmeri od **pokojninske osnove**, ki se v skladu z določbami 30. člena ZPIZ-2 izračuna na podlagi mesečnih povprečij osnov zavarovanja (od katerih so bili plačani prispevki) za posamezno leto zavarovanja, iz najugodnejših zaporednih 24 let zavarovanja od 1. januarja 1970 dalje, pri čemer se osnove zmanjšajo za povprečno stopnjo davka in prispevkov, ki se plačujejo od plač v Republiki Sloveniji. S 1. 1. 2018 je bilo zaključeno prehodno obdobje postopnega podaljševanja obdobja, iz katerega se upoštevajo osnove za izračun pokojninske osnove od 18 na 24 let. V obdobju od leta 2013 do leta 2017 pa

je na višino pokojninske osnove ter višino odmerjene pokojnine in s tem tudi na odločitev za upokojitev v tekočem ali novem koledarskem letu lahko vplivala tudi dolžina obdobja, iz katerega so se upoštevale osnove za izračun pokojninske osnove. Pri izračunu pokojninske osnove se zaradi medsebojne primerljivosti osnove iz prejšnjih let zavarovanja preračunajo na vrednost koledarskega leta pred letom, za katero se določajo **valorizacijski količniki**. Valorizacijski količnik za zadnje leto, iz katerega se še upoštevajo osnove za izračun pokojninske osnove, je v skladu z določbo drugega odstavka 35. člena ZPIZ-2 vedno enak 1,000, kar pomeni, da se mesečno povprečje osnov iz tega leta upošteva v dejanskem znesku. Valorizacijski količniki za ostala koledarska leta, za katera se določajo, pa se izračunajo tako, da se povprečna plača na zaposleno osebo, izplačana za koledarsko leto pred letom, za katero so določeni količniki, deli s povprečno plačo na zaposleno osebo, izplačano za posamezno koledarsko leto, iz katerega se upoštevajo osnove za izračun pokojninske osnove. Povprečna plača na zaposleno osebo, izplačana za posamezno koledarsko leto, se izračuna tako, da se povprečna plača na zaposleno osebo, ugotovljena po podatkih Statističnega urada RS, preračuna s **povprečno letno stopnjo davka in prispevkov, ki se obračunavajo in plačujejo od plač v RS** (to običajno v mesecu marcu vsakega koledarskega leta v Uradnem listu RS objavi minister za finance) v neto vrednost. Pri določitvi valorizacijskih količnikov se torej upoštevajo gibanja povprečnih plač na zaposlenega v RS, izplačanih v posameznih letih.

Ob upoštevanju Napovedi rasti povprečne bruto plače na zaposlenega v RS iz Jesenske napovedi gospodarskih gibanj 2018, ki jo je v mesecu septembru 2018 objavil Urad RS za makroekonomske analize in razvoj, bo v letu 2018 povprečna bruto plača na zaposlenega v RS porasla za dobre 3 odstotke (natančen odstotek bo znan 15. 2. 2019), kar glede na zgoraj navedeno pomeni, da bodo za enak odstotek **višji** tudi **valorizacijski količniki**, ki bodo v letu 2019 določeni za preračun osnov iz prejšnjih let zavarovanja pri zavarovancih, ki bodo pravico do starostne ali predčasne **pokojnine uveljavili v letu 2019**. Uveljavitev pravice do pokojnine v letu 2019 hkrati pomeni, da bodo **za izračun pokojninske osnove upoštevane tudi osnove iz leta 2018**, pod pogojem, da so bili prispevki od osnove plačani za najmanj šest mesecev in je zavarovanec dopolnil najmanj šest mesecev zavarovalne dobe. V primeru, da so pri zavarovancu osnove iz leta 2018 znatno višje od osnov iz prejšnjih let, lahko v 1/24 vplivajo na višino pokojninske osnove. Pokojnina, odmerjena glede na dopolnjeno pokojninsko dobo, pa se bo potem v letu 2019 **usklajevala** tako, kot preostale pokojnine.

V primeru, da se zavarovanec odloči za **uveljavitev pravice** do starostne oziroma predčasne pokojnine **v letu 2018**, se za izračun pokojninske osnove **ne bo upoštevalo povprečje osnov iz letošnjega koledarskega leta**, za preračun osnov iz prejšnjih let zavarovanja pa bodo **upoštevani valorizacijski količniki za preračun osnov iz prejšnjih let zavarovanja na raven povprečne plače na zaposleno osebo, izplačane za leto 2017** (Uradni list RS, št. 32/2018). Starostna pokojnina, odmerjena v

ustreznem odstotku glede na dopolnjeno pokojninsko dobo, bo ob odmeri **usklajena za letošnji uskladitvi pokojnin** – redno uskladitev po določbah ZPIZ-2 za **2,2 %** in izredno uskladitev po določbah Zakona o izvrševanju proračunov RS za leti 2018 in 2019 za **1,1 %**.

Pri zavarovancih so bili **odmerni odstotki** glede na dopolnjeno pokojninsko dobo v prvem odstavku 37. člena ZPIZ-2 že ob uveljavitvi zakona določeni dokončno. To pomeni, da jim zaokrožitev dopolnjene pokojninske dobe na dodatnih šest mesecev ali celo leto zviša tudi odmerni odstotek. Takšen učinek bo imel odlog upokojitve tudi pri zavarovankah, ne glede na upokojitev v letošnjem ali prihodnjem koledarskem letu. Podaljšanje obveznega zavarovanja do leta 2020 pa bo pri zavarovankah pomenilo nižje odmerne odstotke, saj bo s 1. 1. 2020 zanje nastopilo tretje prehodno obdobje nižanja odmernih odstotkov, v katerem bodo ti še vedno ugodnejši od dokončnih, določenih v prvem odstavku 37. člena ZPIZ-2 za čas od 1. 1. 2023 dalje.

V primeru, da so zavarovanci v letošnjem koledarskem letu izpolnili pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine po četrtem oziroma zavarovanke v letošnjem letu še po petem odstavku 27. člena ZPIZ-2, lahko na odločitev za odlog uveljavitve pravice do starostne pokojnine vpliva tudi **ugodnejše vrednotenje pokojninske dobe brez dokupa po določbi šestega odstavka 37. člena ZPIZ-2**. Po tej določbi se vsako nadaljnje leto pokojninske dobe brez dokupa, dopolnjene v obveznem zavarovanju, vendar največ do treh let zavarovanja, vrednoti v višini 4 %; odlog uveljavitve pravice do starostne pokojnine za vsake tri mesece pomeni torej višjo odmero pokojnine za 1 %.

Na poznejšo uveljavitev pravice do starostne ali predčasne pokojnine lahko pri zavarovancu, ki je obvezno vključen v obvezno zavarovanje s polnim delovnim oziroma zavarovalnim časom in izpolnjuje pogoje za pridobitev pravice do starostne ali predčasne pokojnine, vpliva tudi možnost, da zahteva mesečno **izplačilo 20 % starostne ali predčasne pokojnine**, do katere bi bil upravičen na dan njene uveljavitve. Takšno izplačilo mu pripada do prenehanja obveznega zavarovanja s polnim delovnim ali zavarovalnim časom.

V zvezi z uveljavitvijo pravice do **predčasne pokojnine** v letošnjem oziroma prihodnjem koledarskem letu je treba poudariti, da se z odlogom uveljavitve te pravice pri zavarovancih **znižuje odstotek zmanjšanja pokojnine** glede na manjkajoče mesece starosti do starosti 65 let. Pri zavarovankah se v letu 2018 zmanjšanje pokojnine izračunava za vsak mesec manjkajoče starosti (od največ 59 let in 8 mesecev) do starosti 64 let; starostni pogoj za predčasno upokojitev se s 1. 1. 2019 zviša na 60 let, zato se bodo manjkajoči meseci računali največ od te starosti do starosti 64 let in 6 mesecev.

Pri nekaterih zavarovancih pa na odločitev o času upokojitve vplivajo tudi pravice iz delovnega razmerja (na primer **višja na odpravnine** ob upokojitvi delavcev, zaposlenih v javnem sektorju – v primeru upokojitve v dveh mesecih od izpolnitve pogojev tri povprečne mesečne plače, sicer pa dve povprečni mesečni plači).«

**Jasmina
Malnar Molek,**
davčna svetovalka -
specialistka

Oslabitev in odpis terjatev

Terjatve nastanejo v razmerju do kupcev ali prevzemnikov terjatev, financerjev, zaposlenih ali države. Po vsebini jih delimo na poslovne in finančne, glede na ročnost pa na dolgoročne in kratkoročne terjatve. Kratkoročne terjatve so terjatve, ki zapadejo v obdobju enega leta, dolgoročne terjatve pa so tiste, ki zapadejo v plačilo v obdobju, daljšem od leta dni po datumu bilance stanja. Terjatev pripoznamo v znesku, ki izhaja iz ustreznih listin (na primer račun, pogodba, bremepis). Skladno s SRS¹ 5 so terjatve na premoženjskopravnih in drugih razmerjih zasnovane pravice zahtevati od določene osebe plačilo dolga, ali v primeru danih predplačil dobavo stvari ali opravitev storitve. Terjatev se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripozna kot sredstvo, če:

- je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njo, in
- je mogoče njeno izvirno vrednost zanesljivo izmeriti.

Organizacija terjatve ne pripozna, če obstaja dvom o poplačilu (pogojna terjatev). Pogojne terjatve se ne pripoznajo v bilanci stanja, temveč v zunajbilančni evidenci, običajno na kontih skupine 99.

Organizacija mora najmanj enkrat letno preveriti vse odprte terjatve in presoditi ali izpolnjujejo pogoje za oslabitev. Če namreč obstaja dvom ali spor o poplačilu, mora terjatev oslabiti na način, da jo zmanjša prek popravka vrednosti in poveča prevrednotovalne poslovne odhodke v izkazu poslovnega izida. S tem terjatev izkaže po odplačni vrednosti, v znesku pričakovanega poplačila. Terjatve slabimo posamično in skupinsko. Pomembne terjatve, torej terjatve, ki bi občutno vplivale na poslovanje podjetja, vedno presojujemo in slabimo posamično. Terjatve, pri katerih ni ugotovljenih dejavnikov za posamično oslabitev, pa razvrstimo v skupine s podobnim kreditnim tveganjem in jih slabimo skupinsko, z odstotkom, izračunanim na podlagi izkušene nepoplačljivosti iz preteklih let in pričakovanj v prihodnje. Med dejavnike, ki nakazujejo dvom o poplačilu terjatve v njeni polni vrednosti sodijo:

- zamude pri plačilih;
- finančne težave kupca (negativni kapital, negativni denarni tok, padajoči prihodki ipd.);
- finančna reorganizacija kupca (prisilna poravnava, reprogrami obveznosti ipd.);
- drugi dejavniki (nezavarovane terjatve, gospodarske razmere, poslabšanje razmer v specifični dejavnosti ipd.).

Če se izkaže, da možnosti poplačila ni več, se terjatev odpiše, z izbrisom iz poslovnih knjig. V kolikor smo predhodno oblikovali polno (100 %) slabitev terjatve, sam odpis ne vpliva na poslovni izid (129/120).

Poleg računovodskega vidika je pri slabitvah in odpisih terjatev pomembno poznati davčno obravnavo. Davčna obravnavna oslabitev in odpisov terjatev je predpisana v 21. členu ZDD-PO-2². Ta določa, da prevrednotovalni poslovni odhodki iz naslova oblikovanih popravkov vrednosti terjatev niso v celoti davčno priznani ob pripoznanju, temveč šele ob odpisu terjatve, če so izpolnjeni predpisani pogoji. Tako se lahko primeri, da odhodek iz naslova oslabitve ali odpisa terjatev nikoli ne bo davčno priznan odhodek.

Davčno priznani odhodki pri prevrednotenju terjatev zaradi oslabitve se priznajo v omejenem obsegu, in sicer v obračunanih zneskih oslabitev, pri čemer znesek slabitev v davčnem obdobju ne sme presegati nižjega od naslednjih zneskov:

- zneska, ki je enak aritmetični sredini v preteklih treh davčnih obdobjih dejansko odpisanih terjatev pod pogoji določenimi v šestem odstavku 21. člena, ali
- zneska, ki predstavlja 1 % obdavčljivih prihodkov davčnega obdobja.

Za davčne potrebe bi morala organizacija voditi posebne evidence o davčno (ne)priznanih slabitvah, zato se večina organizacij odloči, da bo ob oblikovanju odhodke iz naslova oslabitev uvrščala med davčno nepriznane.

6. odstavek 21. člena ZDDPO-2 navaja, da je odpis terjatev davčno priznan odhodek na podlagi:

- pravnomočnega sklepa sodišča o zaključenem stečajnem postopku v delu, v katerem terjatve niso bile poplačane oziroma niso bile poplačane v celoti;
- pravnomočnega sklepa o potrditvi prisilne poravnave v delu, v katerem terjatve niso bile poplačane oziroma niso bile poplačane v celoti;
- neuspešno zaključenega izvršilnega postopka sodišča ali brez sodnega postopka za poplačilo terjatev, če zavezanec dokaže, da bi stroški sodnega postopka presegli znesek poplačila terjatev, oziroma če dokaže, da so bila opravljena vsa dejanja, ki bi jih opravil s skrbnostjo dober gospodarstvenik, za dosego poplačila terjatev, oziroma da so nadaljnji pravni postopki ekonomsko neupravičeni.

Največ težav se pojavlja pri presoji in dokazovanju zahtevane skrbnosti. Vsekakor ne bomo delovali kot skrben gospodarstvenik, če ne bomo imeli dokazil, da smo dolžnika terjali za poplačilo (opominjevalni postopek, izvršba, telefonski in

pisni zahtevki za poplačilo, sestanki z dolžnikom ipd.). Za dokazovanje, da bi stroški sodnega postopka presegli znesek poplačila terjatev, morajo organizacije imeti dokazila, iz katerih je razvidna velikost in vrsta stroškov (stroški poizvedbe, izvršitelja, odvetnika, izvršbe, takse ipd.). V kolikor bi ti stroški presegli znesek neplačane terjatve, lahko organizacija terjatev odpiše in odpis uvrsti med davčno priznane odhodke. Nemalokrat se celo zgodi, da postopkov izterjave nismo vodili in da terjatev zastara (skladno z OZ³ terjatve po splošnem zastaralnem roku zastarajo v petih letih, terjatve iz gospodarskih pogodb pa v treh letih). Z davčnega vidika bo odpis take terjatve davčno nepriznan odhodek.

Pripoznanje terjatve

Kupec zamuja s plačilom, zato mu organizacija pošlje obračun zamudnih obresti. Iz preteklih izkušenj s kupcem izhaja, da pogojuje plačilo terjatve z odpustkom zamudnih obresti. Ali organizacija pripozna terjatev iz naslova obračunanih zamudnih obresti?

Ne, saj ni verjetno, da bo terjatev poplačana.

Izračun davčno priznanih oslabitev terjatev

Prihodki družbe znašajo 100.000 EUR. V preteklih treh letih je družba odpisala (po pogojih) za 3800 EUR terjatev. Davčno priznana višina oslabitev terjatev?

a) iz naslova obdavčljivih prihodkov $100.000 \cdot 1\% = 1000$ EUR

b) iz naslova odpisov $3800/3 = 1.266,67$ EUR

Davčno priznana višina oslabitev terjatev je 1000 EUR.

Zastaranje terjatev

V računovodskih izkazih imamo zajete tudi terjatve iz obdobja 2010–2012. Terjatev v preteklosti nismo ne terjali in ne slabili, prav tako nad dolžniki niso začeli sodni postopki. Zaradi zastaranja bomo terjatve odpisali. Je odpis davčno priznan?

Odpis zastaranih terjatev ni davčno priznan odhodek, v kolikor niste storili vse, kar bi opravil dober gospodarstvenik za poplačilo.

Odpis terjatve do lastnika

Podjetje izkazuje terjatev iz naslova posojila do edinega družbenika. Družbenik je sprejel sklep o odpisu terjatve. Je odpis davčno priznan odhodek?

Odpust dolga se šteje za prikrito izplačilo dobička. Družba mora znesek odpisane terjatve obrutiti in odvesti akontacijo dohodnine v višini 25 %, kot to velja za izplačilo udeležbe v dobičku. Bruto znesek izplačane udeležbe se šteje za davčno nepriznan odhodek.

¹ Slovenski računovodski standard 2016 – objava v Ur. listu RS, št. 95/15, 74/16 – popr., 23/17 in 57/18

² Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb – objava v Ur. listu RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16 in 69/17

³ Obligacijski zakonik – objava v Ur. listu RS št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo, 64/16 – odl. US in 20/18 – OROZ631

Staša Pirkmaier,
svetovalka – specialistka za
delovno pravo

Kako ravnati, ko delavca ni na delo?

Delodajalca zanima, kako naj, v izogib morebitnim zapletom, ravna pravilno, saj delavca že peti dan ni na delo. Ni sporočil, da je zbolel, tudi letni dopust mu ni odobren. Po neuradnih podatkih naj bi delal na črno v drugem podjetju.

Če delavec najmanj pet dni zaporedoma ne pride na delo, o razlogih za svojo odsotnost pa ne obvesti delodajalca, čeprav bi to moral in mogel storiti, mu lahko delodajalec na podlagi 4. alineje 1. odstavka 110. člena ZDR-1 (Uradni list RS, št. 21/2013, s spremembami) izredno odpove pogodbo o zaposlitvi. Delodajalec mora delavca na podlagi 2. odstavka 85. člena ZDR-1 pred redno odpovedjo pisno seznanimi z očitanimi kršitvami in mu omogočiti zagovor v razumnem roku, ki ne sme biti krajši od treh delovnih dni, razen, če obstajajo okoliščine, zaradi katerih bi bilo od delodajalca neupravičeno pričakovati, da delavcu to omogoči.

Katere so tiste okoliščine, zaradi katerih delodajalec ne bo dolžan delavcu zagotoviti zagovora, tega zakon ne opredeljuje. V praksi se dogajajo tudi primeri, ko delavec sicer po prejemu vabila na zagovor telefonsko sporoči delodajalcu, da je v bolniškem staležu ter se zagovora ne bo mogel udeležiti. Sodna praksa je zavzela stališče (Sodba VIII Ips 153/2006), da dejstvo bolniškega staleža še ne pomeni ali predpostavlja, da se delavec ne more udeležiti zagovora. Ne zadošča torej le obvestilo o bolniškem staležu, temveč mora delavec svoj izostanek opravičiti z navedbo pomembnih okoliščin, ki jim po možnosti predloži ustrezne dokaze – ustrezno medicinsko dokumentacijo.

Pisna seznanimitev se lahko opravi tudi po elektronski poti na elektronski naslov delavca, ki ga zagotavlja in uporabo nalaga delodajalec. Če bo delavec zagovor podal ustno, mora delodajalec določiti čas in kraj, kjer bo delavec zagovor podal. Iz zapisnika mora biti razvidno, kdaj (datum, ura) in kje je bil zagovor podan, razlogi očitkov delodajalca, vsebina zagovora delavca ter podpise navzočih oseb.

Delavcu preneha pogodba o zaposlitvi s prvim dnem neu-

pravičene odsotnosti z dela, če se ne vrne na delo do vročitve izredne odpovedi.

Izredno odpoved mora delodajalec podati najpozneje v 30 dneh od ugotovitve razloga za izredno odpoved (subjektivni rok) in najpozneje v šestih mesecih od nastanka razloga (objektivni razlog).

Delavec v primeru izredne odpovedi s strani delodajalca nima pravice do odpovednega roka, saj ob upoštevanju vseh okoliščin in interesov obeh pogodbenih strank ni mogoče nadaljevati delovnega razmerja do izteka odpovednega roka oziroma do poteka časa, za katerega je bila sklenjena pogodba o zaposlitvi. Delavec tudi nima pravice do odpravnine ter pravice do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti.

Zdenka Bedekovič,
specialistka za poslovanje v tujini,
plače in knjigovodstvo

Gradbeni delavci so napoteni na delo na Hrvaško

Gradbeni delavci na delo na Hrvaško napoteni na začetku oktobra, konec meseca pa se vrnejo nazaj v Slovenijo.

Delo bodo na Hrvaškem na istem gradbišču nadaljevali prvi teden novembra. Dokumentacijo imajo urejeno za ves čas napotitve od oktobra do konca novembra. Delodajalca ob tem zanima, ali lahko tako napotitev delavcev šteje kot neprekinjeno napotitev. Poleg tega so se odločili, da jim plačajo kosilo in večerjo, zato jih zanima, ali jim lahko izplačajo dnevnico ali terenski dodatek. Kako pa je z nočitvami, saj se delavci ne bodo vračali vsak dan nazaj v Slovenijo?

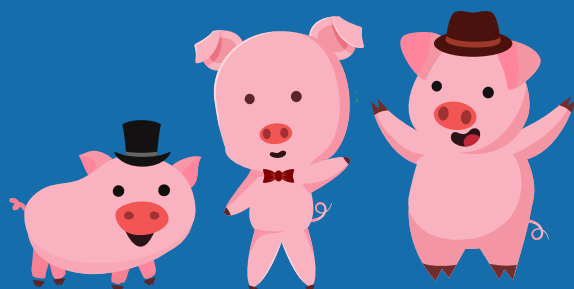
V tem primeru se napotitev delavcev ne smatra kot prekinjena napotitev. Delavci imajo urejeno vso dokumentacijo za ves čas napotitve, od začetka oktobra pa do konca izvedbenih del do konca novembra. Za trajanje napotitve oziroma njeno presojo ni pomembna fizična prisotnost delavca v kraju napotitve v času dela prostih dni. Torej privatne poti domov ali kam drugam v času trajanja napotitve ne pomenijo pretrganja napotitve. V takem primeru se tudi morebitna povračila stroškov v zvezi s tovrstnimi potmi davčno ne obravnavajo kot povračila stroškov v zvezi z delom. Obveznost opravljanje dela v tujini ni prekinjena tudi v primeru podaljšanja napotitve na delo v tujino ali sklenitve novega dogovora o napotitvi. Ko gre za naknadne spremembe dogovora med delavcem in delodajalcem glede trajanja napotitve se v takem primeru spremeni celotna napotitev delavcev glede trajanja in višine ter vrste povračil stroškov. Torej gre v tem primeru za podaljšano napotitev, zato je potrebno od samega začetka napotitve obračunavati prehrano tako kot se to predvideva za napotitve delavcev nad 30 dni.

Od 1. 1. 2018 dalje se povračila stroškov prehrane v zvezi z začasno napotitvijo na delo v tujino, ki traja neprekinjeno nad 30 dni (pri voznikih v mednarodnem cestnem prometu neprekinjeno nad 90 dni), obračunava do višine in pod pogoji določenimi za povračilo stroškov prehrane med delom. Ta je povečana za 80 % glede na višino, ki jo določi vlada. Trenutna veljavna višina tega povračila znaša $6,12 \times 1,80 = 11,02$ EUR. Naj opozorimo, da se v času napotitve za delovni dan šteje

Kaj danes delajo trije prašički?

 minimax

Saop d.o.o. | 080 14 50 | info@minimax.si

So uspešni podjetniki. Danes poslujejo na trdnih temeljih z vodilnim spletnim računovodskim programom Minimax.

vsak delovni dan delavca, v katerem opravlja kakršne koli obveznosti v zvezi z zaposlitvijo, ne glede na število opravljenih delovnih ur.

Povračila stroškov za prenočišče na začasni napotitvi, ki traja neprekinjeno do največ 90 dni, se ne všteva v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja do višine in pod pogoji, določenimi v skladu s 4. točko prvega odstavka 44. člena ZDoh-2 za povračilo stroškov za prenočišče na službeni poti. Pri tem se izključuje uporaba 3. točke prvega odstavka 44. člena ZDoh-2 v zvezi s povračilom stroškov za prenočišče. V primeru, kadar podjetje zagotavlja nastanitve pri začasnih napotitvah, ki trajajo neprekinjeno več kot 90 dni, pa je potrebno obračunati boniteto za celoten čas napotitve in ne zgolj za čas, ki presega 90 dni.

Tadeja Bučar,
svetovalka SPOT
Osrednjeslovenske regije

Davek na promet nepremičnin – osnova za davek in posplošena tržna vrednost

Področje obdavčitve prometa z nepremičninami je urejeno v Zakonu o davku na promet nepremičnin (v nadaljevanju ZDPN-2).

Osnova za davek (davčna osnova) je **prodajna cena nepremičnine**.

Prodajna cena nepremičnine je vse, kar predstavlja plačilo (v denarju, v stvarih, v storitvah, v prevzetih dolgovih nekdanjega lastnika in podobno), ki ga je ali ga bo prodajalec prejel od kupca za opravljen promet nepremičnine.

ZDPN-2 v tretjem odstavku 8. člena določa, da če je prodajna cena nepremičnine nižja od posplošene tržne vrednosti nepremičnine, ugotovljene na podlagi zakona, ki ureja množično vrednotenje nepremičnin za več kot 20 %, je davčna osnova 80 % posplošene tržne vrednosti te nepremičnine. Ustavno sodišče Republike Slovenije je z odločbo št. U-I-168/15-9 z dne 23. 3. 2016, objavljeno v Uradnem listu Republike Slovenije št. 25/2016, dne 6. 4. 2016, razveljavilo omenjeni tretji odstavek 8. člena ZDPN-2, **kolikor kot osnovo za davek na promet z nepremičninami določa 80 % posplošene tržne vrednosti te nepremičnine**. Z razveljavitvijo omenjene določbe se izvaja obdavčitev na podlagi splošnih določb Zakona o davčnem postopku (v nadaljevanju ZDavP-2).

Davčni organ ima tako na podlagi splošnih določb ZDavP-2 pravico preveriti resničnost dejstev, ki jih navaja davčni zavezanec, to je: ali prodajna cena, ki jo je davčni zavezanec navedel, ustreza tržni vrednosti nepremičnine ali pa je bila vrednost nepremičnine davčnemu organu prikazana v nižjem znesku zaradi ugodnejše odmere davka. V primeru dvoma v pravilnost prodajne cene davčni organ tržno vrednost posamezne nepremičnine ugotavlja v vsakem posameznem odmernem postopku posebej (npr. primerjava s splošno znanimi tržnimi cenami za kvadratni meter na določenem področju, primerjava s cenami iz izvedenih prodaj primerljivih nepremičnin). Po splošnih določbah ZDavP-2 pa ima davčni zavezanec pravico oceno tržne vrednosti nepremičnine, ugotovljene s strani finančnega urada, izpodbijati s predložitvijo individualne cenitve. V tem primeru nosi stroške cenitve nepremičnine zavezanec sam.

Ne spreglejte izobraževanj v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije

Priprava ponudbe po ZJN-3

Sodelovanje v postopkih javnega naročanja terja od ponudnikov poznavanje ZJN-3, aktualne prakse državne revizijske komisije, predvsem pa potrebna skrbnost in aktivnost pri preučitvi dokumentacije in pripravi ponudbe.

Na seminarju, ki ga bo vodila **Milena Batista Trtnik**, bodo udeleženci preko praktičnih primerov spoznali nekatere instituti ZJN-3, ki so se spreminjali z omenjenim zakonom ali novejšo prakso državne revizijske komisije, in spletno aplikacijo za elektronsko oddajo ponudb. Milena Basta Trtnik je strokovnjakinja s področja javnega naročanja, koncesij, javno-zasebnega partnerstva ter poslovanja subjektov javnega prava. Seminar bo v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije **v sredo, 14. novembra**.

Odpoved pogodbe o zaposlitvi

Odpoved pogodbe o zaposlitvi je dejanje, ki se ga delodajalec ne loteva redno in je dejanje, ki zahteva precejšnjo mero znanja, saj se velikokrat zgodi, da delodajalci zaradi administrativno precej zahtevnih postopkov odpuščanja zagrešijo številne nepravilnosti, ki lahko vodijo celo v nastanek delovnega spora. Največ težav pri odpovedi pogodb o zaposlitvi se pojavlja ravno v procesu odpovedi, torej pri zakoniti izvedbi odpuščanja delavcev.

Udeleženci seminarja bodo s predavateljico **Stašo Pirkmaier**, svetovalko Svetovalnega centra OZS, v treh urah spoznali postopek in vrste odpovedi pogodbe o zaposlitvi, druge načine prenehanja delovnega razmerja, predhodne preverbe in postopke pred odpovedjo, pomen statusa varovanih kategorij in kako odreagirati, če delavec vloži tožbo, predstavljene pa bodo tudi ugotovitve inšpektorata za delo in sodna praksa.

Pridružite se nam na seminarju, ki bo v **četrtek, 15. novembra**, v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije.

Drugi izobraževalni dogodki:

- **21., 22. in 23. november** – *20-urna OZS-jeva šola dohodnine* s svetovalko Svetovalnega centra OZS Jasmino Malnar Molek
- **28. november** – *seminar DDV pri storitvah* s svetovalko Svetovalnega centra OZS Jasmino Malnar Molek
- **29. november** – *delavnica Vpliv barv na poslovanje podjetja* z Branko Urbanija
- **3. december** – *Odgovori na vprašanja s področja varstva osebnih podatkov po uveljavitvi GDPR* s poudarkom na vprašanih mikro, majhnih in srednje velikih podjetij oziroma vseh potencialnih podjetnikov z odvetnikom Miho Šercerjem
- **5. december** – *seminar Zaključevanje leta - davčna optimizacija in inventura* s svetovalko Svetovalnega centra OZS Jasmino Malnar Molek
- **10. december** – *Usposabljanje iz higiene živil in HACCP sistema ter označevanje alergenov s pisnim preizkusom* z mag. Katarino Železnik Logar, dipl. san. inž.
- **11. december** – *strokovna delavnica Time management – Da čas ne bo upravljal z vami!* z Mašo Ribnikar
- **13. december** – *seminar Kako se bomo upokojevali v letu 2019* s svetovalcem Svetovalnega centra OZS Dušanom Bavecem
- **19., 20 in 21. december** – *20-urna OZS-jeva šola davka na dodano vrednost* s svetovalko Svetovalnega centra OZS Jasmino Malnar Molek

Na vse dogodke se je potrebno prijaviti, podrobnejše programe dogodkov najdete na <http://www.svetovanje.si>, za dodatne informacije pa vam je na voljo Jana Golić (jana.golic@ozs.si, 01 58 30 553).

Vzorci pogodb in dokumentov za vaše lažje poslovanje

V Svetovalnem centru OZS smo vam za lažje delo pripravili številne vzorce pogodb in drugih dokumentov po ugodnih cenah.

CIVILNO PODROČJE	Polna cena	Cena za člane OZS		Polna cena	Cena za člane OZS
Darilna pogodba za nepremičnino	60,00 €	30,00 €	Sporazum o izplačilu neizkoriščenega letnega dopusta ob prenehanju delovnega razmerja	30,00 €	15,00 €
Menjalna pogodba za nepremičnino	80,00 €	40,00 €	Sporazum o odsotnosti z dela brez nadomestila plače	30,00 €	15,00 €
Najemna pogodba za poslovni prostor	80,00 €	40,00 €	Paket evidenc (evidenca o zaposlenih delavcih, evidenca o stroških dela, evidenca o izrabi delovnega časa in evidenca o oblikah reševanja kolektivnih delovnih sporov)	120,00 €	60,00 €
Najemna pogodba za stanovanje	80,00 €	40,00 €	Podjemna pogodba	60,00 €	30,00 €
Pogodba o donaciji	40,00 €	20,00 €	Pogodba o izobraževanju	60,00 €	30,00 €
Posojilna pogodba	40,00 €	20,00 €	Pogodba o zaposlitvi za nedoločen čas	70,00 €	35,00 €
Sponzorska pogodba	40,00 €	20,00 €	Pogodba o zaposlitvi za določen čas	70,00 €	35,00 €
Pogodba o naročilu avtorskega dela	60,00 €	30,00 €	Dodatek k pogodbi o zaposlitvi zaradi dela s krajšim delovnim časom po ZSDP-1	40,00 €	20,00 €
Pogodba o ustanovitvi stvarne služnosti	40,00 €	20,00 €	Pogodba o zaposlitvi za voznika (mobilnega delavca) za nedoločen čas	70,00 €	35,00 €
Sporazum o ustanovitvi osebne služnosti	40,00 €	20,00 €	Aneks k pogodbi o zaposlitvi za opravljanje dela v tujini (208. in 209. člen ZDR-1)	70,00 €	35,00 €
Prodajna pogodba za avto	20,00 €	10,00 €	Pogodba o zaposlitvi za voznika (mobilnega delavca) za določen čas	70,00 €	35,00 €
Prodajna pogodba za nepremičnino	80,00 €	40,00 €	UPOKOJENCI - Pogodba za občasno ali začasno delo po ZUTD	50,00 €	25,00 €
Prodajna pogodba za premičnino	60,00 €	30,00 €	Sporazum o skupnih ukrepih na delovišču (39. člen ZVZD-1)	20,00 €	10,00 €
Pogodba o obdelavi osebnih podatkov po GDPR	120,00 €	60,00 €	Pogodba o poslovanju	50,00 €	25,00 €
Privolitev posameznika po GDPR	30,00 €	brezplačno			
Popis evidenc (varstvo osebnih podatkov)	100,00 €	50,00 €			
DAVČNO PODROČJE			GOSPODARSKO PODROČJE		
Pravilnik o računovodstvu za s.p. po SRS 2016	40,00 €	20,00 €	Akt o ustanovitvi d.o.o.	40,00 €	20,00 €
Pravilnik o računovodstvu za d.o.o. po SRS 2016	40,00 €	20,00 €	Družbena pogodba za d.o.o.	100,00 €	50,00 €
Pravilnik o izplačilu dela plače za poslovno uspešnost	50,00 €	25,00 €	Izjava družbenika pri prenehanju d.o.o. po skrajšanem postopku	30,00 €	15,00 €
DELOVNO PODROČJE			Predlog za izbris iz sodnega registra brez likvidacije po ZFPPIPP	40,00 €	20,00 €
Pravilnik o izvajanju kontrole alkoholiziranosti in ugotavljanja prisotnosti drugih psihoaktivnih substanc in opiatov na delovnem mestu	30,00 €	15,00 €	Izjava lastnika objekta za s.p. - 74. člen ZGD-1	10,00 €	brezplačno
Pravilnik o prepovedi spolnega in drugega nadlegovanja ali trpinčenja na delovnem mestu	30,00 €	15,00 €	Izjava lastnika objekta za d.o.o. - 4. člen ZSReg	10,00 €	brezplačno
Pravilnik o zavarovanju osebnih podatkov	30,00 €	15,00 €	Opomin pred izvršbo	10,00 €	brezplačno
Načrt promocije zdravja na delovnem mestu	30,00 €	15,00 €	Pogodba o odstopu terjatve namesto izpolnitve	60,00 €	30,00 €
Izjava delavca, da je seznanjen z internimi akti delodajalca	10,00 €	brezplačno	Pogodba o poslovnem sodelovanju	60,00 €	30,00 €
Izjava o prevozu na delo	10,00 €	brezplačno	Pooblastilo za redno poslovanje	10,00 €	brezplačno
Obvestilo delavcu o poteku pogodbe o zaposlitvi za določen čas	10,00 €	brezplačno	Prijava terjatve v stečaj	20,00 €	10,00 €
Odreditev nadurnega dela	20,00 €	10,00 €	Sklep družbenikov o redni likvidaciji d.o.o.	20,00 €	10,00 €
Soglasje delavca za pobot izplačila plače po 136. členu ZDR-1	20,00 €	10,00 €	Sklep o določitvi poslovnega naslova (enoosebni d.o.o.)	10,00 €	brezplačno
Poizvedba o odprtju bolniškega staleža	20,00 €	brezplačno	Sklep o določitvi direktorja (enoosebni d.o.o.)	10,00 €	brezplačno
Obvestilo o odmeri letnega dopusta	20,00 €	brezplačno	Sklep o prenehanju d.o.o. po skrajšanem postopku	20,00 €	10,00 €
Obvestilo o odmeri sorazmernega dela letnega dopusta	20,00 €	brezplačno	Sklep o spremembi poslovnega naslova v d.o.o.	10,00 €	brezplačno
Naknadno obvestilo o odmeri letnega dopusta zaradi novih okoliščin	20,00 €	brezplačno	Sklep o spremembi sedeža (enoosebni d.o.o.)	10,00 €	brezplačno
			Sklep o spremembi sedeža (večosebni d.o.o.)	10,00 €	brezplačno

V ceno vzorcev je vključeno 15-minutno telefonsko svetovanje, sicer pa vam za vsa področja, za katera so pripravljene vzorci, nudimo tudi celovito storitev. Za ceno povprašajte na svetovanje@ozs.si.

Celoten seznam vzorcev najdete na www.svetovanje.si
Za več informacij nas pokličite na **01 5830 553**
ali nam pišite na svetovanje@ozs.si.

Cene ne vsebujejo 22% DDV.

Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah širše ravni

Opomba: naslovi kolektivnih pogodb so zapisani s ključnimi besedami

1. IZHODIŠČNE PLAČE Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV.	V.	VI	VII	VIII.	IX.	Uradni list RS
grafična		466,30	512,94	568,89	638,83	727,44	834,68	946,60	1.310,31	1.580,76	77/17
knjigotrska		409,42	470,84	532,26	593,67	696,02	900,74	1.064,52	1.351,11	1.555,82	
založniška		440,81	506,94	573,06	639,19	749,39	969,80	1.146,13	1.454,69	1.675,10	43/00, 77/00, 24/01, 46/01, 78/01, 57/18
časopisno informativna		451,99	519,79	587,58	655,38	768,38	994,37	1.175,17	1.491,55	1.717,55	R: 33/04, 117/04, 79/05, 95/06, 118/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08, 8/10, 55/11, 17/12, 63/13, 83/16
železnice		329,59	362,55	405,40	451,54	510,86	609,74	692,14	823,98	988,77	95/07

2. NAJNIŽJE OSNOVNE PLAČE Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2.	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	X.	Uradni list RS
kmetijstvo na uro	485,46 2,79	532,44 3,06	589,86 3,39	650,76 3,74	-	729,06 4,19	-	857,82 4,93	-	969,18 5,57	-	-	-	1.143,18 6,57	-	-	67/16, 35/17, 8/18 (OP 5) 44/18
gozdarstvo (A) na uro	690,78 3,97	709,92 4,08	727,32 4,18	772,56 4,44	-	870,00 5,00	-	1.024,86 5,89	-	1.153,62 6,63	-	-	-	1.365,90 7,85	1.628,64 9,36	-	16/05, podpis, 9.9.05 (ni v Ur.l.RS), 37/06, 19/08, 99/08, 30/09, 46/10, 12/13, 25/14, 44/15
gozdarstvo (B) na uro	690,78 3,97	802,14 4,61	908,28 5,22	969,18 5,57	-	1.019,64 5,86	-	1.066,62 6,13	-	1.311,96 7,54	-	-	-	1.555,56 8,94	1.854,84 10,66	-	
premogovništvo	433,65	533,35	574,70	635,85	-	701,50	-	834,56	-	1.027,71	-	-	-	1.354,27	1.596,40	-	44/96, R:73/03, 100/04, 81/05, podp. 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07, 45/15, 88/15, 60/16
tekstil	433,26	462,84	504,60	553,32	-	614,22	-	725,58	-	817,80	-	-	-	-	-	-	18/14, 4/14, 25/14, 45/17
lesarstvo	462,65	505,09	556,57	616,90	-	689,49	-	805,34	-	907,13	-	-	-	-	-	-	58/2017, 51/18
papirno in papirno-predelovalno dejavnost	459,02	520,94	583,01	644,97	-	753,80	-	975,47	1.152,83	1.463,22	-	-	-	1.684,92	-	-	110/13,35/14,52/16, 4/18 (OP 4)
nekovinske rudnine	528,21	586,90	650,93	729,18	-	821,66	-	923,04	999,51	1.122,23	-	-	-	1.419,24	-	-	55/13, 6/14, 24/14, 16/15, 4/16, 15/17, 29/18
kovinska industrija na uro	527,22 3,03	575,94 3,31	636,84 3,66	725,58 4,17	-	791,70 4,55	-	925,68 5,32	-	1.080,54 6,21	-	-	-	1.233,66 7,09	1.459,86 8,39	-	6/15, 80/15, 6/17,) 66/2017 (op. 7
elektroindustrija na uro	563,76 3,24	577,68 3,32	633,36 3,64	713,40 4,10	-	777,78 4,47	-	904,80 5,20	-	1.052,70 6,05	-	-	-	1.202,34 6,91	1.414,62 8,13	-	108/05, 95/06, R:71/07, 82/07, 32/08, 70/08, 47/09, 75/09, 10/10, 84/11, 104/11, 32/13, 26/15, 58/17, RV: 2/18
kov. mat., liv. na uro	525,48 3,02	581,16 3,34	640,32 3,68	732,54 4,21	-	798,66 4,59	-	930,90 5,35	-	1.089,24 6,26	-	-	-	1.245,84 7,16	1.468,56 8,44	-	14/06, 87/06, 76/07, 46/08, 70/08, RV:53/09, 10/10, 70/11, 84/11, 70/12, 59/13, 78/14, 39/15, 22/17
elektrogozdarstvo	600,00	720,00	792,00	930,00	-	1.050,00	-	1.272,00	-	1.644,00	-	-	-	2.370,00	2.700,00	-	41/17
gradbena	459,45	509,95	565,21	626,21	664,20	740,17	786,22	828,81	960,04	983,06	1.105,08	1.190,26	1.318,04	-	-	-	101/15, 15/17, 80/17, RV 30/18
trgovina	531,49	551,88	584,67	624,10	-	695,66	-	814,97	-	971,95	-	-	-	-	-	-	52/18, RV 67/18
gostinstvo	480,00	525,00	655,00	730,00	-	790,00	-	900,00	-	960,00	-	-	-	1.130,00	-	-	56/18

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VIII/3	VIII.	IX.	X.	Uradni list RS
cestno potniški promet		412,38 2,37	428,04 2,46	497,64 2,86	553,32 3,18	- -	617,70 3,55	- -	730,80 4,20	- -	824,76 4,74	- -	- -	- -	- -	- -	75/17
poštna		567,24 3,26	624,66 3,59	655,98 3,77	727,32 4,18	- -	810,84 4,66	- -	930,90 5,35	- -	1.153,62 6,63	- -	- -	1.181,46 6,79	1.216,26 6,99	1.442,46 8,29	50/03, 94/04, 61/05, 84/08, 91/09, 74/14, 90/14, 6/15, 74/16, 6/17
banke		-	-	-	666,67	-	760,02	-	950,02	-	1.187,53	-	-	1.425,02	1.710,05	-	5/11,14/13, 4/14,95/14,46/16, 24/18
zavarovalstvo		362,53	416,91	471,29	507,54	-	587,30	-	725,06	-	888,20	-	-	1.123,84	1.268,86	-	24/11
komunala		485,20	528,62	585,03	684,88	-	745,64	-	988,71	-	1.223,10	-	-	1.570,36	1.874,19	-	43/15, 86/16, 12/7, R:45/17, R: 49/17, M+R: 63/17,68/17, R: 80/17
drobno gospodarstvo		565,18	644,32	723,41	813,85	-	909,93	-	1.085,14	-	1.232,09	-	-	1.469,45	1.763,35	-	94/10, 58/11, RV:4/18
obrt, podjetništvo		595,14	618,71	650,63	665,56	-	705,71	-	809,00	-	946,70	-	-	1.061,45	-	-	92/13,16/14, 28/15, 82/16, 76/17
nepremičnine - 1		397,63	432,17	477,06	556,50	-	604,85	-	798,25	-	984,75	-	-	1.261,06	1.502,81	-	67/16; RV 38/17
nepremičnine - 2		423,52	460,65	508,91	594,30	-	646,28	-	854,19	-	1.054,66	-	-	1.351,67	1.611,56	-	
nepremičnine - 3		449,43	489,15	540,78	632,13	-	687,74	-	910,15	-	1.124,64	-	-	1.442,38	1.720,40	-	

Opomba:

1. Uradni list 67/2018 – Sklep o ugotovitvi razširjene veljavnosti Kolektivne pogodbe dejavnosti trgovine Slovenije

Okrajšave: Oznaka KP = oznake kolektivnih pogodb, zapisane v prvi koloni, so povzete iz UL RS, št. 87/04, str. 10656; TR = tarifni razred; P = v Uradnem listu objavljeni popravek; odp. = odpoved KP; če ni objavljene številke UL RS, odpoved ni bila uradno objavljena; R = razlaga komisije za razlago kolektivne pogodbe; R označena s krepkim tiskom, se nanaša na (ne)uporabnost določb kolektivne pogodbe zaradi uveljavitve Zakona o delovnih razmerjih; RV = razširjena veljavnost

3. KP dejavnosti, ki ZNESKOV USKLADITVE še niso vključile v sistem plač

KP	
Zavarovalnice	59,88

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Pavšalni prispevki za zavezance, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic-pavšalisti

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Glede na določila 428. člena ZPIZ-2 se do določitve novega zneska pavšalnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ta prispevek plačuje v znesku, ki je določen v II. oziroma VII. točki Sklepa o določitvi prispevkov za posebne primere zavarovanja. Skladno s tem Sklepom znaša mesečni znesek pavšalnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje **od 1.4.2017 do 31.3.2018 33,01 EUR, od 1.4.2018 dalje pa 33,90 eur**. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 20. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic, so zavarovane za poškodbo pri delu in poklicno bolezen na podlagi 10. točke 17. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ). Tretja alineja 2. točke 49. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju- ZZVZZ določa, da plačujejo prispevek za poškodbo pri delu in poklicno bolezen ti zavarovanci sami. Višina tega prispevka je od 1. februarja 2014 dalje določena v znesku 0,53 % povprečne bruto plače za oktober (55. člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju - ZZVZZ) in 6,36 % od osnove v višini 25 % povprečne bruto plače v Republiki Sloveniji za mesec ok-

tober predhodnega koledarskega leta (55. a člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju- ZZVZZ).

Za obdobje od januarja 2018 dalje plačujejo osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic (zavarovanci iz 10. točke 17. člena ZZVZZ), prispevek v znesku (8,59 EUR+25,78 EUR)=34,37 EUR. Prispevek plačujejo zavezanci mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec – ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2018

Zneski olajšav in lestvica za odmero dohodnine ne bodo več objavljeni v obliki podzakonskega akta, zato je FURS pripravil 12.12.2017 obvestilo:

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.021,34		16 %
8.021,34	20.400,00	1.283,41	+ 27 % nad 8.021,34
20.400,00	48.000,00	4.625,65	+ 34 % nad 20.400,00
48.000,00	70.907,20	14.009,65	+ 39 % nad 48.000,00
70.907,20		22.943,46	+ 50 % nad 70.907,20

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2018 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	668,44		16 %
668,44	1.700,00	106,95	+ 27 % nad 668,44
1.700,00	4.000,00	385,47	+ 34 % nad 1.700,00
4.000,00	5.908,93	1.167,47	+ 39 % nad 4.000,00
5.908,93		1.911,95	+ 50 % nad 5.908,93

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2018:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	11.166,37	6.519,82
11.166,37	13.316,83	3.302,70 + (19.922,15 - 1.49601 X skupni dohodek)
13.316,83		3.302,70

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	930,53	543,32
930,53	1.109,74	275,22 + (1.660,18 - 1.49601 x bruto dohodek)*
1.109,74		275,22

*navedena je krajša različica enačbe po določilih 127. člena ZDoh-2: $(19.922,15 - 1.49601 \times \text{bruto dohodek} \times 12) / 12$

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava se davčna osnova zmanjša za 275,22 eura.

2. Osebnolajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	17.658,84	1.471,57

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 3.302,70 evra.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.436,92	203,08
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	8.830,00	735,83
za drugega vzdrževanega otroka	2.649,24	220,77
za tretjega vzdrževanega otroka	4.418,54	368,21
za četrtega vzdrževanega otroka	6.187,85	515,65
za petega vzdrževanega otroka	7.957,14	663,09
Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.769,30 evra (mesečno za 147,44 evra) glede na višino olajšave za predhodnega vzdrževanega otroka.		

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.436,92	203,08

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje do 2.819,00 evra letno.

Minimalna plača	Znesek	Uradni list RS št.
Obdobje		
od 1. januarja 2018	842,79 EUR	5/2018
od 1. januarja 2017	804,96 EUR	4/2017
od 1. januarja 2016	790,73 EUR	6/2016
od 1. januarja 2015	790,73 EUR	6/2015
od 1. januarja 2014	789,15 EUR	7/2014
od 1. januarja 2013	783,66 EUR	8/2013
od 1. januarja 2012	763,06 EUR	5/2012
od 1. januarja 2011 do 31. decembra 2011	748,10 EUR	3/2011

Delavec je upravičen do plačila za opravljeno delo najmanj v višini minimalne plače, če pri delodajalcu v RS dela poln delovni čas. Minimalna plača zajema osnovno plačo, del plače za delovno uspešnost, del plače za poslovno uspešnost in dodatke, razen dodatka za delo preko polnega delovnega časa in dodatka za nočno delo, delo v nedeljo ter za delo na praznike in dela proste dneve po zakonu. V minimalno plačo niso zajeta povračila stroškov v zvezi z delom (npr. povračilo za prehrano, prevoz na delo) in drugi osebni prejemki (npr. odpravnine, jubilejne nagrade). Delavec, ki dela krajši delovni čas, ima pravico do sorazmernega dela minimalne plače.

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih - oktober 2018

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			60 % PP**	3,5 PP***
	Prehodni davčni	Referenca	976,17	5.694,33
1.626,95 EUR*	podračun			
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%		151,31	882,62
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		86,39	503,95
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	237,70	1.386,57
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%		62,08	362,16
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		64,04	373,55
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		5,17	30,18
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	131,29	765,89
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%		0,98	5,69
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		0,98	5,69
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	1,96	11,38
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%		1,37	7,97
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,59	3,42
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	1,96	11,39
Skupaj drugi prisp.			3,92	22,77
PRISPEVKI SKUPAJ			372,91	2.175,23

Vir: FURS

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2017 (PP): 1.626,95 EUR

** Minimalna osnova za prispevke samozaposlenih v letu 2018 znaša 60 % zadnje znane povprečne letne plače: 60 % od 1.626,95 = 976,16 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.626,95 x 3,5 = 5.694,33 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanec elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSVZ najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga o4o) - oktober 2018

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			80 % PP**	3,5 PP***
	Prehodni davčni	Referenca	1.301,56	5.694,33
1.626,95 EUR*	podračun			
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%		201,74	882,62
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		115,19	503,95
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	316,93	1.386,57
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%		82,78	362,16
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		85,38	373,55
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		6,90	30,18
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	175,06	765,89
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%		1,30	5,69
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,30	5,69
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	2,60	11,38
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%		1,82	7,97
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,78	3,42
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	2,60	11,39
Skupaj drugi prisp.			5,20	22,77
PRISPEVKI SKUPAJ			497,19	2.175,23

Vir: FURS

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2017 (PP): 1.626,95 EUR

** Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2018 znaša 80 % zadnje znane povprečne letne plače: 80 % od 1.626,95 = 1.301,56 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.626,95 x 3,5 = 5.694,33 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanec elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSVL najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Najnižje osnove za plačilo prispevkov za delavce v delovnem razmerju

osnova	znesek PLP v eur	znesek v eur	velja za izplačila
52% PLP	1.555,89	809,06	od 1.3.2016 do 28.2.2017
52% PLP	1.584,66	824,02	od 1.3.2017 do 31.12.2017
54% PLP	1.584,66	855,72	od 1.1.2018 do 28.2.2018
54% PLP	1.626,95	878,55	od 1.3.2018 do 31.12.2018

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV NOVEMBER 2018

Vrsta prejema	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, 92/13, 28/15, 82/16)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
1. Prehrana med delom		
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	4,90 EUR na dan	6,12 EUR na dan
1.2.	če delavec dela 11 ur ali več na dan, mu pripada pravica do sorazmerno višjega povračila za prehrano med delom	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (6,12 EUR) prišteje še 0,76 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela		
2.1. organiziran javni prevoz	delavec je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 70 % cene najcenejšega javnega prevoza	do višine stroškov javnega prevoza, če je mesto opravljanja dela vsaj en kilometer oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča
2.2. če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delojemalec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati	najmanj v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem do mesta opravljanja dela	v višini 0,18 EUR za vsak dopolnjen kilometer
3. Dnevnica za službena potovanja v RS		
3.1. nad 6 do 8 ur nad 8 do 12 ur nad 12 ur	6,20 EUR 8,50 EUR 17,00 EUR	7,45 EUR 10,68 EUR 21,39 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94 s spremembami)		
4.1. nad 6 do 8 ur	črtana (Ur. list 51/2012)	črtana (Ur. list 51/2012)
4.2. nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino	75 % zneska po Uredbi za tujino
4.3. nad 14 do 24 ur	cel znesek po Uredbi za tujino	cel znesek po Uredbi za tujino
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	44 EUR	44 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolgarija, Romunija	32 EUR	32 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90 % zneska po Uredbi za tujino	90 % zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju v Sloveniji		
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo		0,37 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prevoz na službenem potovanju v tujini		
7. Prenosovanje na službenem potovanju		
prenosovanje na službenem potovanju	v višini predloženega računa za prenosovanje, ki ga odobri delodajalec	do višine dejanskih stroškov za prenosovanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi

Vrsta prejema	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 92/13, 28/15, 82/16, 76/2017)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008, 63/2017)
8. Terenski dodatek		
terenski dodatek	4,00 EUR na dan	4,49 EUR na dan
9. Nadomestilo za ločeno življenje		
nadomestilo za ločeno življenje		334 EUR na mesec
10. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust	851,22 EUR	najvišji znesek regresa za letni dopust, od katerega še ni potrebno obračunati prispevkov je 70% povprečne plače v RS za predpretekli mesec
11. Jubilejne nagrade		
jubilejne nagrade	30 %, 50 % ali 70 % povprečne plače zaposlenih v RS za pretekle tri mesece delovna doba pri zadnjem delodajalcu Članu sindikata pripada dodatnih 10 %. Zahtevo za izplačilo višje jubilejne nagrade delavec uveljavlja s člansko izkaznico sindikata.	
za 10 let delovne dobe	497,43 EUR	460 EUR
za 20 let delovne dobe	829,06 EUR	689 EUR
za 30 let delovne dobe	1.160,68 EUR	919 EUR
za 40 let delovne dobe		919 EUR
12. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	v višini dveh povprečnih mesečnih plač delavca v zadnjih treh mesecih ali v višini dveh povprečnih plač v RS za pretekle tri mesece, če je to zanj ugodneje 3.316,22 EUR	4.063 EUR
13. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	1.658,11 EUR	3.443 EUR
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	829,06 EUR	3.443 EUR
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	1.658,11 EUR	1.252 EUR
14. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
V času praktičnega usposabljanja z delom oziroma v času obvezne prakse imajo dijaki in študenti pravico do nagrade za polni delovni čas v naslednjih zneskih:		
1. letnik - dijak	90,00 EUR	172,00 EUR
2. letnik - dijak	120,00 EUR	172,00 EUR
3. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
4. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
študent	170,00 EUR	172,00 EUR

Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna plača (bruto) zadnjih treh mesecev
avgust 2018	1.669,51 EUR	1.658,11 EUR

Cene bencina in kilometrina (september - oktober 2018)

Datum	11.09.18	25.09.18	9.10.18	23.10.18
Bencin 95 oktanov v EUR/l (www.petrol.si)	1,354	1,343	1,373	1,346
Kilometrina - 18 % od cene bencina v EUR	0,2437	0,2417	0,2471	0,2423

Pri obravnavi povračil stroškov v zvezi z delom je treba ločiti njihovo delovnopravno obravnavo od davčne obravnave. Pravico delavca do povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o delovnih razmerjih – ZDR (Uradni list RS, št. 42/2002 s spremembami), ki v 130. členu določa, da mora delodajalec delavcu zagotoviti povračilo stroškov za prehrano med delom, stroškov za prevoz na delo in z dela ter stroškov, ki jih ima delavec pri opravljanju določenih del in nalog na službenem potovanju. Višina povračil tovrstnih stroškov se določi s kolektivno pogodbo s splošno veljavnostjo ali z izvršilnim predpisom.

Davčno obravnavo povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB7), ki v prvem odstavku 44. člena med dohodke iz delovnega razmerja, ki se ne vštejejo v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja (v nadaljevanju davčna osnova), uvršča povračila stroškov v zvezi z delom pod pogoji in do višin, ki jih določi vlada.

Če delodajalec izplačuje povračila teh stroškov v znesku, ki presega znesek, ki ga za navedena povračila določa Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja – Uredba (Uradni list RS, št. 140/06 s spremembami), se znesek posameznega povračila v delu, ki presega znesek, določen v Uredbi, všteva v davčno osnovo.

(http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/dohodni-na_pojasnila/dohodek_iz_zaposlitve/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja_splosno_pojasnilo/)

Obracunavanje in plačevanje prispevkov za socialno varnost: V skladu z zakonom o prispekih za socialno varnost se prispevki za socialno varnost obračunavajo in plačujejo pri jubilejnih nagradah, odpravninah in solidarnostnih pomočeh ter povračilih stroškov v zvezi z delom v delu, ki presega z uredbo vlade določen znesek teh prejemkov, ki se ne vštejejo v davčno osnovo.

Zap. 1 - KPOP: Če delavec dela pri dveh delodajalcih, mu pripada pri vsakem delodajalcu sorazmerni del povračila za prehrano med delom, ki dnevno ne sme biti nižje od 4,90 EUR.

Zap. 1 - Uredba: Povračilo stroškov prehrane med delom za vsak dan, ko je delojemalec na delu vsaj 4 ure, se ne všteva v davčno osnovo v višini 6,12 EUR. Če je delojemalec na delu več kot 10 ur, se v davčno osnovo dodatno ne všteva 0,76 EUR za vsako nadaljnjo dopolnjeno uro po 8. urah prisotnosti.

Zap. 2 - KPOP: Če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delavec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati, je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 0,18 EUR, oziroma v vsakokratni višini po Uredbi o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se ne vštejejo v davčno osnovo, za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem, določenim v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec je upravičen do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela za dneve prisotnosti na delu, od kraja bivališča, določenega v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec ni upravičen do povračila stroškov prevoza, če delodajalec organizira brezplačni prevoz na delo in z dela.

Zap. 2 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na delo in z dela se ne všteva v davčno osnovo do višine stroškov javnega prevoza, od mesta opravljanja dela do običajnega prebivališča delojemalca, ki je najbližje mestu opravljanja dela, če je mesto opravljanja dela oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča vsaj 1 kilometer. Če delojemalec nima možnosti uporabe javnega prevoza, se v davčno osnovo ne všteva povračilo stroškov prevoza v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer. Če ima delojemalec pravico do uporabe službenega vozila v privatne namene in mu delodajalec za tako

uporabo zagotovi tudi gorivo, se povračilo stroškov prevoza na delo všteva v davčno osnovo.

Zap. 4: Delavec je upravičen do dnevnice pod pogoji in v višini, ki ga določa Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94, 63/94, 24/96, 96/00, 35/02, 86/02, 66/04, 73/04, 16/07, 30/09 in 51/12). V uredbi za tujino so določene dnevnice še za ostale države in območja. Če je na službenem potovanju v tujino zagotovljena brezplačna prehrana, se upravičencu za pokritje morebitnih drugih stroškov obračuna 20 % pripadajoče dnevnice te uredbe. Za odsotnost nad 14 do 24 ur delojemalcu pripadajo trije obroki prehrane, za odsotnost nad 10 do 14 ur dva obroka. **Za vse tiste, ki uporabljajo uredbo za tujino posredno velja davčna uredba. Sprememba oziroma dopolnitev KP za obrt in podjetništvo velja za tiste, ki opravljajo prevoze blaga in potnikov ter so napoteni na službeno pot v tujino. Za njih se uporablja "Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja" (Uradni list RS, št. 140/06 in 76/08). Ta za obračun dnevnic predpisuje tri vrste dnevnic za tujino: za službeno potovanje od 6-8 ur, za službeno potovanje nad 8-14 ur in za službeno potovanje nad 14 do 24 ur.**

Zap. 5 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na službenem potovanju se ne všteva v davčno osnovo do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi ali za najem osebnega avtomobila. Povračilo stroškov prevoza se ne všteva v davčno osnovo, če je dokumentirano s potnim nalogom, dokazili in z računi. Iz potnega naloga mora biti razvidna odobritev delodajalca za posamezno vrsto prevoza. Če delojemalec uporablja službeno vozilo, se za povračilo stroškov prevoza šteje tudi povračilo stroškov za takse, cestnine in parkirnine ter povračilo stroškov za gorivo. Če delojemalec uporablja službeno vozilo tudi v privatne namene, podjetje pa mu ne zagotavlja goriva za opravljene poti v privatne namene, je treba dejanske stroške goriva sorazmerno razmejiti. Razmejitev stroškov goriva med stroški za službene in stroški za privatne vožnje mora biti pregledna in dokumentirana z verodostojnimi dokazili.

Zap. 6: Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino, 15. člen: »Če je v nalogu za službeno potovanje določeno, da se uporabi za službeno potovanje v tujino lastno motorno vozilo, se povrnejo stroški v višini 18 odstotkov cene litra neosvinčenega motornega bencina 95 oktanov za prevoženi kilometer.«

Zap. 8 - KPOP (terenski dodatek): Delavci so upravičeni do terenskega dodatka, če delajo na terenu zunaj sedeža delodajalca ali poslovne enote in zunaj kraja stalnega ali začasnega bivališča delavca ter če sta na terenu organizirana prehrana in prenočišče. Šteje se, da je delavec, če dela in biva na terenu od 12 ur do 24 ur, upravičen do treh obrokov prehrane. V primeru, ko delodajalec delavcu ne zagotovi treh obrokov prehrane, mu pripada povračilo stroškov za delo na terenu v višini znižane dnevnice, in sicer : če je zagotovljen en obrok prehrane v višini 60 % dnevnice, če sta zagotovljena dva obroka prehrane, pa v višini 30 % dnevnice.

Zap. 11 - KPOP: Delavcu pripada jubilejna nagrada za 10, 20 in 30 let. Nekateri zneski jubilejnih nagrad presegajo zneske kot so navedeni v Uredbi. Kadar so zneski jubilejnih nagrad izplačani nad zneski kot so v Uredbi, se razliko obdavči.

Zap. 12 - KPOP: Odpravnina ob upokojitvi se izplača v višini, določeni v 132. členu Zakona o delovnih razmerjih.

Za zasebnika

Fizični osebi, ki opravlja dejavnost, se na podlagi 57. člena Zakona o dohodnini (Zdoh-2) priznajo kot odhodek stroški, ki se nanašajo izključno na zavezanca, do višine, določene z Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, in sicer stroški v zvezi s službenimi potovanji, stroški prehrane med delom, stroški prevoza na delo in z dela, stroški dela na terenu.

28. strokovno srečanje kovinarjev

sobota, 17.11.2018 strokovni program

- 08.30 **Sprejem in registracija udeležencev**
- 09.00 **Pozdravni nagovori**
Ivan Meh, predsednik Sekcije kovinarjev pri OZS
Branko Meh, predsednik OZS
- 09.15 **Ko nas obišče delovni inšpektor**
mag. Nina Scortegagna Kavčnik, vodja službe za pravne, kadrovske in splošne zadeve, svetovalnega in izobraževalnega centra OZS
- 10.15 **Ali poznate vaše obveznosti vezane na spremembe Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo?**
Mag. Katarina Železnik logar, IVD, vodja poslovne enote Ljubljana
- 11.30 **Predstavitve zlatega sponzorja: UNIOR Kovaška industrija d.d.**
Boštjan Leskovar, direktor programa Strojegradnja
- 11.40 Odmor z mreženjem
- 12.45 Odhod avtobusa izpred hotela
- 13.00 **Ogled podjetja TEKOMA Marguč, strojogradnja Marguč, d.o.o.**

sobota, 17.11.2018 družabni program

- 14.30 **Voden ogled Žičke kartuzije**
(prikaz lončarstva, ogled zeliščnih vrtov, zeliščne lekarne, muzeja, degustacija bele in roze penine v Otakarjevi peninski kleti)
- 16.15 **Kosilo v Gostilni Gastuž**, najstarejši še delujoči gostilni iz leta 1467
- 18.30 Predviden povratek v hotel, prosto do večerje
- 20.15 **Večerja s plesom**

Udeležencem srečanja bo po predhodnem naročilu v dnevih dogodka omogočeno individualno koriščenje nekaterih masaž v wellness centru Term Zreče.

Pri plačilu določenih masaž lahko koristite voucher za 15 €, ki ga prejmete kot udeleženec/ka srečanja.

Priporočamo, da se za termin dogovorite že ob rezervaciji nočitev.

Zlati pokrovitelji srečanja:

nedelja, 18.11.2018 strokovni program

- 09.00 **HPC (High performance Cutting) pri struženju, frezanju in brušenju**
prof. dr. Janez Kopač, Fakulteta za strojništvo, Univerza v Ljubljani
- 09.45 **Hitro in učinkovito programiranje stružnih in rezkalnih CNC strojev**
Jernej Lokovšek, direktor Solid World d.o.o.
Jernej Gajšek, aplikativni inženir Solid World d.o.o.
- 10.30 **Novi izzivi pri hladilno mazalnih sredstvih**
Valentin Golob, univ. dipl. ing, ABC Maziva d.o.o.
- 11.15 **Preprečevanje deformacij pri varjenju**
dr. Janko Tomc, Inštitut za varilstvo d.o.o.
- 12.00 Odmor z mreženjem
- 12.45 **Marko Lotrič – pot uspeha od obrti do mednarodno uveljavljene skupine**
Intervju z Markom Lotričem, generalnim direktorjem in ustanoviteljem skupine LOTRIČ Meroslovje d.o.o.
- 13.30 **Kako komunicirati z ljudmi z drugega planeta**
Anja Križnik Tomažin, certificirana trenerka in coach
- 14.30 Zaključek srečanja

Nedeljsko kosilo je za vse udeležence srečanja po naročilu v lastni režiji!

nedelja, 18.11.2018 spremljevalni program

- 9.30 **Delavnica izdelave domačih krem**
Društvo Smetlika (v prostorih Term Zreče)

Program s prijavnico je objavljen na spletni strani OZS, Sekcija kovinarjev (zavihek: aktualno iz sekcije), člani sekcije kovinarjev so ga prejeli tudi po elektronski pošti.

Prijave na 28. Strokovno srečanje kovinarjev sprejemamo **do srede, 7. novembra 2018** oziroma do zapolnitve mest. Za dodatna vprašanja se lahko obrnete na sekretarko Sekcije kovinarjev pri OZS, Valentino Melkić (valentina.melkic@ozs.si).

SEKCIJA ZA PROMET

Razplet F2, uredite evidenco motornih vozil!

Sekciji za promet je po urgencah na pristojnem ministrstvu le uspelo razčistiti zaplet, ki je mnogim prevoznikom neopravičeno povišal plačilo letnih dajatev za uporabo vozil v cestnem prometu. Ugotovili so, kje in zakaj prihaja do napak. Z novo ministrico za infrastrukturo že potekajo redni sestanki, prevozniki so ministrstvu predstavili aktualno problematiko in predloge stroke, kako čim boljše izkoristiti geostrateški položaj, ki ga imamo kot izrazito tranzitna dežela in oblikovati podporo domačim prevoznikom pri prehodu na čistejša goriva. Prevozniki bodo v prihodnje bolj zaščiteni tudi v sosednji Italiji, kjer je sekcija oblikovala učinkovito podporo.

Predstavniki prevoznikov so se z novo ministrico na resornem ministrstvu srečali takoj po njihovem prevzemu dela. Predstavili so jim najbolj aktualno problematiko in vrsto predlogov za izboljšanje pogojev dela v panogi.

Uspešno sodelovanje z ministrstvom

Prevozniki so se z novo ministrico za infrastrukturo **mag. Alenko Bratušek** srečali še pred zelo uspešnim srečanjem prevoznikov, skupaj z **mag. Darjo Kocjan**, generalno direktorico direktorata za kopenski promet, sta se prvič sestali s predstavniki Sekcije za promet pri OZS. **Peter Pišek**, predsednik sekcije, je ministrici predstavil aktualno problematiko in predloge stroke, kako bi morali kar najbolje izkoristiti naš ugoden logistični položaj. Izrazil je pričakovanje o podpori ministrstva za infrastrukturo pri izgraditvi intermodalnih in malih logističnih centrov ter varovanih parkirišč, na katerih bi lahko ustrezno poskrbeli za nastanitev in bivanjske pogoje voznikov, ki zdaj pra-

viloma prenočujejo na počivališčih ob avtocestah in glavnih prometnicah.

Na medsebojnih srečanjih je bilo govora tudi o subvencijah ministrstva za prehod tovornjakov na plin kot čistejše gorivo in drugih spodbudah slovenskim prevoznikom. Predstavniki prevoznikov so ministrici izpostavili tudi nerazumevanje državljanov, ki želijo po eni strani imeti vse takoj pri roki, po drugi pa tovornega prometa v svoji bližini ne želijo.

Ministrstvo s stroko uspešno sodeluje, podpira ekološke spodbude avtoprevoznikom, ki so dosegli, da je bil v poslovni načrt Eko sklada vključen tudi ukrep nakupa pnevmatik višjega energijskega razreda. V teku so aktivnosti za oblikovanje ekoloških spodbud za nakup vozil s pogonom na plin, ministrstvo pa je že pomagalo

spremeniti obračunavanje letne dajatve iz mesečnega v dnevni obračun in tako prevoznikom posredno znižalo stroške.

Novo v Italiji

Sekcija je oktobra oblikovala učinkovito podporo prevoznikom, ki bi se v Italiji srečali s težavami. Naša zbornica je podpisala pogodbo o poslovnem sodelovanju z italijansko odvetniško družbo, ki bo članom zagotavljala brezplačno telefonsko svetovanje v prekrškovnih in kazenskih postopkih ter glede izterjave terjatev, brezplačno oceno izterljivosti posameznih dolžnikov, pravno zastopanje članov v prekrškovnih in kazenskih postopkih v Italiji po ugodnejših tarifah ter sodne in izvensodne izterjave v Italiji, za katere so roki zelo kratki, le eno leto.

Sekcija je pridobila tudi ugodno ponudbo privatnega parkirišča za primere zasega vozil v Italiji, postopek premestitve vozila pa je treba vložiti preko odvetnika.

Evidenca motornih vozil

Če ste ob registraciji tovornega vozila preplačali letno dajatev za uporabo vozil v cestnem prometu, ob naslednji registraciji nujno preverite podatek, ki je vpisan v rubriki F2. Uporablja se za namene obračunavanja višine letne dajatve za uporabo vozila v cestnem prometu. Za pravilno odmero višine letne dajatve mora biti polje F2 prazno. Če je v navedeno polje vpisana največja tehnična dovoljena masa, ki jo določi proizvajalec vozila in ta presega s pravilnikom določeno največjo dovoljeno maso, to povzroči preveč zaračunano letno dajatev, ki jo plačate ob registraciji

PEREČA PROBLEMATIKA PREVOZNIKOV PRI RESORNI MINISTRICI

Prevozniki so novi resorni ministrici predstavili najbolj perečo problematiko, ki jo skupaj s podporo resornega ministrstva rešujeta obe zbornici. Ministrica mag. Alenka Bratušek je poudarila, da si bo ministrstvo pod njenim vodstvom še naprej prizadevalo za reševanje problematike cestnih prevoznikov, glede na širok nabor predstavljene problematike pa je predlagala, da na naslednjem skupnem sestanku oblikujejo prioritete naloge.

Problematika lokalnega prometa

Vse širši je obseg cest, ki so prepovedane za tovorni promet, kar povzroča nezanemarljivo visoke dodatne stroške, ki jih naročniki prevozov ne priznavajo, saj izhajajo iz načela najkrajše možne poti.

Intermodalni logistični centri, mali logistični centri in varovana parkirišča

Več aktivnosti moramo nameniti izgradnji intermodalnih in malih logističnih centrov in varovanih parkirišč ob avtocestnem križu in glavnih prometnicah ter izkoristiti ugoden geostrateški položaj.

Boj proti nelojalni konkurenci

Vesno več je slamnatih podjetij, ki le izkoriščajo dostop do evropskega trga. So kronični neplačniki, zaposlujejo na črno in so slab zgled celotni prevoznikiški panogi.

Izvedba projekta lastne cene prevoza

Prevozniku kot najšibkejšemu členu v oskrbovalni verigi ne priznavajo niti podražitve cestnin ali goriva. Po vzoru Evropske unije moramo zato izdelati stroškovno analizo cestnega transporta in jo javno objaviti.

Izgradnja drugega železniškega tira

Prevozniki podpirajo izgradnjo drugega tira, vendar je z uvedbo cestne priletke za izgradnjo treba razbremeniti domačega prevoznika in mu v zameno zagotoviti dodatne spodbude.

Finančne spodbude in subvencije za sektor cestnih prevoznikov

Glede na zadnje podražitve cestnine so bile z MIRS-om in DARS-om dogovorjene spodbude in subvencije domačim prevoznikom. Ti pričakujejo, da bo prvi tovrstni razpis le objavljen in da bo sredstev dovolj za vse.

Mednarodni prevozi blaga in potnikov – napotitve

Voznik ne more biti napotena oseba, kot je to poznano v drugih dejavnostih. Nujno je treba rešiti problematiko izdaje potrdil A1 za voznike tujce iz tretjih držav.

Dolgotrajni in zamudni postopki pridobitve delovnih dovoljenj

Glede na to, da po celotni Evropi kronično primanjkuje voznikov, so druge države že pristopile k izrednim ukrepom, ki prevoznikom omogočajo zaposlitev voznika v nekaj delovnih dneh.

Spodbujanje uporabe alternativnih goriv

Po vzoru Evropske unije moramo izvesti spodbude za nakup vozil na dvogorivni sistem ali na plin, za obstoječa vozila pa subvencioniranje predelave ter temu prilagoditi tudi trošarine, cestnine in dajatve.

Zastoji na mejnih prehodih

Nepotrebni zastoji povzročajo visoke dodatne stroške, zaradi zamud zastaja celo proizvodnja. Takoj je treba ukrepati predvsem na Obrežju, Gruškovju in Karavankah.

Sprememba zakonodaje

Za učinkovit boj proti nelojalni konkurenci ter izboljšanju pogojev dela v sektorju so bili ministrstvu že posredovani predlogi za spremembo predpisov, zbornici sta predlagali tudi delovno komisijo.

Izvajanje gospodarske javne službe – IJPP

Avtobusni prevozniki želijo učinkovit javni potniški promet, ki bo razbremenil tudi obremenjene ceste. Začeti moramo s tako imenovanim čiščenjem linij in uvesti direktne linije, ki bi vsaj razpolovile potovalni čas.

Sektor transporta in logistike kot strateška gospodarska panoga

Glede na to, da je sektor cestnega transporta in logistike največji slovenski izvoznik storitev, saj v strukturi BDP-ja dosega kar 17 %, je treba to dejavnost opredeliti kot strateško gospodarsko panogo.

Redni mesečni sestanki s predstavniki zbornic

Za uspešno reševanje problematike avtoprevoznikov zbornici predlagata, da se nadaljuje z delom na že utečenih rednih mesečnih sestankih.

vozila. Najpogostejši primeri napak se pojavljajo pri vozilih, ki jih uporabljajo naši člani v gradbeništvu.

Napako lahko odpravite pred postopkom registracije. V pooblaščen tehnični organizaciji naj vam preverijo vnesene podatke vozila. Če bodo ugotovljena odstopanja ali nepravilni vnos podatka v polje F2, jih opozorite na možnost odprave te napake in pojasnila ministrstva. Pooblaščen organizacije namreč nimajo možnosti popravka rubrike F2, zato je ministrstvo za infrastrukturo na pobudo naše sekcije vsem pooblaščenim tehničnim delavnicam poslalo dodatna pojasnila v zvezi s podatkom, ki se vpisuje v rubriko F2 ter postopek in način možne odprave napak.

Po odpravi napake v polju F2 ne pozabite tudi na vašo pravico do vračila preveč zaračunane letne dajatve. Po uradni dolžnosti ga mora za vas izvesti pooblaščen

tehnična delavnica, ki je izvedla tudi postopek za odpravo napake.

ANTON ŠIJANEC

Lahko noč, skrbi.

Združite zavarovanja svojega podjetja in prihranite do 25 %.

Triglav podjetniški komplet

triglav.si

triglav

SEKCIJA ZLATARJEV IN DRAGULJARJEV

Zlatarji in draguljarji za ponovno ožvitev obrti

Člani Sekcije zlatarjev in draguljarjev pri OZS so v zadnjem obdobju začeli pripravljati temeljne novim usmeritvam in prizadevanjem pri oblikovanju novih poti za učinkovito strokovno izobraževanje mlade generacije svojih kolegov, hkrati pa si želijo, da bi vanj vključili tudi bogato tradicijo, znanje in izkušnje starejše generacije. Sekcija v prihajajočem obdobju zato pripravlja številne aktivnosti, ki bodo pomagale k temu cilju, povezali pa bi radi tudi trenutno vse preveč razpršeno stroko in jo usmerili k jasnim skupnim stanovskim ciljem.

V zadnjih dobrih dveh desetletjih je pri nas še posebej do obrtnih poklicev vladal skrajno negativen družbeni fenomen, ki je med mladimi izpostavljaval večinoma le družboslovne poklice, šolska politika pa je zanemarjala, če že ne kar uničevala vse, kar je bilo povezano s tehniko in naravoslovjem. Tudi poklici, ki temeljijo na ročnih spretnostih, in izobraževanje zanje, se je v veliki večini primerov razblinilo in od nekdanjih polnih oddelkov specifičnih srednjih strokovnih šol ni ostalo kaj dosti več. Takšna tipična dejavnost, ki je popolnoma izgubila izo-

brazevanje za svoj poklic, so tudi zlatarji in draguljarji. Dejavnost, ki je bila z vrhunskim strokovnim znanjem, tehnikami obdelav in končnimi izdelki v družbi vedno vodilna in za seboj puščala trajne zgodovinske artefakte, se je zato vsaj pri nas znašla na začetku konca svojega strokovnega razvoja.

Naši zlatarji in draguljarji združeni v Sekciji zlatarjev in draguljarjev pri OZS so zato odločeni, da v svoji strokovni organizaciji, sistemu izobraževanja in širši družbi začnejo z aktivnostmi, ki bi ponovno vzpostavile primerno strokovno

STROKOVNO SREČANJE ŽE NOVEMBRA!

Sekcija zlatarjev in draguljarjev pri OZS **v soboto, 24. novembra 2018**, organizira že tradicionalno strokovno in družabno srečanje zlatarjev in draguljarjev, ki bo v hotelu Mitra na Ptuj.

Program strokovnega srečanja:

- Predstavitev novih določil glede žigosanja in sankcij za kršitelje, Urad RS za meroslovje,
- Sinteze in imitacije draguljev, Edo Ferme iz Slovenskega gemološkega društva,
- Sintetični diamanti, dr. Miha Jeršek iz Prirodoslovnega muzeja Slovenije,
- Predstavitev procesa kovanja in izdelovanja porcelana, zlatar Huberto Široka,
- Predavanje o sodobnem oblikovanju nakita, prof. dr. Petra Bole, predsednica Društva oblikovanja nakita Slovenije in vodja katedre za produktno oblikovanje na Visoki šoli za dizajn.

Po zaključku strokovnega dela srečanja bo sledil voden ogled Ptujске kleti s pokušino izbranih vin, sprehod skozi srednjeveško mesto Ptuj in pogostitvijo, kjer si bodo udeleženci lahko ob prijetnem druženju s kolegi med drugim lahko izmenjali tudi izkušnje pri premagovanju težav pri izvajanju zakonskih določil.

Ker si sekција želi čim širšo povezanost med člani stroke predvsem na področju informiranja in dodatnega strokovnega izobraževanja svoje člane, ostale zlatarje in draguljarje ter vse tiste, ki jih ta obrt zanima, vljudo vabi na strokovno izobraževanje in druženje. Elektronsko prijavo na dogodek najdete na spletnih straneh sekcije.

Marijan Kosi, predsednik Sekcije zlatarjev in draguljarjev pri OZS, si s svojimi kolegi prizadeva za ponovno vzpostavitev kakovostnega izobraževanja zlatarjev in močno strokovno povezanost, ki lahko na dolgi rok le pomaga stroki pri njenem razvoju.

izobraževanje in s tem tudi prenos znanj na mlajše generacije. Znanja imajo veliko, vendar ga brez primerne šolskega sistema ne morejo prenesti naprej. Velika ovira pri tem je tudi popolna deregulacija tega poklica, ki vsakomur dovoljuje, da se razglasi za zlatarja, ne glede na to ali ima neko osnovno znanje in kvalifikacije za opravljanje te obrti. S takim odnosom do poklica niso oškodovani le pravi mojstri svoje obrti, pada kakovost dela in izdelkov, na slabšem pa so tudi potrošniki, ki pod krinko in ob zaupanju

v sloves zlatarske obrti, vse prevečkrat kupujejo izdelke, ki še zdaleč niso izdelki pravih mojstrov.

K sreči pa na drugi strani prihajajo tudi novi časi in po obisku mladih na Ulici obrti, ki na celjskem sejmu MOS-u predstavlja obrtne poklice, možnosti izobraževanja zanje in poznejše poklicne poti, je čutiti, da mladi in njihovi starši počasi le spoznavajo, da njihova prihodnost ni le v trgovini, politiki in pravu, temveč vedno bolj v kakovostni in ekskluzivni proizvodnji z visoko dodano vrednostjo. V zavest torej vedno bolj prihaja vrednost visokega strokovnega znanja, ki lahko posameznika v vseh pogledih vrhunsko oplemeniti.

Sekcija si zato prizadeva, da bi za začetek našla primerno srednješolsko okolje, kjer bi ponovno lahko vzpostavili in zagnali nekoč uspešno strokovno izobraževanje zlatarjev in draguljarjev, prepričani so namreč, da za ta poklic obstaja interes, vendar tovrstnega izobraževanja več ni. Iščejo tudi povezave z drugimi poklici, predvsem s tistimi, ki se ukvarjajo z oblikovanjem ali z obdelavo žlahtnih kovin in kamnov.

V sekciji pogrešajo tudi mednarodno povezovanje, zato so odločeni, da bodo mobilizirali vse potenciale, da bi svojo stroko lahko ponovno vključili v članstvo mednarodnih strokovnih organizacij, katerih člani so že bili, vendar zaradi pomanjkanja sredstev članstva v minulih letih niso uspeli obnoviti. So pa izkušnje, ki jih imajo z nekdanjim mednarodnim povezovanjem zelo dobre. Od članstva v tej organizaciji bi lahko imeli slovenski zlatarji na dolgi rok nedvomno pozitiven izplen, tako organizacijsko, kot strokovno.

Sekcija si prizadeva združiti svojo razpršeno stroko

Z uvedbo prostovoljnega članstva je število članov sekcije močno upadlo, s tem pa je usahnila tudi cehovska moč, ki naj bi jo imela sekcija s svojim poslanstvom pri prizadevanjih za boljše pogoje dela rokodelskih mojstrov na področju zlatarstva. Člani sekcije so zato prepričani, da bi imeli argumenti za izboljšanje pogojev dela zlatarjev in draguljarjev večjo težo, če bi nastopali v imenu večjega števila zlatarjev, predvsem pa bi lažje

uveljavili svoje interese pri sprejemanju evropske zakonodaje na tem področju, ki nerazumno združuje samostojne ustvarjalce te dejavnosti z večjimi podjetji.

Zaradi nepoznavanja načina izdelovanja izvirnih zlatarskih izdelkov je bila v zadnjih letih izpisana tudi vrsta slabih in nesprejemljivih pravilnikov in zakonov, ki so jih na zahtevo Evropske unije in brez poglobljenih razmislekov potrdili tudi pri nas. Kljub argumentiranim pripombam sekcije, da je vsaj pri inšpekcijskih nadzorih nujno začeti razločevati zlatarja rokodelca od zlatarskega trgovca, to je, da se rokodelcu poenostavijo administrativne ovire. Pri tem na primer izstopa Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma za trgovce s plemenitimi kovinami in dragimi kamni ter izdelki iz njih, ki ima tudi do samostojnih podje-

tnikov zlatarjev, ustvarjalcev unikatnega nakita, enake zahteva, kot do velikih zlatarskih podjetij.

Sekcija zato pripravlja ukrepe, da bi v svoje stanovske vrste nazaj povezala čim večji del stroke, saj iz izkušenj in pogovorov med zlatarji ve, da si stroka tega želi. V podporo tem aktivnostim zato pripravljajo novo spletno stran, ki bo zlatarjem poleg informiranja ponujala tudi strokovno pomoč, pripravljajo strokovno brošuro, ki bo, s predstavitvijo izvora (vrst) kamnov in materialov, ki jih uporabljajo pri svojem ustvarjanju, imela izobraževalni pomen tako za zlatarje kot tudi za kupce njihovih izdelkov, organizirala pa bo tudi strokovno srečanje in strokovno ekskurzijo z obiskom mednarodnega sejma.

ANTON ŠIJANEC

18. STROKOVNO SREČANJE ČLANOV SEKCIJE TEKSTILCEV IN SEKCIJE PREDELOVALCEV KOŽ

Več kot 50 udeležencev prisluhnilo zanimivim temam

Tradicionalno dvodnevno strokovno srečanje je potekalo 5. in 6. oktobra v Ankaranu. Zanimive teme so pritegnile lepo število tekstilcev in predelovalcev kož, ki so bili s srečanjem zadovoljni.

Srečanje je odprla **Darja Renčelj**, ki je predstavila metražno blago, ki ga imajo na voljo v podjetju Lumi, d. o. o., **Nataša Dolejši** pa je predstavila družinsko tradicijo izdelovanja gumbov. Srednja poklicna in strokovna šola Bežigrad in Fakulteta za dizajn sta predstavili svoje izobraževalne programe, ob koncu dopoldanskega dela strokovnega srečanja pa je **dr. Lucija Jukić Soršak** z Ministrstva za okolje in prostor RS predstavila novosti predpisov o embalaži in odpadni embalaži.

Udeležence srečanja je pozdravil tudi predsednik OZS **Branko Meh** in jih seznanil z aktualnim dogajanjem v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije. Sledila je predstavitev portala Moj Obrtnik, ki ga je predstavila **Simona Osterman** iz OZS, z **Anjo Križnik Tomažin** pa so se udeleženci učili, kako komunicirati z ljudmi z drugega planeta.

Sledil je zbor članov. Predsednica sekcije tekstilcev **Lidija Anzel**, je člane povabila, naj sporočijo predloge za srečanje in aktivnosti sekcije ter se vključijo med uporabnike blagovne znamke tekstilcev Izdelek slovenske obrti. Na zboru so prisotni razpravljali tudi o strokovni ekskurziji, ki jo bo sekcija za člane pripravila v prihodnjem letu.

Tekstilci in predelovalci kož so se zbrali v Ankaranu.

Poskrbljeno je bilo tudi za druženje, saj je sledila skupna večerja ob glasbi. Drugi dan je potekala strokovna delavnica z **Branko Urbanija**, na kateri so udeleženci spoznavali, na kakšen način lahko pridemo do harmonije s pomočjo barv.

Ob koncu strokovnega srečanja je **Nina Scortegagna Kavčnik**, vodja pravne in kadrovske službe pri OZS predstavila najpogostejše kršitve in pomanjkljivosti delodajalcev pri nadzoru delovnih inšpektorjev. Prisotne je opozorila na

dokumentacijo, ki jo ob obisku najpogostejše zahtevajo delovni inšpektorji, in kaj preverjajo.

Po odzivih članov, ki so se udeležili srečanja, so bila predavanja zanimiva in koristna. Da bomo lažje in kar se da dobro pripravili tudi prihodnja srečanja, vse člane vabimo, da nam zaupajo svoje želje in predloge za teme, o katerih bi veljalo spregovoriti, na e-naslov adrijana.poljansek@ozs.si.

ADRIJANA POLJANŠEK

Jerneju Petaču iz Gostilne Mihovec

Na slovesnosti v okviru Dnevov slovenskega turizma so podelili tudi priznanje za življenjsko delo v gostinstvu, ki ga je letos prejel Jernej Petač iz Gostilne Mihovec. S hišnim sloganom »Domače malo drugače« v gostilni strežejo zelenjavo in žitne izdelke, ki jih sami pridelajo na družinski kmetiji. Gostilna Mihovec je tudi članica skupne Gostilna Slovenija.

Letošnji prejemnik priznanja za življenjsko delo v gostinstvu Jernej Petač je odraščal na družinski kmetiji in gostilni Mihovec v Zgornjih Pirničah, katere zgodovina sega v leto 1857, danes pa predstavlja eno najbolj kakovostnih slovenskih gostiln. Hišni slogan »Domače malo drugače« stoji na trdnih temeljih, saj se v sezoni v celoti oskrbujejo z zelenjavo in žiti, ki jih pridelajo sami na družinski kmetiji.

Jernej Petač je eden od ustanoviteljev Območne obrtno-podjetniške zbornice Ljubljana Šiška in prvi predsednik Sekcije za gostinstvo in turizem pri OZS. Vključeval se je v lokalno družbeno življenje, od kmetijske zadruge, sveta občine do turističnega društva. Jernej Petač je klasičen primer slovenskega gostilničarja, ki je bil poleg župana in župnika ena od treh osrednjih osebnosti v lokalnem okolju.

M. Č.

FOTOGRAFI

Pridružite se nam v Bohinju!

Še je čas, da se prijavite na tradicionalno dvodnevno strokovno srečanje fotografov, ki bo 17. in 18. novembra 2018 v hotelu Jezero v Bohinju.

Tudi letos bodo v ospredju strokovne teme, dovolj časa pa bo tudi za druženje. **Samo Rován**, svetovno priznan poročni fotograf, ki ga je leta 2015 ameriško združenje poročnih fotoreporterjev izbralo za poročnega fotografa leta, bo z udeleženci delil svoje znanje in izkušnje, razkril pa bo tudi skrivnost, kako prebuditi lahkoto po fotografiranju in v svojem poklicu preprosto uživati.

Kotizacija za srečanje je 89 evrov. Člani sekcije fotografov in njihovi zaposleni se lahko srečanja udeležijo za ceno 18 evrov (vključena strokovni del in večerja), saj razliko do polne cene zanje prispeva sekcija.

Za rezervacije v Hotelu Jezero (Ribčev Laz 51, 4265 Bohinjsko jezero) pišite s sklicem strokovno srečanje fotografov na e-naslov: info@hotel-jezero.si ali pokličite na telefon: 04 57 29 100. Nočitev z zajtrkom stane 33 evrov na osebo na dan v dvoposteljni sobi. Doplačilo za enoposteljno sobo je 15 evrov na dan.

A. P.

11. strokovno srečanje gostincev

Sekcija za gostinstvo in turizem pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije organizira že tradicionalno 11. Strokovno srečanje gostincev, ki bo v ponedeljek, 26. novembra 2018 (Oštarija, Portorož) in v torek, 27. novembra 2018 v kongresnem centru Portus v Hotelu Slovenija, Portorož.

Uvod v letošnje srečanje bo izobraževalni dogodek, ki se bo v ponedeljek, 26. novembra, začel ob 18.30 v Oštariji v Portorožu. Dogodek, na katerem se bosta srečala pivo in hrana pripravlja sekcija za gostinstvo in turizem v sodelovanju s Pivovarno Laško Union in prvo somelierko za pivo Seni Pegan iz podjetja BeerPro. Jedi, ki jih bodo udeleženci okušali zraven različnih vrst piva, bo pripravil mladi kuhar Filip Matjaž.

Portorož, 26. in 27. november 2018

Osrednji del srečanja bo v torek 27. novembra, v kongresnem centru Portus v hotelu Slovenija. Program ponuja veliko zanimivih tem, med drugim bo govor tudi o dobrih praksah na področju gostinstva in turizma, na okrogli mizi pa bodo mladi gostinci z Binetom Volčičem govorili o pogledih in idejah za gostinstvo prihodnosti.

Srečanje bodo gostinci kot običajno končali z večerjo in podelitvijo priznanj za kakovost gostinske ponudbe in jubileje v gostinstvu.

Program strokovnega srečanja gostincev

ponedeljek, 26. 11. 2018

- 16.00 Srečanje članov Gostilna Slovenija**
Predstavitve aktivnosti v okviru Evropske gastronomske regije 2021 z Nikom Slavničem
Hotel Tomi, Portorož
- 18.30 Kulinarični večer hrane in piva**
Skozi vodeno degustacijo piv ob hrani bosta udeležence popeljala prva slovenska somelierka za pivo Seni Pegan (BeerPro) in Mihael Galič (Pivovarne Laško Union). Skrbno izbrane jedi k posameznim vrstam piva bo pripravil Filip Matjaž.
Oštarija, Portorož

Torek, 27. 11. 2018 – kongresni center Portus (Hotel Slovenija)

- 9.00 – 9.30 Registracija udeležencev**
- 9.30 – 10.00 Pozdrav udeležencem**
Branko Meh, predsednik OZS
Blaž Cvar, predsednik Sekcije za gostinstvo in turizem pri OZS
- 10.00 – 10.20 Aktualne aktivnosti sekcije**
Informacija o pripravi novih smernic dobre higienske prakse in uporabe načel HACCP v gostinstvu (in za slaščičarne)
Blaž Cvar, predsednik Sekcije za gostinstvo in turizem pri OZS

- 10.20 – 11.00 Kako urediti poslovanje v gostinskih obratih skladno s Splošno uredbo o varstvu osebnih podatkov (GDPR)**
Vanja Šisernik, odvetnica
- 11.00 – 11.20 Odmor in druženje s pokrovitelji in razstavljalci**
- 11.20 – 11.30 Predstavitve projekta Slovenija Evropska gastronomska regija**
Predstavniki STO
- 11.30 – 12.10 Gourmet marketing - 5 korakov, kako postane tuj gost bolj pogost**
Niko Slavnič, MBA profesor, vodja projekta The restaurants Awards, mednarodni strokovnjak za marketing
- 12.10 – 12.25 Predstavitve ugodnosti kartice Mozaik Podjetnih - Telekom Slovenije**
Simona Osterman, OZS
- 12.25 – 12.30 Predstavitve primera dobre prakse povezovanja in sodelovanja »Kulinarične Haloze« - novo turistično doživetje na obronkih Ptuja**
- 12.30 – 14.00 Odmor za kosilo in druženje s pokrovitelji in razstavljalci srečanja**
Okušanje jedi projekta »Kulinarične Haloze« - novo turistično doživetje na obronkih Ptuja

- 14.00 – 14.45 **Aktualna tema - aktivnosti za reševanje problematike pomanjkanja ustreznih kadrov v gostinski dejavnosti**
- 14.45 – 15.30 **Avtentični vodja in njihovi zaposleni,**
Kako ustvariti dobre odnose in okolje, v katerem bodo zaposleni bolj zadovoljni. Dober kolektiv je srce vsake gostilne. Kako komunicirati, slišati, reševati notranje konflikte in obenem krepiti učinkovitost in ustvarjalnost. Kako avtentični vodja vodi svoj tim.
Anita Gomezel, univ. dipl. socialna pedagoginja, trenerka Jasne komunikacije, terapevтка transpersonalno kognitivne terapije (TCT®).
- 15.30 – 15.45 **Odmor in druženje s pokrovitelji in razstavljalci srečanja**
- 15.45 – 17.30 **Okrogla miza Mladi gostinci #računanjenanas**
Izkušnje in modrosti starejših ter inovativnost in ideje mladih so prihodnost naših gostiln in restavracij
Sodelujejo: Leon Pintarič, Jorg Zupan – Atelje, Luka Kosir, Grega Repovž, Tomaž Bratovž, David Vračko in Filip Matjaž. Pogovor bo vodil Bine Volčič.
- ob 19.00 uri **Podelitev priznanj za kakovost gostinske ponudbe in jubileje ter večerja**
meni pripravljajo Janez Bratovž JB in mladi kuharji v sodelovanju z restavracijo hotela, Vina: VinaKoper, Puklavec Family Wines d.o.o. Restavracija Hotela Slovenija
- po večerji **After Hours: Na drugi strani šanka**
*Matjaž Jelen (Šank Rock) & Band
D.J. Jan Vukelič*

VABLJENI NA SREČANJE ČLANOV GOSTILNA SLOVENIJA!

Na letošnjem srečanju gostincev v Portorožu bo prvi dan, 26. novembra, posebna pozornost namenjena članom oziroma nosilcem blagovne znamke Gostilna Slovenija. Ob razglasitvi Slovenije za Evropsko gastronomsko regijo 2021 bo namreč Gostilna Slovenija eden ključnih prepoznavnih znakov slovenske kulinarike, zato je pomembno okrepiti aktivnosti za promocijo te blagovne znamke. Koordinatorica aktivnosti Katja Skok in Niko Slavnič, ki bo skrbel za promocijo znamke, bosta na srečanju predstavila analizo stanja in program, s katerim naj bi dosegli želeni cilj. Srečanje bo **v ponedeljek, 26. novembra, ob 16. uri v Hotelu Tomi v Portorožu.**

Kotizacija

Strokovno srečanje, ponedeljek, 26. 11. 2018

• **Udeležba na večerji Oštarija, Portorož:**

30 €/ osebo za člane

40 €/ osebo za ostale

Strokovno srečanje, torek, 27. 11. 2018

• **Udeležba na strokovnem srečanju z večerjo**

60 €/ osebo za člane

90 €/ osebo za ostale udeležence

• **Udeležba na strokovnem srečanju brez večerje (samo predavanja)**

30 €/ osebo za člane

50 €/ osebo za ostale udeležence

• **Udeležba samo na večerji s podelitvijo priznanj**

45 €/ osebo za člane

Cene že vključujejo DDV. Članske cene veljajo za člane OZS, njihove družinske člane in zaposlene, ki imajo poravnano članarino.

Kotizacija za udeležbo na večerji v Oštariji (26. 11. 2018) boste plačali ob registraciji na dan večerje (račun izstavi podjetje Mate Matjaž s.p.).

Kotizacija za udeležbo na srečanju predhodno nakažete na račun OZS: NLB d.d.: SI56 0201 3025 3606 416, sklic 00 200001, koda namena OTHR. Potrdilo o plačilu pošljete skupaj z izpolnjeno prijavnico na e-naslov vlasta.markoja@ozs.si ali po faksu 01 50 54 373.

Prijava

Na srečanje se lahko prijavite preko spletne prijavnice, objavljene na www.ozs.si/dogodki, e-naslova vlasta.markoja@ozs.si ali faksa 01 50 54 373. Prijave so možne do srede, **21. novembra 2018 oziroma do zasedbe prostih mest.**

Informacije in dodatna pojasnila

Vlasta Markoja, sekretarka sekcije za gostinstvo in turizem (01 58 30 571, vlasta.markoja@ozs.si)

Kongres

FRIZERJEV IN KOZMETIKOV

17. in 18. november 2018

Sekcija kozmetikov in Sekcija frizerjev pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije vabita na prvi skupni kongres, ki bo 17. In 18. novembra 2018 v Hotelih Bernardin v Portorožu. Sekciji pripravljata zanimiv in pester program. Udeleženci bodo spoznavali novosti s področja permanentnega make up-a, pedikure, manikire, maderoterapije in drugih dejavnosti, ki jih bodo predstavili strokovnjaki s posameznih področij.

Drugi dan kongresa pa se obetata dve poslastici, v prvi vrsti za frizerje, zagotovo pa bodo tudi kozmetiki dobili kakšno

koristno informacijo. V goste namreč prihajata priznana predavatelja **Antony Whitaker** in **Serge Moreau**, oba z bogatimi izkušnjami s področja frizerske in modne industrije.

Organizatorji obljublajo, da bo zanimivo tudi zunaj predavalnice, kjer bodo na razstavnih prostorih pred dvorano svojo ponudbo predstavljali dobaviteljev kozmetičnih izdelkov in opreme. Med njimi se bosta predstavila tudi zlata pokrovitelja kongresa podjetji **Buki d.o.o. – Thailon** in **Kozmetika Afrodita d.o.o.**

Program kongresa frizerjev in kozmetikov

► sobota, 17. 11. 2018

- 8.30 – 9.30 Registracija udeležencev
- 9.30 – 10.00 **Pozdrav udeležencem**
Petra Mrhar, predsednica Sekcije kozmetikov pri OZS
- 10.00 – 10.15 **Aktualne aktivnosti sekcije kozmetikov**
(predlog sekcije za ponovno regulacijo dejavnosti stiliranja trepalnic in manikire)
Petra Mrhar, predsednica Sekcije kozmetikov pri OZS
Vlasta Markoja, sekretarka sekcije
- 10.15 – 10.35 **Cellular renewal in Firm & Lift by THALION**
Multiaktivne formule morskih učinkovin – brezkompromisni rezultati
Silva Glavan Bukovinski, BUKI d.o.o. – zlati pokrovitelj kongresa
- 10.35 – 10.45 **Podelitev priznanja OZS**
- 10.45 – 11.45 **Kaj je maderoterapija?**
Matej Zmazek in ekipa maderoterapije
Maderoterapija izvira iz besede mader, ki po špansko pomeni les, maderoterapija pa izvira iz več kot tisočletne tradicije iz Vzhoda. V svetu ima terapija z lesom starodavno poreklo iz vzhodnih kultur, kjer se leseni elementi uporabljajo za izvajanje masaže v različne (zdravstvene, sprostitvene ...).
- 11.45 – 12.30 **Odmor za kavo druženje s pokrovitelji in razstavljalci kongresa**
- 12.30 – 13.30 **Novosti v mikropigmentaciji**
Kaj je mikropigmentacija in primerjava s sorodnimi tehnikami ter novosti mikropigmentacije na obrazu
Leonida Kmetec Čeranič, master trainer za Goldeneye

- 13.30 – 13.00 **Plazma – Inovativna in učinkovita metoda za napenjanje kože brez plastične operacije (aktivnosti sekcije kozmetikov glede uporabe plazme)**
Janja Jeršin, ing. farmacije, mojster kozmetike
Petra Mrhar, predsednica Sekcije kozmetikov
- 14.00 – 14.10 **Predstavitve ugodnosti Katice Mozaik Podjetnih – Telekom Slovenije**
Simona Osterman, OZS
- 14.10 – 15.00 **Odmor in druženje s pokrovitelji in razstavljalci kongresa (prigrizek)**
- 15.00 – 15.30 **Oglaševanje: Kako z majhnimi vložki na Googlu do zelenih rezultatov?**
Tadej Glavan, direktor medijskega oddelka Goclick
- 15.30 – 16.15 **Kako urediti poslovanje v kozmetičnih in frizerskih salonih skladno s Splošno uredbo o varstvu osebnih podatkov (GDPR)**
Miha Šercer, odvetnik
Vsebina:
- temeljne zahteve nove Uredbe o varstvu osebnih podatkov
- katere osebne podatke strank in zaposlenih se lahko zbira in na kakšni podlagi
- kako pridobiti soglasje posameznikov za prejemanje reklamnih sporočil/ponudb, objavo fotografij ipd.
- kako poskrbeti za ustrezno zavarovanje obstoječih osebnih podatkov
- kako poskrbeti za varstvo podatkov pri vaših zunanjih partnerjih (računovodski servisi idr.)
- 16.15 – 16.45 **Odmor in druženje s pokrovitelji in razstavljalci kongresa**

16.45 – 17.45 **Novosti v manikiri – razvoj materialov in različnih možnosti za razvoj in širitev storitev na področju manikire**

Mojca Janežič, kozmetičarka, mednarodna edukatorka, sodnica in članica INJA

17.45 – 18.45 **Skrivnosti večne mode in sodobne ženske**

Lorella Flego

20.00 **Večerja in druženje ob glasbi ter žrebanje simboličnih nagrad**

pokrovitelj in razstavljalcev

► **nedelja, 18. 11. 2018 – Sekcija kozmetikov**

9.45 – 10.45 **Novi pristopi in tehnike na področju pedikure – saniranje vraščenih nohtov z različnimi tehnikami sponk**

Janja Krevl, Pedikura - ordinacija za problematiko in estetiko stopal

10.45 – 12.15 **»Novo leto, nova jaz« delavnica po metodi Louise Hay**

Jasmina Turnšek, mentorica za življenje brez stresa, bolečin in travm (Udeleženci naj s seboj prinesejo zvezek in manjše ogledalo)

12.15 – 12.45 **Odmor in druženje s pokrovitelji in razstavljalci kongresa**

12.45 – 13.30 **Kako stres, hormonske in druge spremembe vplivajo na izbor naše hrane čez dan**
Mojca Cepuš, certificirana nutricionistka

► **nedelja, 18. 11. 2018 – Sekcija frizerjev**

8.15 – 8.45

Registracija udeležencev

9.00 – 9.30

Pozdrav udeležencem in podelitev priznanja OZS

Mitja Sojer, predsednik Sekcije frizerjev pri OZS

9.30 – 11.15

Najpomembnejše naloge vodje salona

Antony Whitaker

11.15 – 12.15

Izobraževanje za poklic frizer (nadgradnja, PUD, sofinanciranje)

Mitja Korunovski, OZS

Informacija o pripravi nadgradnje izobraževalnega programa frizer 3+2

Boris Klančnik, CPI

Saša Hiti, ravnateljica Srednje frizerske šole Ljubljana

12.15 – 12.45

Odmor - druženje s pokrovitelji in razstavljalci kongresa

12.45 – 13.30

Praktični prikaz spenjanja las

Aska by Mič Styling Academy

13.30 – 14.15

Odmor – Prigrizki MasterChef, ki jih bosta pripravila Jaka Mankoč in Gašper Kramar v sodelovanju s Hotelom Grand Hotel Bernardin

14.15 – 16.15

Diagnostika – Čustvena inteligenca – Kompetence čustvene komunikacije

Serge Moreau

Kotizacija za člane Sekcije kozmetikov in Sekcije frizerjev ter zaposlene

- 50 € (DDV vključen) – dvodnevni kongres po programu (dvodnevni kongres z večerjo)
- 30 € (DDV vključen) – udeležba na kongresu samo en dan, brez večerje
- 30 € (DDV vključen) – udeležba samo na družabnem večeru (večerja z glasbo)

Članom OZS stroške do polne kotizacije krijeta Sekcija kozmetikov oziroma Sekcija frizerjev, pokrovitelji in razstavljalci. Pijača ni vključena v ceni!

Za ostale udeležence

- 120 € (DDV vključen) – dvodnevni kongres po programu
- 60 € (DDV vključen) – enodnevni program kongresa brez večerje

Prijave

Na kongres se lahko prijavite preko spletne prijavnice (www.ozs.si/dogodki). Število mest je omejeno, zato je prijava na kongres obvezna. Rok za prijavo je **12. november 2018** oziroma do zasedbe prostih mest.

Namestitev

V hotelih Bernardin so za udeležence kongresa pripravili ugodnejšo ponudbo nočitev. Kontakt za rezervacijo sobe je: booking@bernardingroup.si, oziroma telefon 05 69 07 000, ob rezervaciji pa povejte, da ste udeleženci kongresa.

Informacije in dodatna pojasnila

Vlasta Markoja, sekretarka Sekcije frizerjev in Sekcije kozmetikov (01 58 30 571, vlasta.markoja@ozs.si)

Vpis je nujen

za vse izvajalce gradbene
in inštalacijske dejavnosti

Na podlagi določil novega Gradbenega zakona se morajo vsi izvajalci del oziroma njihovi vodje del na gradbenih objektih vpisati v imenik vodij del. Vpis poteka na treh zbornicah, in sicer po načelu, da se vsak vpiše tam, kjer je opravljal izpit (opravljen izpit – strokovni, mojstrski ali delovodski – je pogoj za vpis v imenik). Vpis je potrebno opraviti čim prej, najpozneje pa do meseca maja 2020, ko poteče prehodno obdobje in bo potrebno v celoti izpolnjevati vse pogoje iz novega Gradbenega zakona, čeprav posamezni investitorji in naročniki to pričakujejo že sedaj.

Na Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije (OZS) se vpisujejo mojstri s področja gradbeništva, to so: zidar-ski mojster, tesarski mojster, mojster klepar krovce, slikopleskarski mojster, pečarski mojster, mojster polagalec keramičnih oblog, mizarski mojster, mojster suhomontažne gradnje, kamnoseški mojster, steklarski mojster, mojster strojnih inštalacij in elektroinštalaterski mojster. Obrazci in navodila za vpis so dosegljivi na spletni strani OZS, pod

zavihkom Javna pooblastila.

Inženirji in tehniki se v imenik vodij del vpisujejo na Inženirski zbornici Slovenije, kjer morajo predhodno opraviti strokovni izpit za vodenje del iz svojega področja, če tega še niso opravili v preteklosti. Vsi z opravljenim delovodskim izpitom pa se v imenik vpišejo na GZS.

Za vse izvajalce, ki prevzemajo v izvedbo celotne objekte, je zelo pomembno še eno določilo. Če namreč iz-

vajalec prevzame celoten objekt (gradbena dela, zaključna gradbena dela, strojne in elektro inštalacije) ali pa vsaj njegov pretežno del, je lahko vodja del na zahtevnih objektih samo pri njem zaposleni pooblaščen inženir, na manj zahtevnih objektih pa je vodja celotne gradnje lahko samo pri izvajalcu zaposlen inženir z najmanj višješolsko izobrazbo, v obeh primerih seveda z opravljenim strokovnim izpitom in vpisom v ustrezen imenik.

Vpis v imenik na podlagi obrtnega dovoljenja

Na OZS se v imenik vodij del vpisujejo tudi nosilci obrtnih dejavnosti z gradbenega področja, ki imajo pridobljeno obrtno dovoljenje na podlagi Obrtnega zakona, vendar nimajo opravljenega strokovnega, mojstrskega ali delovodskega izpita. Njihov vpis jim omogoča izvajanje dejavnosti tudi po preteku prehodnega obdobja, vendar pa ne bodo mogli samostojno prevzemati v izvedbo novogradenj oziroma njihovih posameznih delov. Izvajali bodo lahko samo vzdrževalna dela in nastopali kot podizvajalci na novogradnjah. V teh primerih je rešitev, da tehniki in inženirji opravijo strokovni izpit in se v imenik vpišejo na IZS, ostali pa, da opravijo mojstrski izpit iz svojega strokovnega področja, ali se vpišejo v srednjo ali višjo strokovno šolo. Sicer bodo za izvajanje novogradenj po preteku prehodnega obdobja morali zaposliti nekoga, ki bo v imenik vpisan kot vodja del z ustrezno izobrazbo. Pridobivanju dodatne izobrazbe in opravljanju izpitov je namenjeno tudi prehodno obdobje, ki bo trajalo do konca maja 2020.

Razmišljate o mojstrskem izpitu?

Ker je, predvsem za manjše izvajalce del, ena od bolj primernih oblik reševanja situacije mojstrski izpit, naj podamo še informacijo, da se mojstrski izpit po dosedanjih izkušnjah opravlja približno leto in pol, včasih celo več, tako da je skrajni čas, da se vsi zainteresirani čim prej prijavijo k opravljanju mojstrskega izpita. Zimski pristopni rok poteče **22. februarja 2019** in to je pravzaprav še zadnji realni rok za prijavo k izpitu, da se v nadaljevanju, z opravljenim mojstrskim izpitom, ujame zaključek že navedenega prehodnega obdobja. Podrobnejši pogoji prijave k mojstrskemu izpitu in prijavi obrazec so dosegljivi na spletni strani OZS pod zavihkom Izobraževalni center – Mojstrski izpiti.

Za nekatera dela ni potrebno izpolnjevati pogojev glede vodij del

V Gradbenem zakonu je tudi določeno, katerim izvajalcem v gradbeništvu

POVZETEK NAJBOLJ POMEMBNIH DOLOČIL NOVEGA GRADBENEGA ZAKONA IN IZVRŠILNIH PREDPISOV

- Obvezno je **zavarovanje odgovornosti iz opravljanja dejavnosti**. Za vse izvajalce in podizvajalce del!
- Na vsakem objektu, tudi pri izvajanju vzdrževalnih del, je potrebno določiti, kdo od zaposlenih vodij del opravlja **vlogo vodje** gradnje. To je pomembno predvsem, če je v podjetju zaposlenih več vodij del in če na delovišču nastopa več izvajalcev.
- Na vseh novogradnjah se vodi **gradbeni dnevnik** na predpisanem obrazcu, tudi če izvajalec prevzame v izvedbo samo dela objekta. Gradbeni dnevnik na strani izvajalca podpisuje vodja del.
- Dogovor o izvajanju del mora biti na podlagi določil novega zakona sklenjen v pisni obliki. V ta namen so na večini strokovnih sekcij pri OZS dosegljivi vzorci pogodb in spremljajočih obrazcev, ki jih lahko naročite po elektronski pošti pri sekretarju sekcije.
- Dela se lahko izvaja samo po **projektni dokumentaciji za izvedbo** (PZI), za katero mora poskrbeti investitor. PZI ni potreben samo, kadar se izvajajo nezahtevni objekti ali sprememba namembnosti objekta. Prav tako PZI ni potreben za izvajanje vzdrževalnih del.
- Izvajalec je v skladu z dogovorom z investitorjem dolžan poskrbeti tudi za označitev in ureditev gradbišča, sicer pa je to v domeni investitorja.
- Za vse novogradnje mora investitor opraviti **prijavo začetka gradnje**, in sicer 8 dni pred začetkom. Izvajanje novogradnje, za katere začetek ni bila podana popolna prijava začetka gradnje, v skladu z zakonom ni dovoljeno. Ker je obvezna priloga za popolno prijavo začetka tudi izdelan načrt PZI, bodo nekateri investitorji začeli oziroma prijavili začetek izvajanja pripravljalnih del na objektu. To je sicer dopustno, vendar se lahko izvajajo samo pripravljalna dela (čiščenje in priprava terena, morebitna potrebna rušenja, površinski odkopi, razstreljevanje skal, planiranje, drenaža, sondiranje in vrtanje).
- Pomembno je tudi določilo, da mora po zaključku del na novogradnjah izvajalec skupaj z nadzornikom podati pisno izjavo, da so dela dokončana, v skladu z dovoljenjem in dokumentacijo ter veljavnimi predpisi. Izjava prinaša tako odškodninsko kot tudi kazensko odgovornost, če ni odraz dejanskega stanja na objektu. Ob zaključku novogradnje izvajalec izdela tudi **dokazilo o zanesljivosti**, ki je ključen dokument pri pridobivanju uporabnega dovoljenja. V dokazilu bodo morala biti predložena vsa dokazila, meritve, certifikati, jamstva in tudi navodila za obratovanje in vzdrževanje objekta.

Navedena določila za izvajalce del predstavljajo pomembno obveznost. Opozoriti pa velja še, da vsa določila že veljajo v polni meri, saj se prehodno obdobje nanaša samo na določila glede vpisa v imenik vodij del.

ni potrebno izpolnjevati pogojev glede vodij del in zavarovanja odgovornosti, in sicer so to samo izvajalci tistih zaključnih gradbenih del, katerih izvedba pomembno ne vpliva na izpolnjevanje bistvenih zahtev za objekte (na primer: oblaganje tal in sten, pleskarska dela, vgrajevanje rolet, montaža žlebov, steklarska dela, druga dopolnila zaključna dela). Vsak izvajalec se mora odločiti sam, ker sam

najbolje pozna svojo dejavnost, ali z njo lahko pomembno vpliva na bistvene zahteve za objekte, ki so: mehanska odpornost in stabilnost, varnost pred požarom, higienska in zdravstvena zaščita, okolje, varnost pri uporabi, zaščita pred hrupom, varčevanje z energijo in trajnostna raba objekta.

JANKO ROZMAN

SEKCIJA OPTIKOV VABI NA STROKOVNO SREČANJE

Več videti – več vedeti

Od letošnje pomladi Sekcijo optikov pri OZS vodi Anja Sever. V prvih pogovorih s člani sekcije je zaznala, da najbolj pogrešajo druženje s kolegi. Upravni odbor sekcije se je zato najprej lotil priprave strokovnega srečanja. Nadelo so mu naslov Več videti – več vedeti, na njem pa bodo udeleženci videli in slišali veliko novega in uporabnega. Pred dogodkom smo se o njem in drugih aktualnih temah pogovarjali s predsednico sekcije.

Nelojalna konkurenca, izobraževanje, krepitev obrtnih in socialnih veščin, sodelovanje z zdravniki in inšpekcijskimi službami ter ozaveščanje potrošnikov je nekaj tem, ki zaposlujejo sekcijo optikov že nekaj časa. Vse teme so novi predsednici **Anji Sever** znane, saj je bila že prej članica upravnega odbora sekcije, ne nazadnje pa prihaja iz družinskega podjetja, ki se že skoraj 30 let ukvarja z optično dejavnostjo, in razmere v dejavnosti dobro pozna.

Anja je vneto zagovornica združevanja in timskega dela: »Preprosto moraš biti del celote, skupnosti, saj en sam lahko naredi zelo malo, skupina pa dosti več. Zelo pomembno se mi zdi tudi to, da v neki skupini, kot je na primer naš upravni odbor, poskrbimo za most med starim in mladim oziroma novim. Mlajšim, ki pogosto preveč hitimo, smo zaletavi, koristijo mirnost in bogastvo izkušenj starejših. Ti nas ustavijo in v miru skupaj pogledamo naprej.« Zadovoljna je, da so v novem upravnem odboru eni in drugi, vsi pa so pripravljeni delati.

Že na začetku so se zavezali temu, da bodo delali zgolj tisto, kar je dobro za stroko in člane. Ti so najprej izrazili željo po druženju. »Poleg tega, da sekcija spremlja zakonodajo, omogoča izobraževanje in povezovanje, je pomembno tudi druženje. Vesela sem, da so nas člani opozorili, da pogrešajo kolege, pogovor. Zelo pomembno je, da člani povedo, kaj pogrešajo, potrebujejo in pričakujejo. Na ta način najdemo prave pobude in ideje, predvsem pa je precej lažje delati,« je poudarila predsednica.

Poleg tega so člani izrazili potrebo po dodatnih znanjih s področja tradicionalne optike. Dejavnost se razvija in izpopolnjuje, tudi delavnice niso več takšne, kot so bile. Anja Sever: »Tudi na tem področju

Anja Sever, predsednica Sekcije optikov pri OZS.

bomo prisluhnili članom, saj se strinjam z njimi. Vse se hitro razvija, na koncu pa mora očala sestaviti tradicionalen optik, obrtnik. Poleg tega, da svoje delo do potankosti obvlada, mora imeti še občutek za ljudi in tudi za estetiko. Izjemno pomembno je, da se zavedamo individualnosti, posebnosti vsake stranke in da obravnavamo vsako posebej. Ne gre torej le za izdelek.«

Sekcija optikov bo v prihodnje več pozornosti namenila tudi ozaveščanju potrošnikov. Poudariti nameravajo, kako pomembno je, da so izdelki, ki jih nosijo, kakovostni in da jim jih izdelajo usposobljeni optiki.

Za vsakogar nekaj

Glede na to, da so člani sekcije izrazili željo po druženju, so člani upravnega odbora sekcije optikov sprejeli idejo podpredsednika sekcije o strokovnem srečanju. Pripravili so zanimiv, pester in aktualen program, ki ponuja za vsakogar nekaj.

»Ker smo bili v tem času deležni veliko obiskov inšpektorjev, smo se odločili, da morda članom predstavimo njihovo delo in jim ga približamo. Vsi želimo delati po pravilih, zato sem prepričana, da bo sodelovanje predstavnikov tržnega in

SEKCIJA OPTIKOV PRI OZS SE ZA SODELOVANJE NA STROKOVNEM SREČANJU ZAHVALJUJE:

- ABCTOUR, d. o. o.
- ADRIA PLAST, d. o. o.
- ALCOM, d. o. o.
- AMM, d. o. o.
- COOPERVISION Kft
- FARMEDICA, d. o. o.
- LRM, d. o. o.
- LUXOTTICA, d. o. o.
- MOJCA ČULEK, s. p.
- OKM, d. o. o.
- OPTIMED, d. o. o.
- PRONAP s.r.o.
- RIMC, d. o. o.
- RODENSTOCK, d. o. o.
- SAFILO GROUP
- UNIMED PHARMA spol S.R.O.
- VELEUČILIŠTE VELIKA GORICA
- VIDIM OPTIKA, d. o. o.

zdravstvenega inšpektorata na srečanju imelo pozitivne posledice.

Na srečanje smo povabili tudi oftalmologa, ki bo predstavil svoje poglede na sodelovanja med oftalmologijo in optiko, nekaj bo informacij s področja delovne zakonodaje in sodobnih poti oglaševanja, spoznali bomo nekaj produktov OZS, v program pa smo vključili tudi praktično delavnico, na kateri bomo ponovili osnove nujenja prve pomoči in se naučili uporabljati defibrilator. Poleg naštetega bo dovolj priložnosti za druženje in klepet s kolegi, poskrbeli pa smo tudi za malo humorja,« je predsednica povzela program strokovnega srečanja in dodala: »Skratka, dovolj razlogov, da se nam pridružite. Vabljeni 23. in 24. novembra v hotel Bernardin v Portorož!«

EVA MIHELIČ

Program strokovnega srečanja sekcije optikov

Grand hotel Bernardin, Dvorana Europa

petek, 23. 11. 2018

- 12.00–14.45 **Obiski prostorov razstavljalcev**
14.45–15.00 **Uvodni nagovori**
predstavniki OZS in gosti
- 15.00–15.30 **Varovanje potrošnikov in nadzor tržnega inšpektorata**
Andrej Žakelj in Helena Pogačar, Tržni inšpektorat, MGRT
- 15.30–16.00 **Kaj moramo vedeti pri nadzoru zdravstvenega inšpektorata?**
Tina Ivančič, Zdravstveni inšpektorat, Ministrstvo za zdravje RS
- 16.00–16.45 **Predstavitev pomembnih pokroviteljev**
16.45–17.45 **Odmor in druženje z razstavljalci**
17.45–18.30 **Oftalmolog – kirurg in optik z roko v roki**
Boštjan Drev, dr. med., specialist oftalmolog
- 18.30–19.30 **Humor in razvedrilo**
Perica Jerkovič, stand-up komik
- 20.00 **Druženje v sproščenem okolju z dobro hrano in pijačo ter ob prijetni glasbi**

V petek, 23. novembra, bo v Grand Hotelu Bernardin (dvorana Mediteranea, 11. nadstropje) tudi občni zbor Društva očesnih optikov Slovenije. Vabilo in dodatne informacije o zboru boste člani prejeli s strani društva.

sobota, 24. 11. 2018

- 8.30–9.30 **Obiski prostorov razstavljalcev**
9.30–9.45 **Slikanje očesnega ozadja in zaznavanje diabetične retinopatije**
Michael Weichert, LMR, d. o. o.
- 9.45–10.00 **Odmor za kavo**
10.00–11.30 **Obnovitev znanja iz prve pomoči in uporaba defibrilatorja**
IVD Maribor
- 11.30–12.15 **Aktualnosti s področja delovno pravne zakonodaje**
Igor Antauer, ZDOPS
- 12.15–13.30 **Odmor in druženje z razstavljalci**
13.30–13.45 **Predstavitev Kartice Mozaik podjetnih in programa Moj Obrtnik**
mag. Simona Osterman, OZS
- 13.45–14.30 **Google oglaševanje: naša sedanjost in naložba za vašo prihodnost**
Kovač Boštjan, Goclick
- 14.30 **Kosilo**

Na Strokovno srečanje optikov so vabljeni podjetja in podjetniki, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo, in njihovi družinski člani ter zaposleni. Dogodek je namenjen izobraževanju, spoznavanju in druženju.

Kotizacija

- za osebe iz podjetij, ki so člani OZS 29 evrov z DDV na osebo
- za osebe iz podjetij, ki niso člani OZS 60 evrov z DDV na osebo

Rezervacija nočitev: booking@h-bernardin.si ali 05 690 7000 (Sklic: Optiki 2018).

Prijava

Na strokovno srečanje se lahko prijavite **preko spletne prijavnice**, objavljene na spletni strani www.ozs.si v rubriki Dogodki.

Dodatne informacije

Bojan Pečnik, vodja sekcij (bojan.pecnik@ozs.si, 01 5830 564) in **Iris Ksenija Brkovič**, sekretarka sekcij (iris.brkovic@ozs.si)

SEKCIJA ELEKTRONIKOV IN MEHATRONIKOV

Prijetno druženje in zanimivo strokovno srečanje

Sekcija elektronikov in mehatronikov pri OZS je po tem, ko je dlje časa pripravljala bolj izobraževalne dogodke, konec oktobra organizirala strokovno srečanje. Člani so si ogledali podjetje Fotona, d. d. in televizijsko hišo POP TV, dan pa sklenili ob prijetnem druženju in izmenjavi mnenj med kolegi, ki delajo v istem poklicu. Izkazalo se je, da je sekcija sprejela pravo odločitev, saj so bili vsi udeleženci z dogodkom zelo zadovoljni, hkrati pa so ob tem sprejeli tudi več zavez za prihodnost.

Tudi elektroniki in mehatroniki so začutili potrebo, da ponovno okrepijo vezi, ki so v obdobju po uvedbi prostovoljnega članstva nekoliko drugačne in mnogi, ki so prej iz zbornice odšli, sedaj spet čutijo potrebo po večplastnem povezovanju, poleg njih pa tudi vrsta novih podjetij vidi skupne cilje.

Odločitev za dogodek, ki bo združil in povezal predvsem ljudi, je bila tako za novi upravni odbor sekcije, ki deluje v sestavi **Branko Veselič**, predsednik sekcije, **Joško Rozina**, njen podpredsednik ter člani **Roman Goropečnik**, **Janez Helbl** in **Andrej Krajnc**, edini pravi odgovor.

Zbrane člane sekcije je na začetku strokovne ekskurzije pozdravil **Branko Meh**, predsednik OZS. Izrazil je zadovoljstvo, da je lahko med elektroniki in jim na kratko predstavil aktualna prizadevanja zbornice za izboljšanje poslovnega okolja, v nadaljevanju je besedo predal Branku Veseliču, novemu predsedniku Sekcije elektronikov in mehatronikov pri

OZS, ki je zbranim kolegom predstavil razloge za srečanje in jim na kratko opisal tudi program dogajanja in načrte sekcije.

Udeleženci so si najprej ogledali podjetje Fotona, d. d., ki je lahko vzor uspešne nadgradnje nekdanjega skupnega podjetja Iskra. V svoji zgodovini so ves čas veliko vlagali predvsem v razvoj in danes se lahko predstavijo kot vodilni svetovni proizvajalci laserjev za uporabo

Člane Sekcije elektronikov in mehatronikov pri OZS, ki so se zbrali pred podjetjem Fotona d.d., je na njihovem strokovnem srečanju pozdravil tudi Branko Meh, predsednik OZS.

v medicini na področjih dermatologije, estetike, kirurgije, zobozdravstva in ginekologije, pokrivajo pa tudi nekaj vojaške industrije. Močno so vpeti na svetovni trg, izvoz jim seveda predstavlja veliko večino prometa, svoje kupce pa za delo z njihovimi laserji tudi sami izobražujejo, zato je pri njih vedno pisana družina ljudi iz celega sveta. Po predstavitvi podjetja, programov in proizvodov je sledil ogled proizvodnje, ki je bil za zbrane strokovnjake zelo zanimiv. Sodobna proizvodnja visokotehnološke opreme jih je očarala tako tehnično kot tudi tehnološko, zaostala pa nista tudi visoka organi-

Branko Veselič, novi predsednik Sekcije elektronikov in mehatronikov pri OZS, se je ob zaključku uspešnega strokovnega srečanja zahvalil članom za lepo udeležbo in jim predstavil delo in cilje sekcije v prihodnje.

Mi vsi smo voditelji dnevnika; v prostorih televizijske hiše POP TV so elektroniki spoznali zakulisja, tehniko in produkcijo televizijskih oddaj.

ziranost in dodelan sistem kontrole, vse to pa zagotavlja vrhunske končne izdelke, s katerimi so vodilni v svetu.

Druge postaja je bila televizijska hiša POP TV, kjer so goste najprej peljali v centralno redakcijo oddaje 24ur ter jim predstavili potek dela in pripravo večernega dnevnika. Člani sekcije so si ogledali tudi studio, kjer v živo poteka oddaja. Naslednja postaja je bil studio oddaje Svet na Kanalu A, kjer jim je voditeljica predstavila nastajanje njihove druge večerne informativne oddaje. Po ogledu uredništev in studiev informativnih oddaj so si elektroniki ogledali še prostore montaže, slikovne režije, tonske režije in končne postaje, od koder se dejansko v eter predvaja program. Zbranim elektronikom je bil to strokovno najbolj zanimiv del obiska. Za konec so si ogledali še največji studio 4, kjer snemajo oddaje

Dan najlepših sanj, Slovenija ima talent in Eurojackpot. Predstavili so, kako tehnično poteka snemanje, kakšni so ključni tehnični elementi dela, medsebojne povezave ter koliko ljudi in s kakšnimi funkcijami sodelujejo pri oddajah.

Zaključni del strokovne ekskurzije je bil rezerviran za prijetno strokovno druženje. Zbrani so se spet srečali na zadnji postaji v gostišču Zajčja dobrava, kjer se je predsednik sekcije članom zahvalil za lepo udeležbo na srečanju ter jim predstavil **mag. Miho Ozimka** iz Slovenskega instituta za kakovost in meroslovje, ki je zbranim nato v neformalnih pogovorih razjasnil marsikatero skrivnost na temo GDPR in varovanja osebnih podatkov.

Večer se je nadaljeval ob večerji, glasbi, prijetnem strokovnem druženju, izmenjavi mnenj in medsebojnem povezovanju. Izostalo ni tudi obujanje spomi-

nov na stroko, kakršna je nekoč bila, za to je poskrbel **Jordan Čebon** in na srečanje je prinesel del svoje zbirke starih elektronskih naprav, ki jih je nekoč uporabljal pri svojem delu.

Udeleženci so na srečanju odprli in obdelali številne strokovne teme, vsi pa so si bili edini, da je ekskurzija odlično uspela in si obljubili, da se čim prej ponovno srečajo.

ANTON ŠIJANEC

GRAFIČARJI

Na sejmu Grafima in v tiskarni in grafičnem studiu v Beogradu

Sekcija grafičarjev je letos pripravila strokovno ekskurzijo v Beograd, ki je potekala od 27. do 29. septembra. Prvi dan so člani sekcije obiskali jubilejni 40. mednarodni sejem za tiskanje, papir in kreativne industrije Grafima, drugi dan pa tiskarno Margo Art, d. o. o. in grafični studio Press Code, d. o. o.

Udeleženci strokovne ekskurzije Sekcije grafičarjev pri OZS.

Pod sloganom Več barv je sejem Grafima regionalna sejemska prireditev, ki že desetletja na najboljši način povezuje strojno industrijo, informacijske in komunikacijske tehnologije, ustvarjalno in umetniško grafično zvrst ter snovalce strojne in programske opreme. Na sejmu se je predstavilo več kot 80 podjetij iz 12 držav. Na razstavnih prostorih je bilo mogoče videti reprezentativen izbor strojev, naprav in opreme, kot tudi široko paleto surovin ali končnih izdelkov za različne sektorje grafične industrije. Na sejmu so potekala tudi strokovna predavanja.

Drugi dan so člani sekcije grafičarji obiskali tiskarno Margo Art, d. o. o., ki tiska za največjo založniško hišo v Srbi-

Valter Štrancar, prejemnik nagrade podjetja Copia biro, prodaja, servis, fotokopiranje, d. o. o., pokrovitelja ekskurzije.

ji. Družinsko podjetje uspešno sodeluje tudi z drugimi založniki, kot so Laguna, Youth Book, Klett, Sezamova knjiga, Beo knjiga, SKC, Dr. Oetker. Po ogledu tiskarne so si ogledali grafični studio podjetja Press Code, d. o. o., ki dela offset plošče (več kot 9000 plošč na mesec). Udeleženci so imeli čas tudi za ogled Beograda te vožnjo po Donavi in Savi.

Strokovne ekskurzije se je udeležil tudi predstavnik podjetja **Copia biro, prodaja, servis, fotokopiranje, d. o. o.**, ki je bilo pokrovitelj ekskurzije. Na avtobusu je predstavnik podjetja izžrebal dva dobitnika glavne nagrade nove serije ink jet multifunkcijskih naprav Canon Pixma G3411. Eno nagrado je prejel **Valter Štrancar**, MURI TISK, d. o. o. iz Ajdovščine, ki je bil ob predaji zelo vesel, saj, kot je dejal, v življenju ni dobil še nikoli nagrade na ta način, drugi nagrajenec pa je bil **Marko Kranner** iz Tiskarne Fara, d. o. o. iz Škofje Loke. Splošno mnenje udeležencev je bilo, da je bila strokovna ekskurzija izredno koristna in si želijo še podobnih potovanj in srečanj v prihodnje.

ADRIJANA POLJANŠEK

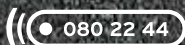

Drugi prejemnik nagrade Marko Kranner s predstavnikom pokrovitelja ekskurzije.

Tako kot zatekoče branje
sotudi privožnji pomembni
ustrezno veliki razmik!

Upoštevaj varnostno razdaljo!
Poskrbi za varen in tekoč promet.

DARS

promet.si

LENDAVA

Odlična naveza zbornice z lokalno skupnostjo

Pred osrednjim letošnjim dogodkom, slavnostnim obeležjem štirih desetletij organiziranega obrtniškega delovanja, ki bo 16. novembra, je OOO Lendava pripravila širšo razpravo o problemih in priložnostih malega gospodarstva v tem delu Slovenije. O aktualnih gospodarskih dogajanjih, pomanjkanju kadrov v obrtnih dejavnostih in sodelovanju podjetništva z lokalno skupnostjo so spregovorili funkcionarji OZZ in OOO Lendava, obrtniki in podjetniki lendavske zbornice, pomurska poslanca Državnega zbora RS in župani občin znotraj UE Lendava. Razpravo je povezoval direktor OZZ Danijel Lamperger.

VOOO Lendava je trenutno včlanjenih 254 obrtnikov in podjetnikov. Kot je v uvodu pred razpravo povedala predsednica OOO **Eva Marija Banutai**, je zbornica še vedno ustanova, kjer člani najdejo koristne informacije in potrebno pomoč pri svojem poslovanju. Nastale težave s skupnimi močmi odpravljajo v navezi s krovno stanovsko organizacijo in lokalno skupnostjo, s katero odlično sodelujejo. **Branko Meh**, predsednik OZZ, je izpostavil nezadovoljstvo slovenskih obrtnikov do državne politike. »Glede na visok odstotek (98) malega gospodarstva in v njem družinskih podjetij (83) ter vseh zaposlenih v njih (70), bi od vlade pričakovali večjo pozornost tovrstnemu področju, žal pa je prav nasprotno. Na OZZ smo nenehno stremeli k zmanjšanju davkov in prispevkov ter odpravi pretirane birokratizacije, v smislu povečanja neto plače zaposlenih delavcev. Še vedno verjamem, da bodo naši delodajalci in zaposleni delavci dobili status, kot jim pripada, s katerim se po našajo napredne evropske države. Pri nas socialne države brez uspešnega podjetništva, ne bomo imeli,« je prepričan Meh.

Poslanec Državnega zbora RS **Jožef Horvat** je povedal, da je skupaj s poslansko skupino vseskozi močan zagovornik slovenskega gospodarstva. Poudaril je, da je na strani obrtnikov in podjetnikov zato je skrbno preučil zahteve slovenske obrti, ki jih mora državna politika po njegovem mnenju ustrezno obravnavati in rešiti. Zagovarja dvojni status obrtnika po upokojitvi, odpraviti pa bi veljalo tudi težave, nastale z bolniškimi odsotnostmi in vprašanje regresnih zahtevkov delodajalcev. Zgrozil se je ob podatku, da je pri nas le

Okrogla miza o aktualnih gospodarskih dogajanjih, pomanjkanju kadrov v obrtnih dejavnostih in sodelovanju podjetništva z lokalno skupnostjo, ki jo je pripravila OOO Lendava.

53 vajencev. »Zaradi navedene problematike je naša poslanska skupina pripravila štiri zakone, ki so posredovani v parlamentarno proceduro. Predvidevam, da bo novembra v Državnem zboru RS potekala splošna razprava,« je sklenil Horvat.

Marjan Koren, podpredsednik OOO Lendava, je opozoril na konkurenčnost obrtnikov in podjetnikov iz sosednje Madžarske in Hrvaške, ki našim delodajalcem odvzamejo marsikateri posel, saj ga opravijo z manjšimi dajatvami, zlasti pa osebnimi dohodki zaposlenih. **Danijel Lamperger** se je dotaknil naše pomanjkljive zakonodaje, ki v tem primeru ni enaka za našega in tujega delodajalca. »Če slovenski podjetniki opravljajo svoje storitve v tujini, je delo in OD zaposlenega merljivo s predpisi države, kjer se dejavnost opravlja,« je dejal direktor OZZ in se vprašal, zakaj ni tako tudi pri nas.

Pomurska regija velja za območje, kjer ljudje množično odhajajo iskat boljši zaslužek v sosednjo Avstrijo. Znani gostinec **Marjan Cigan**, z nekaj lokali v Prekmurju in Prlekiji, je povedal, da domačega kadra ni in bo v prihodnje primoran vsaj polovico gostinskih zmogljivosti opustiti. O podobni problematiki je razglabljal tudi župan Občine Odranci **Ivan Markoja**, ki v prihodnosti vendarle pričakuje, da se bodo mnogi, ki so odšli na delo v Avstrijo, kmalu vrnili domov. **Anton Balažek**, župan Občine Lendava, pa je poudaril, da lokalna skupnost in OOO, s svojimi člani že vrsto let delata z roko v roki. »Vse premalo cenimo obrtno podjetniško dejavnost, saj menim, da je malo gospodarstvo vredno vsega spoštovanja,« je dejal Balažek in nekaj podjetniških izzivov napovedal za prihodnje, še zlasti, ko bo Lendava Evropska prestolnica kulture (2025).

NIKO ŠOŠTARIČ

Teden obrti in podjetništva v Logatcu

Območna obrtno-podjetniška zbornica Logatec je na začetku oktobra pripravila že tradicionalni teden obrti in podjetništva s ciljem promocije in krepitev logaške obrti, podjetništva in turizma. Na sedežu zbornice in njenem zelenem vrtu so se zvrstili številni dogodki, ki so pritegnili tudi mnoge mlade. Logaški obrtniki jih želijo pritegniti v podjetništvo ter h kreativnosti in ustvarjalnosti, zato so za najmlajše pripravili tudi dobro obiskano malo šolo podjetništva.

Ker mora današnji obrtnik in podjetnik imeti široko paleto znanj in jo hkrati tudi nenehno nadgrajevati, so bili popoldnevi tedna obrti v znamenju podjetniških strokovnih seminarjev in usposabljanj. Beseda je tekla o veščinah v prodaji in marketingu, pomenu blagovnih znamk, davčni in finančni optimizaciji, megatrendih in podjetniških priložnostih ter seveda mladih, ki bodo svoje poti šele začeli.

Zbornica je na stežaj odprla svoja vrata tudi z brezplačnimi podjetniškimi svetovanji in promocijo storitev obrtno-podjetniškega zborničnega sistema za malo gospodarstvo ter njene točke SPOT – Slovenska poslovna točka (nekdanji VEM), ki je za Logatec pomemben javni servis.

Logaški obrtniki in podjetniki so se ob priliki svojega tedna odzvali s krvodajalsko akcijo, eno najplemenitejših oblik pomoči sočloveku ter jo letos nadgradili še s podporo in sodelovanjem na humanitarnem dogodku Športni svet – dobrodelni Logatec, ki je v nedeljo s športnimi navdušenci preplavila industrijsko-obrtno cono Zapolje.

Vrhunec dogajanja je bil v petek, 5. oktobra 2018, ko je zbornica na svojem velikem zelenem letnem vrtu pripravila sklepno družabno prireditev tedna obrti.

Dogodek, ki je bil namenjen sproščenemu druženju in prenašanju dobrih praks med obrtniki in podjetniki, je privabil preko 300 udeležencev. Uvodoma so jih pozdravili **Branko Meh**, predsednik OZS, **Bogdan Oblak**, predsednik OOZ Logatec in **Berto Menard**, župan Občine Logatec. Logaški obrtniki in podjetniki so letos prvič odprli svoj teden obrti in podjetništva tudi povezovanju s kolegi iz širše regije. Kot prvi so se s svojo območno zbornico predstavili kolegi iz Sežane.

V nadaljevanju je kmalu prijetno zadišalo ob tekmovalstvu obrtniških ekip v kuhanju golaža, ki so ga nato ponudili vsem udeležencem, za kulinarčni vrhunec večera pa so poskrbeli kolegi iz Sežane in z razkošjem okusov obiskovalce razvajali z vinom izbranih kraških vinarjev, butičnim domačim pivom, ročno rezanim pršutom ter domačimi siri in štruklji. S svojo 1000-letno tradicijo pa so se predstavili tudi kraški kamnoseki.

Logaški obrtniki in podjetniki so ponovno dokazali, da se zavedajo pomembnosti medsebojnega povezovanja in da vedo, da so le skupaj lahko močnejši!

ANTON ŠIJANEC

Logaški obrtniki in podjetniki so svoj teden obrti in podjetništva sklenili z družabnim srečanjem na zelenem vrtu svoje območne zbornice, kjer se je zbralo več kot 300 gostov iz domačega kraja in širše notranjske regije.

Obrtni poklici mladim na dlani že tretjič

Tudi letošnji začetek oktobra je v konjiški športni dvorani utripal v ritmu radovednosti mladih. OOO Slovenske Konjice je organizirala že tretjo predstavitev obrti in poklicev. Tudi tokrat v sodelovanju z občinami Slovenske Konjice, Zreče in Vitanje. Na dogodku so bili prisotni učenci 8. in 9. razredov osnovnih šol, iz vseh sodelujočih občin. Obrtniki so se predstavili na 14 stojnicah, 16 obrtnikov pa je otroke sprejelo na sedežih svojih podjetij in v svojih delavnicah.

Da je dogodek pomemben, dokazujejo tudi gostje. Udeležili so se ga predsednik Obrtno-podjetniške zbornice **Branko Meh**, vodja javnih pooblastil

pri OZS **Božena Germelj Drstvenšek**, poslanec Državnega zbora RS **Bojan Podkrajšek**, župan Občine Slovenske Konjice **Miran Gorinšek**, predsednik OOO Slovenske Konjice **Marjan Borovnik**, podpredsednik OOO Slovenske Konjice **Ivan Furman** ter ravnatelj osnovnih šol.

Gostje so ugotavljali, da je bilo v zadnjih letih poklicno izobraževanje zapostavljeno. Mladim so polagali na srce, naj sledijo svoji strasti, veselju, hkrati pa naj bodo pozorni na poklice, ki jim bodo omogočali zaposlitev. S svojimi zgodbami so jih navdihovali in nagovarjali tudi obrtniki, ki so se predstavljali na dogodku. Hkrati so poudarili, da mladi lahko poklicno izobrazbo pozneje nadgradijo in jo zaključijo z univerzitetnim študijem. Poudarili so tudi, da poklicna izobrazba ne prinaša več

Učenci 8. in 9. razredov iz občin Slovenske Konjice, Zreče in Vitanje so dobro napolnili športno dvorano v Slovenskih Konjicah.

fizično zahtevnega dela, saj so delovni procesi obrtnikov sodobni in tehnološko dovršeni. Enotni so si bili, da družba nujno potrebuje ljudi, ki bodo opravljali različne storitvene poklice.

»Upamo, da nam je tudi tokrat uspelo nagovoriti kakšnega učenca za šolanje na poklicni strokovni šoli. Z dogodkom smo zadovoljni. Zahvaljujem se vsem lokalnim obrtnikom in podjetnikom, ki so nam tudi tokrat prišli na proti. Mladi si bodo druženje zapomnili. Ne nazadnje sta jih na koncu z nastopom razveselila zelo priljubljena glasbenika BQL,« je povedala sekretarka OOO Slovenske Konjice **Milena Brdnik**.

MAJA FURMAN

O priložnostih in izzivih z župani

Dnevi obrti in podjetništva, ki jih vsako leto že tradicionalno organizira OOO Nova Gorica, so tudi konec letošnjega septembra postregli z omizjem šestih goriških županov, ki so v okviru okrogle mize Priložnosti in izzivi goriškega gospodarstva primerjali usmeritve posameznih občin. Okrogle mize sta se udeležila tudi direktorica Javnega sklada malega gospodarstva Goriške mag. Iris Podobnik in predsednik parlamentarnega odbora za gospodarstvo Gregor Perič.

»**N**aš skupni problem je nestabilno okolje, zaposlovanje, pomanjkanje kadrov. Obrtniki se bojijo zaposlovati, saj nimajo dolgoročne stabilnosti,« je ugotovitev okrogle mize strnil kanalski župan **Andrej Maffi**. Pred hudo preizkušnjo je tudi samoiniciativnost ljudi, da se podajo v podjetniške vode. »Naša naloga je, da z infrastrukturo, pobranimi davki in prijaznim okoljem nudimo obrtnikom čim boljše pogoje, da bodo lahko koristili dane resurse. Nekateri imajo brin, drugi češnje, mi imamo jezera, lovce, ribiče,« je izpostavil Maffi in poudaril, da kanalski »nevesti« ne manjka snubcev. Dodal je še, da je prostora za obrtnike dovolj, obrtnikom so pripravljene tudi pomagati pri iskanju primernih prostorov za delovanje, hal na zalogo pa ne bodo gradili.

Pri sosedih v Brdih pripravljajo obrtno cono pod Dobrovim. Zaključili so že prvo fazo protipoplavne zaščite, v začetku oktobra pa naj bi se že začela dela na regionalni cesti, ki bo na območju Agrarije, kot druga faza protipoplavne zaščite, dvignjena za dober meter. »Vinska klet Brda se je že lotila pridobivanja gradbenega dovoljenja za izgradnjo nove Agrarije. Tudi investitor, ki naj bi zgradil prostore za tehnične preglede, novo mehanično delavnico in gostinski lokal, ima že zagotovljena sredstva in je pred tem, da v roke dobi gradbeno dovoljenje,« je pojasnil briški župan **Franc Mužič**. Kot investitor v to cono se napoveduje tudi Kmetijska zadruga Tolmin, ki bo zgradila trgovino s prehrabnimi izdelki, občina pa si obeta investicije še kakšnega trgovca. »Prostora je za briške razmere dovolj, obrtniki imajo na voljo 25.000 m² površin,« je še povedal Mužič.

Obrtni coni se intenzivno posvečajo tudi v novogoriški mestni občini. »Potem ko smo odkupili zemljišča in pridobili

odločbo o sofinanciranju, smo v fazi projektiranja komunalne infrastrukture,« je pojasnil novogoriški župan **Matej Arčon**. Računajo, da bodo projekte zaključili do konca leta, naslednje leto pa objavili razpis in poiskali investitorje. Nakup zemljišč bodo spodbudili ali s subvencioniranjem komunalnega prispevka ali pa z dodelitvijo sredstev za nakup zemljišč. »Naš cilj je, da bo cona vzpostavljena v letih 2021/22. Prilagodili se bomo potrebam gospodarstva,« je še poudaril Arčon. Na mestno občino so se že obrnili interesenti za nakup. »Verjamem, da bo cona polna in da se bo tam odprlo veliko novih delovnih mest,« je še dodal.

Obrtne cone se polnijo tudi v sosednji občini Šempeter-Vrtojba. Lavžnik je, kot je pojasnil župan **mag. Milan Turk**, že zaseden. »Prevozniki, ki so kupili propadajoče objekte nekdanjih Vozil, so te objekte že obnovili in začeli delati. Nekaj možnosti je tudi za dodatne gradnje,« je povedal šempetrski župan in dodal, da je potrebno urediti še nekaj javne infrastrukture. »Imamo še veliko drugih con, ki so ali prazne ali degradirane območja, kot recimo nekdanji APK. Največja prazna cona je Primorjeva

spodnja južna gramoznica v Vrtojbi,« je dejal Turk. Tudi cona ob hitri cesti v Vrtojbi ima še nekaj prostih zemljišč. Dokumentacija za izgradnjo komunalne infrastrukture imajo že pripravljeno za cono na Lavžniku, tik pred zaključkom pa je dokumentacija za cono ob vrtojbenski hitri cesti.

V Občini Miren-Kostanjevica so energije usmerjene v obrtno cono v Biljah. »V Obrtni coni Bilje II. poteka investicija izgradnje komunalne opreme. Pričakujemo, da bodo dela končana kmalu,« je napovedal župan **Mauricij Humar**. »V Obrtni coni Primorje v Mirnu so zemljišča v večini prodana. Investitorji so v fazi pridobivanja gradbenih dovoljenj. Pričakujem, da bo v naslednjih mesecih oziroma letu tam potekala gradnja več objektov, ki bodo nudila nova delovna mesta in razvoj kraja,« je sklenil Humar.

V občini Renče-Vogrsko je gospodarstvo tudi deležno novega vetra: obstoječa poslovna cona, kjer se je pred časom slabo pisalo podjetjem, se revitalizira. Pojavili so se tudi novi investitorji, ki jim občina pomaga z urejanjem infrastrukture.

ERIKA KONCUT

Sodelujoči na okrogli mizi Priložnosti in izzivi goriškega gospodarstva v Novi Gorici.

SPOT SVETOVANJE SAVINJSKA

Regijsko srečanje podpornih institucij v Savinjski regiji

V četrtek, 18. oktobra, je na OOO Celje v okviru projekta SPOT svetovanje Savinjska potekalo regijsko srečanje podpornih institucij Savinjske regije, ki je bilo namenjeno krepitevi in nadgradnji medsebojnega sodelovanja.

Udeležence srečanja sta uvodoma pozdravila predstavnik sedeža SPOT svetovanje Savinjska in predsednik OOO Celje **Miran Gracer** ter predstavnica vodilnega partnerja projekta v Savinjski regiji, direktorica Šolskega centra Slovenske Konjice-Zreče **mag. Jasmina Mihelak Zupančič**. **Irena Meterc** iz Javne agencije SPIRIT je podala informacije o nacionalnem sistemu SPOT, ki je bil uveden na začetku leta 2018 in v okviru katerega država zagotavlja brezplačne podporne storitve za podjetništvo.

V projektu SPOT svetovanje Savinjska sodeluje 7 partnerjev: Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica, Šolski center Slovenske Konjice-Zreče, Razvojna agencija Savinja, Savinjsko-šaleška območ-

na razvojna agencija, d. o. o., Razvojna agencija Sotla, Zbornica zasebnega gospodarstva Žalec in Območna obrtno-podjetniška zbornica Celje, kjer se nahaja sedež ene izmed 12 regijskih točk SPOT Svetovanje v Sloveniji – Podjetniško svetovanje in regionalno povezovanje, SPOT svetovanje Savinjska.

V prvih devetih mesecih delovanja smo partnerji projekta v Savinjski regiji izvedli naslednje aktivnosti:

- 1344 svetovanj,
- 94 animiranj in povezovanj (570 udeležencev),
- 35 delavnic in 11 usposabljanj (1000 udeležencev),
- 4 izmenjave dobrih praks,
- 4 odpiranja poslovnih priložnosti

(135 udeležencev) in

– 12 povezovanj in mreženj zunaj Slovenije.

Skupno število udeležencev vseh aktivnosti je bilo več kot 3000, udeležba za vse pa je bila brezplačna. Njihov odziv je bil izredno dober, kar kaže na potrebnost tovrstnih projektov in podpornih storitev. Na sedežu SPOT svetovanje Savinjska v prostorih OOO Celje je vzpostavljen showroom regije. V njem se predstavlja 18 podjetij iz celotne regije, ki so se odzvala na prvo javno povabilo partnerjev projekta.

Po predstavitvi rezultatov projekta SPOT svetovanje Savinjska so o svojem delovanju poleg Razvojne agencije Savinjske regije spregovorili predstavniki Medpodjetniških izobraževalnih centrov Celje in Velenje ter vseh štirih podjetniških inkubatorjev v regiji, in sicer: Inkubatorja Savinjske regije, d. o. o. Celje, Saša Inkubatorja, d. o. o. Velenje, Mrežnega podjetniškega inkubatorja Vrelec, d. o. o. Rogaška Slatina in Podjetniškega inkubatorja Šentjur. Svoje aktivnosti na področju podpore podjetnikom so predstavili še AJPEs Celje, ZRSZ OS Celje ter RGZC v okviru projekta regionalnega stičišča dostojnega dela. Zanimiva je bila predstavitev Učnega izdelovalnega laboratorija Šolskega centra Slovenske Konjice-Zreče (U-LAB) ter Kompetenčnega centra ROBOFLEX Etra, d. o. o., ki je dobitnik letošnjega sejemskega priznanja Mestne občine Celje.

V razpravi je bila izpostavljena pomembnost povezovanja, sodelovanja in nadgradnje podpornih storitev, ki jih izvajajo institucije podpornega okolja v Savinjski regiji. Podane so bile pobude za nadgradnjo že vzpostavljenega sodelovanja in vzpostavitev novih vezi.

Svetovalke SPOT svetovanje Savinjska (arhiv OOO Celje).

Regijsko srečanje podpornih institucij v Savinjski regiji na OOO Celje (arhiv OOO Celje).

Mag. Alenka Rumbak, direktorica ZRSZ OS Celje: "Na ZRSZ, ki je osrednja institucija na trgu dela, se zavedamo, da le povezovanje med vsemi deležniki, ki delujemo na lokalnem okolju, prinaša rezultate. Zato cenimo sodelovanje z Območno obrtno-podjetniško zbornico Celje, saj je sinergija naših skupnih aktivnosti tako bistveno večja."

Branka Aralica, direktorica Mrežnega podjetniškega inkubatorja Vrelec, d. o. o.: »Danes, ko je vsem nam tržišče globalno, torej ves svet, je zelo pomembno, da se zavedamo, da je medsebojno povezovanje nujna in ne naš izbor, če želimo delati v duhu časa. Posebno pomembno je povezovanje podpornega okolja podjetništva, saj le tako lahko nudimo podjetnikom kvalitetne informacije in v najkrajšem možnem času. Zato zelo podpiramo dogodka, kot je bil danes.«

Matjaž Breznik, strokovni sodelavec U-LAB: »U-LAB je prostor, ki je nekoliko drugačen od ostalega podpornega okolja. Je prostor, ki podporno okolje dopol-

njuje tako, da podjetnikom omogoča konkretno uresničitev svoje ideje.«

Darko Lihteneker, vodja MIC Velenje: »Regijski dogodek je predstavil nove vidike in usmeritve povezovanja med gospodarstvom in izobraževanjem, ki ponuja obilo možnosti za pridobitev kompetenc za dvig konkurenčnosti na trgu dela.«

Aktivnosti projekta, ki jih izvaja 8 svetovalk vseh partnerjev, bodo potekale 5 let. SPOT svetovanje SAVINJSKA vabi vse potencialne podjetnike in že obstoječa podjetja, da čim bolj izkoristijo podjetniško podporo pri svojem poslovanju.

MARTINA REČNIK,
SPOT SVETOVANJE
SAVINJSKA

WWW.UPRAVLJAVEC.SI

**VARSTVO OSEBNIH PODATKOV
ZA MAJHNA PODJETJA**

Kaj zahteva Splošna uredba o varstvu podatkov od majhnih in srednje velikih podjetij? Razlage, obrazci, akcijski načrt na strani **www.upravljavec.si**

080 29 00

Brezplačno telefonsko svetovanje za majhna podjetja vsak **delovnik od 8.30 do 12.30**.

Mesečne e-novičke: nasveti o neposrednem trženju, pogodbeni obdelavi, obveščanju posameznikov itd.

20 brezplačnih predavanj po Sloveniji. Lokacije in datumi bodo objavljeni na strani **www.upravljavec.si**

Aktivnosti ozaveščanja malih in srednje velikih podjetij o reformi zakonodajnega okvira s področja varstva osebnih podatkov so nastale v sklopu projekta **RAPID.SI**.

Projekt sofinancira Evropska unija.

Projekt izvaja Informacijski pooblaščenec.

REPUBLIKA SLOVENIJA

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ

Projekt je sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo RS ter SPIRIT Slovenija, javna agencija.

ŠKOFJA LOKA

Jesen v znamenju izobraževanj in družabnih dogodkov

Oktober in november na OOO Škofja Loka že tradicionalno minevajo v znamenju številnih izobraževanj ter družabnih dogodkov. Strokovne sekcije so že izvedle volitve svojih predsednikov, izvršilnih odborov in predstavnikov v skupščini OOO Škofja Loka. Nekatere sekcije so svoje zборе združile še s predavanji.

Gregor Žbontar iz Gostilne Pri Slavcu je prejel priznanje za 170 let gostinske tradicije.

Letošnji prejemniki jubilejnih priznanj OOO Škofja Loka.

Lesarjem in kovinarjem je bilo predstavljeno učinkovito obvladovanje varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti, ki ga je izvedel **Gregor Gartner**, gradbinci in inštalaterji pa so se ponovno seznanili z obveznostmi vpisa v imenik vodij del na podlagi Gradbenega zakona. Računovodje so na celodnevem izobraževanju spoznavali delovnopravno zakonodajo ter (ne)obvezne akte in evidence v podjetju. Da pa bodo obrtnice in podjetnice lažje prebrodile jesenske nadloge, so zanje poskrbeli na delavnici, ki je vsebovala nasvete o krepitevi imunskega sistema.

Frizerska sekcija skrbi, da so frizerke v koraku z modnimi trendi, zato je v sodelovanju s frizersko sekcijo pri OOO Radvljica organizirala look&learn seminar, na katerem so udeleženke izpopolnjevale svoje znanje s področja modnih smernic pričesk, zlasti barvanja in striženja. Strokovni seminar je bil v podjetju Schwarzkopf HairBeauty v Logatcu. Udeleženke so z zadovoljstvom spremljale seminar in pridobljeno znanje že prenašajo v svoje salone.

Izobraževanje in prijetno druženje pa so povezali udeleženci strokovne ekskurzije, ki jo je organizirala lesarska sekcija v Belo krajino. Poleg lepote Metlike ter okoliških podgorjanskih gričev so obiskali tudi stanovske kolege na OOO Metlika.

Podeljena so bila priznanja jubilarantom

Prijetno je bilo tudi na druženju, ki je sledilo ogledu gledališke predstave-komedije na Loškem odru. Pred predstavo Šola za žene je OOO Škofja Loka podelila tudi priznanja članom, ki praznujejo okroglo obletnico poslovanja, in pa obratovalnicam, ki nadaljujejo dejavnost oziroma je ta v družini ali podjetju postala že tradicionalna.

Okrogla obletnica opravljanja zasebne dejavnosti je pomemben dosežek in praznik slehernega obrtnika in podjetnika. Prav gotovo si po dveh, treh in celo več desetletjih poslovanja zaslužijo priznanje za svoje delo, ki zahteva maksimalno angažiranost in osebno predanost, da zadovoljijo potrebe vse zahtevnejšega trga in države.

Na jubilate so v OOO Škofja Loka izjemno ponosni, zato so jim podelili simbolična priznanja. Letos 30 članov praznuje 10 let delovanja, 22 članov 20-letnico, 6 jih praznuje 30 let delovanja, samostojna podjetnika **Bojan Buden** in **Rado Rešek** ter **podjetje IZR** pa 35 let.

Priznanja za nadaljevanje tradicije obrti in podjetništva pa so letos prejeli podjetje Eltip za 35 let, podjetji Habjan transport in Sečnik transport za 40 let tradicije, Optika Maretič za 50 let, že več kot 170 let pa se z gostinstvom ukvarjajo v Gostilni Pri Slavcu na Zalem logu.

PETRA DOLENC

Utrinek iz izobraževanja loških in radvljskih frizerk v Logatcu.

Trening javnega nastopanja in komunikacije

V Krpanovem domu v Pivki je 25. oktobra v okviru aktivnosti SPOT PNR potekal trening komunikacije, ki sta ga izvedla Anja Hlača Ferjančič in mag. Martin Lisec. Udeleženci so skozi predavanje in vaje poskušali osvojiti uporabno komunikacijsko znanje in veščine, ki so potrebne za samozavestno in izgrajeno javno nastopanje.

Vsak korak, kretnja, beseda, pogled, ki ga opravimo izven tako imenovanega intimnega, domačega okolja, se že šteje za javni nastop. Z ljudmi okrog sebe komuniciramo na verbalen in neverbalen način. Desetletja nazaj so na stenah javnih prostorov visela pisna opozorila, ki so obiskovalce opozarjale na pravilno in sprejemajoče vedenje in govorjenje. Čas, ki ga živimo je hiter, pravila in norme, ki so se v preteklosti oblikovala in prenašala z vzgojo iz roda v rod, so polna vseh mogočih motilcev, ki spreminjajo in določajo naš način izražanja, obnašanja in oblačenja.

Mag. Martin Lisec, logoterapevt, je navdušil s sproščenim in neposrednim pristopom. V posredovanju svojega znanja je izhajal iz teze, da »Nihče ne more biti dober govorec, če ni dober človek«. Torej, da verjame v tisto, kar govori, živi tisto, kar govori, da je verodostojen s svojim življenjem in delom. Izpostavil je pomembnost priprave na dogodke, kjer se pojavljamo kot govorci oziroma sogovorniki, ničnost improvizacije brez predpriprave ter tehnike in osnovna pravila nastopa.

S trenerko, radijsko voditeljico **Anjo Hlača Ferjančič**, so udeleženci razvijali osebni govorni slog, izvajali vaje za jasno in razumljivo govorjenje; vaje za sproščanje telesa, pravilno dihanje ter spoznavali druge tehnike za premagovanje treme. Na posnetkih smo ocenjevali lastne nastope in nastope soudeležencev,

Udeleženci treninga javnega nastopanja in komuniciranja v Cerknici.

jih večkrat ovrednotili, popravljali in se ob tem tudi zabavali.

Za konec nam je vodja Inštituta stopinje in predavatelj Martin Lisec podelil tudi »diplome« za uspešen konec izobraževanja. Ugotavljali smo, da smo tekom celodnevne usposabljanja dejansko osvojili le drobec znanja glede javnega nastopanja in komunikacije. Izobraževanje oziroma nabiranje dodatnih veščin iz tega področja bomo nadaljevali prihodnje leto.

SILVA ŠIVEC, SLIKI: S. Š., M. L.

Anja Hlača Ferjančič in mag. Martin Lisec, ki sta z udeleženci delila svoje bogato znanje in izkušnje.

LJUBLJANA MOSTE-POLJE

Piknik aktivnih in upokojenih članov zbornice

Konec septembra so na OOO Ljubljana Moste-Polje organizirali srečanje članov. Tokrat so nanj povabili tudi upokojene obrtnike zbornice, ki so se vabilu z veseljem odzvali. Druženje je potekalo na že znani lokaciji v Konjeniško in športno rekreacijskem centru Ljubljana v Podgradu.

Zbrane udeležence, našli so jih kar 150, je pozdravila predsednica OOO Ljubljana Moste-Polje Romana Zrnc in jim zaželela, da prijetno ter sproščeno preživijo popoldne in večer v družbi dveh generacij.

Skorajda tradicionalno je tudi tokrat potekalo pravo tekmovanje v metanju balinčkov. Med seboj se je pomerilo kar 24 parov. Zaradi velikega števila sodelujočih so bili najboljši tekmovalci prikrajšani za dnevno svetlobo, saj se je tekmovanje zavleklo v večer. Kot se spodobi, so zmagovalci prejeli simbolične nagrade, ki so jih prispevali partnerji Mozaika podjetnih – Goclick, Telekom Slovenije in Zavarovalnica Triglav.

Za hrano, pijačo in prostor smo dobro poskrbeli, prav tako nam je služilo vreme. Za prijetno in sproščeno vzdušje

Obrtniki in podjetniki iz OOO Ljubljana Moste-Polje so se družili v Konjeniško in športno rekreacijskem centru Ljubljana v Podgradu.

ČRNOMELJ

Letos jih je pot vodila v Srbijo

Že tradicionalno OOO Črnomelj v sodelovanju z RIC Bela krajina in Kompasom Novo mesto v jeseni pripravi za svoje člane večdnevno strokovno ekskurzijo. Tokrat so se odpravili v vzhodno Srbijo.

Prvi postanek je bil pri trdnjavi Golubac, ki se nahaja na samem vходу v sotesko Đerdap, ki je ena od najimennejših na stari celini. Sledil je strokovno voden ogled Hidroelektrarne Đerdap 1 iz leta 1970, kjer je prvič od začetka obratovanja potekala obnova turbine. Nato so se odpravili v arheološko najdišče Dijana, kjer se nahaja ena najstarejših trdnjav v Srbiji, ki je šele od nedavnega dostopna turistom. Dan so sklenili v mestu Kladovo.

Naslednji dan so se z ladjo odpeljali po Donavi in soteski Đerdap, v kateri reka Donava postane najgloblja reka v

Črnomeljski obrtniki in podjetniki na jesenski ekskurziji v Srbiji.

Evropi. Doseže do 94 metrov globine, pečine nad njo pa se dvignejo več kot 700 metrov visoko. Med plovbo so si med drugim ogledali Đerdapsko kuliso z ostanki Trajanovega mostu iz 2. stoletja, ostanke kopenske poti in kip deškega kralja Decabala. Po plovbi so si ogledali še etno vas Rajačke Pimnice, ki izhajajo iz 19. stoletja. Danes je v njej okoli 60 aktivnih vinskih kleti in vinarjev, ki so se posvetili proizvodnji kakovostnih vin.

Zadnji dan so obiskali kraljeve vinograde, eno najstarejših vinskih kleti v Srbiji, ki jo je osnoval kralj Aleksander I

POPRAVEK

V prejšnji številki Obrtnika podjetnika v prispevku z naslovom V mestu vrtnic navdušil Festival goriške obrti in podjetništva nismo navedli pravih imen sodelujočih članic sekcije tekstilcev. Sodelujoče, ki so pripravile predstavitev kreacij za posebne priložnosti, so bile **Atelje DA-DA, Klavdija Jerman, Petra Kravos in Virineja Drnovšček**.

Za napako se iskreno opravičujemo!

UREDNIŠTVO

od začetka do konca, kar je dokazovalo polno plesišče, je skrbel član zbornice DJ Edi, Edvard Kresal, s. p.

Za dodatno zabavo, sprostitve in smeh je poskrbel čarovnik Magic Rado, ki je udeležencem med drugim pričaral spomine na mladost. Sledil je nastop Vokalne skupine Sotočje, ki je večer popestrila s petjem slovenskih ljudskih in dalmatinskih pesmi. Ob koncu je za sladko presenečenje poskrbel še udeleženec letošnjega šova Master šef – Gašper Kramar, sicer frizer in član upravnega odbora OOO Ljubljana Moste-Polje.

MOJCA ŠKUFCA

Karađorđević leta 1931 kot eno najsodobnejših vinskih kleti na Balkanu. Potem, ko dolgo ni bila v funkciji, so jo leta 2007 zopet odprli. Sledil je še ogled moderne vinske kleti Pik Oplenac, ki sledi modernem trendom.

V Oplencu so se seznanili z življenjem srbske dinastije Karađorđević, obiskali so cerkev svetega Jurija (sv. Djordja), ki je bila zgrajena na začetku tega stoletja v čast kralju Petru I. Karađorđeviću, mavzolej dinastije Karađorđević s prekrasnim mozaikom, ki ga sestavlja 40 milijonov kockic, kopije najlepših fresk iz 60 srbskih samostanov s prostora Srbije in Makedonije ter hišo kralja Petra I., kjer je danes muzej.

Trije dnevi prijetnega druženja in smeha so kot običajno prehitro minili. Udeleženci so bili zadovoljni, saj so bili enotni, da je prav to tisto, kar v današnjem času z neusmiljenim tempom najbolj potrebujemo.

TATJANA AUPČ

NOVA GORICA

Lista obrti in podjetništva za mestni svet Mestne občine Nova Gorica

Območna obrtno-podjetniška zbornica Nova Gorica že osem let zapored aktivno sodeluje v mestnem svetu Mestne občine Nova Gorica. Dva mandata zapored je bil v mestni svet izvoljen kandidat Liste obrti in podjetništva Marko Tribušon. V zadnjem mandatu predstavnik liste zaseda pomembno funkcijo podžupana, ki je vsa leta pomembno pripomogel k temu, da so bile v mestnem svetu med drugimi slišane tudi potrebe gospodarstva.

Le predstavnik, ki prihaja iz vrst gospodarstva, lahko pravilno razume in zastopa njegove interese. Zato so na OOO Nova Gorica prepričani, da je potrebno v istem duhu nadaljevati tudi v prihodnje, vendar močnejši in s širšo vsebino.

Na Listi obrti in podjetništva letos sodeluje 31 kandidatov iz različnih področij in območij Mestne občine Nova Gorica. Prihajajo s področja šolstva, zdravstva, mednarodnih odnosov, kmetijstva, socialnega podjetništva ter iz različnih podjetniških in obrtniških dejavnosti, kar je zagotovilo, da bo gospodarstvo v mestnem svetu lahko še bolj aktivno in strokovno podkovano po področjih. Hkrati pa kandidati, ki prihajajo z različnih območij, prispevajo k skladnemu razvoju celotne občine.

Predstavniki Liste obrti in podjetništva se bodo v prvi vrsti zavzemali, da bodo slišane potrebe gospodarstvenikov, obrtnikov in podjetnikov. Področja, na katera se bodo osredotočili, lahko strnemo na:

- izboljšanje pogojev za gospodarski razvoj občine, s posebnim poudarkom na malih in srednje velikih podjetjih ter razvoj turizma;
- učinkovitejšo črpanje evropskih sredstev in podporo razvojno ter trajnostno naravnanim projektom;
- skladen razvoj celotne občine – mesta in podeželja;

Marko Tribušon

**LISTA OBRTI IN
PODJETNIŠTVA**
Skupaj močnejši.

- dobrobit vseh generacij;
- zdravo življenjsko okolje, razvoj kmetijstva in spodbujanje samooskrbe.

“Imamo znanje in izkušnje, s katerimi lahko **“Skupaj močnejši”** vse to ureničimo!” še sporočajo kandidati Liste obrti in podjetništva.

METLIKA

Obrtniki obiskali Južno Češko

OOZ Metlika vsako leto, običajno v jesenskem času, za svoje aktivne in upokojene obrtnike pripravi večdnevni izlet. Letošnje – že 22. po vrsti – 3-dnevno potovanje po gradovih Južne Češke so začeli v Metliki v petek, 5. oktobra.

Skupinska fotografija na osrednjem trgu v Českem Krumlovu.

arkadnimi hišami in zanimivimi fasadami. Pot so nadaljevali v Jindřichov Hradec, kjer je bil še posebej zanimiv ogled etnografske muzejske zbirke z največjimi mehanskimi jaslicami na svetu, ki jih je domačin Kryža oblikoval celo življenje, njegov sin pa jih je podaril mestu.

Naslednji dan se je začel peš do gradu Hluboka v »neo-windsorskem slogu«, ki leži na visoki skalni pečini nad Vltavo. Ponaša se s številnimi eksponati iz preteklosti v razkošno opremljenih dvorinah in sobanah. Po ogledu je sledila vožnja do starega topliškega mesteca Trebon, kjer so si ogledali Schwarzenberško grobnico in se sprehodili po mestnem jedru in ob

ribnikih, ki obkrožajo mesto. Drugi dan se je zaključil z ogledom pivovarne Budweiser – Budvar in z večerjo v njihovi pivnici.

Zadnji dan pa bil namenjen Českemu Krumlovu, ki je zaradi izjemne lepote uvrščen na UNESCO-v seznam svetovne dediščine. Poseben vtis je naredil vzpon na grad, ki ima kar 5 notranjih dvorišč, in ogled nekaterih od 300 bogato okrašenih soban.

Na poti proti domu so z anketo še strnili vtise in že začeli načrtovati, kam bi šli naslednje leto. Zadovoljni in lepo razpoloženi so ugotavljali, da v hudem tempu vsakdana še kako potrebujemo tovrstno druženje, zato bo zbornica za svoje člane izlet pripravila tudi drugo leto.

JOŽICA BAJUK

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE DELAVCEV

Že deset let pomagajo do znanja

Zavod za izobraževanje delavcev sofinancira izobraževanja delodajalcem in njihovim zaposlenim. V desetih letih so pomagali skoraj 500 delodajalcem.

Namen, poslanstvo in cilji Zavoda za izobraževanje delavcev, ki so ga ustanovile OOO Ljubljana Center, OOO Ljubljana Moste Polje, OOO Ljubljana Šiška in OOO Ljubljana Vič, je izobraževanje, izpopolnjevanje, usposabljanje, informiranje in spodbujanje izobraževanja delavcev. V desetih letih delovanja je Zavod za izobraževanje sofinanciral izobraževanja 10.837 zaposlenim pri 496 različnih delodajalcih v skupni višini skoraj 900 tisoč evrov.

Zavod s sofinanciranjem izobraževanja omogoča tako delodajalcem kot njihovim zaposlenim, da je izobraževanje do-

stopnejše in cenejše. Z izobraževanjem, izpopolnjevanjem in usposabljanjem pridobivajo temeljna, dopolnilna in funkcionalna znanja, da bi bili usposobljeni za strokovno in varno opravljanje del in nalog, kakor tudi za razvijanje in bogatenje splošne kulturne ravni.

»Znanje zaposlenih je danes v spremenljivih gospodarskih razmerah eden od ključnih dejavnikov za ohranjanje konkurenčne prednosti, zato Zavod za izobraževanje delavcev nadaljuje delo na dolgotrajnih izkušnjah in dobri praksi Sklada za izobraževanje delavcev pri s. p. Ljubljana, ki je v 35 letih delovanja omogočil izobra-

ževanje mnogim zaposlenim v obrti,« je povedal **Anton Dremelj**, direktor Zavoda za izobraževanje delavcev, in poudaril, da bodo prizadevanja zavoda v prihodnje usmerjena predvsem v pridobivanje dodatnih sredstev, ki bodo vsem članom omogočila višji delež sofinanciranja.

Delodajalci za izobraževanje delavcev prispevajo po 5,5 evra za vsakega delavca na mesec, s tem pa pridobijo možnost sofinanciranja do 300 evrov za posameznega delavca na leto. Za pridobitev subvencije izpolnijo vlogo in priložijo potrebne dokumente, Zavod pa subvencijo izplača v sedmih dneh. Pridružite se zadovoljnim delodajalcem! Več informacij o Zavodu za izobraževanje delavcev najdete na www.zavod-zid.si.

EVA MIHELIČ

Uspela že dvanajsta promocija poklicev

Na Krasu in Brkinih se gospodarstvo, podobno kot drugje po Sloveniji, srečuje s problemom pomanjkanja ustreznega kadra. Vpisi osnovnošolcev v poklicne in srednje tehnične šole so vse manjši in v nenehnem upadanju. To je še dodaten razlog, zaradi katerega OOO Sežana že dvanajsto leto načrtno spodbuja učence za poklice, ki jih primanjkuje. Letos se je kot partner v projektu pridružil tudi Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje.

Na promociji deficitarnih in obetavnih poklicev, ki je potekala 3. oktobra 2018 v Mestnem parku pri starem gradu v Sežani, so dijaki in profesorji sodelujočih srednjih šol predstavljali poklice, za katere obstaja na trgu delovne sile povpraševanje in tudi dobri zaslužki. Predstavljeno je bilo 40 različnih poklicev, v okviru projekta SloveniasSkills pa so bili še posebej izpostavljeni poklici aranžer, cvetličar, kamnosek, kuhar, natak, IKT, mehatronik, slikopleskar, stavbni in pohištveni mizar.

Več kot 200 devetošolcev osnovnih šol iz občin Sežana, Divača, Hrpelje – Kozina, Komen in Dutovlje je pod vodstvom svojih mentorjev budno spremljalo dogajanja na stojnicah. Še toliko bolj zavzeti pa so bili pri predstavitvah posameznih poklicev, ki so potekali v obliki delavnice.

Območna obrtno-podjetniška zbornica Sežana s tovrstno promocijo skupaj s partnerji že od leta 2006 spodbuja interes učencev za vpis med deficitarne poklicne smeri. S tem so bili napravljeni prvi koraki na tem področju. Vendar pa se na zbornici zavedajo, da to nikakor ni dovolj. Da bodo postali določeni poklici med mladimi spet priljubljeni in zanimivi, bo treba s podobnimi dogodki, na prilagojen način začeti pri čisto majhnih otrocih, torej že v vrtcu.

Kot je v uvodnem pozdravu osnovnošolcev povedal predsednik OOO Sežana **Jernej Bortolato**, se mladim na tovrstnih dogodkih omogoči vpogled v posamezne poklice in s tem vzbudi zanimanja za poklic, ki mogoče ni bil v ospredju. »Pogosto so predstave o poklicih tudi napačne. S projektom in načinom predstavitev, ki ga je zbornica zastavila skupaj s partnerji, želimo omogočiti vpogled v vsebino posameznega poklica, v delovna okolja in možnost, da spoznajo napredek tehnologij ter perspektivnost nekaterih poklicev. V zbornici si želimo, da bi se promocije v prihodnje udeležili tudi starši in se tako seznanili s poklici, za katere bi njihovi otroci po končanem izobraževanju dobili tudi zaposlitve,« je še dejal Bortolato.

Župan Občine Sežana **Davorin Terčon** pa se je strinjal, da izbira pravega poklica ni enostavna. Seveda si vsi želimo izbrati dobro plačan poklic, vendar pri tem se ne sme zapostavljati dejstva, da posameznik, ki uživa v delu, ki ga opravlja, opravlja delo z veseljem. Zato je vse devetošolce pozval, naj pri izbiri poklica, ki bo krojil njihovo življenje, poslušajo svoje srce.

Pri promociji deficitarnih in obetavnih poklicih pa so sodelovala tudi podjetja, kjer so si osnovnošolci ogledali konkretna delovna okolja, navezali stik z delodajalci, in se dogovorili tudi za morebitno sklenitev učne pogodbe.

Promocija poklicev v Sežani je postala tradicionalni dogodek, ki ga zbornica skupaj s partnerji želi nadgraditi oziroma razširiti tudi na mlajše generacije. Poleg boljšega poznavanja poklicev in možnosti izobraževanja želi zbornica izboljšati privlačnost deficitarnih poklicev ter usposabljanja zanje. Sodelovanje med različnimi izobraževalnimi institucijami

Na dogodku so bili predstavljeni poklici: aranžer, cvetličar, kamnosek, IKT, slikopleskar, stavbne in pohištvene mizarstva, zidar, tesar, gozdar, voznik tovornih-motornih vozil, oblikovalec kovin, avtoserviser, frizer, inštalater energetik, tehnik mehatronike, električar energetik, elektrotehnik elektronike, strojni tehnik, inštalater strojnih instalacij, kozmetični tehnik, gastronom hotelir (kuhar, natak), slaščičar, bolničar-negovalec, srednji zdravstveni tehnik.

in gospodarstvom je ključno pri ohranjanju in razvoju strokovnih in deficitarnih poklicev. Projekt so finančno podprle tudi kraško-brkinske občine.

KLEMENTINA KRIŽMAN,
SLIKE: ARHIV OOO SEŽANA

Pri promociji so sodelovale OŠ Dutovlje, OŠ Antona Šibelja – Stjenka Komen, OŠ Dr. Bogomirja Magajne Divača, OŠ Srečka Kosovela Sežana in OŠ Dragomirja Benčiča-Brkina Hrpelje ter Tehniški šolski center Nova Gorica, Gimnazija in zdravstvena šola Nova Gorica, Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje, Srednja tehniška šola Koper, Srednja gostinska šola Izola, Srednja turistična šola Izola, Srednja gradbena, geodetska in okoljevarstvena šola Ljubljana, Gimnazija, elektro in pomorska šola Piran, Šolski center Srečka Kosovela Sežana, Višja strokovna šola Sežana, Šolski center Postojna, Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna ter Območna razvojna agencija Krasa in Brkinov.

PRENOS ZNANJ

Že sredi decembra nov obisk centrov znanj!

Odbor za znanost in tehnologijo pri OZS med svoje prednostne naloge uvršča prizadevanja za povezovanje obrtnikov in podjetnikov s centri znanj, zato bo v sodelovanju s Sekcijo kovinarjev pri OZS v četrtek, 13. decembra 2018, potekal skupinski obisk članov na Tehnološkem konzultantskem centru, d. o. o. Ljubljana in Inštitutu za kovinske materiale in tehnologije, kjer bo potekalo tudi B2S-poslovno srečanje z dvostranskimi pogovori med raziskovalci in obrtniki. To bo nedvomno spet dobra priložnost za povezovanje znanosti in industrije, zato si zanj vzemite čas in se obiska udeležite!

Obrtniki in mali podjetniki imajo zaradi narave svojega dela velikokrat premalo časa in kadrov, da bi sami navezovali stike z raziskovalnimi institucijami. Skupinski obiski so zato zelo primeren model za prvi korak do njih, hkrati pa tudi v pomoč pri premagovanju nepotrebne, a vseeno prisotnega

strahospoštovanja do raziskovalcev. Prav je, da se čim prej zavedo, da je vsak mojster svojega dela in poklica, to pa je edino, kar pri sodelovanju zares šteje. Zato moramo to in podobne ovire čim prej preseči in eno najboljših orožij so organizirana srečanja in obiski obrtnikov in podjetnikov v centrih znanj.

V skladu z dogovorom Odbora za znanost in tehnologijo pri OZS in Sekcije kovinarjev pri OZS na eni strani ter Tehnološkega konzultantskega centra, d. o. o. Ljubljana in Inštituta za kovinske materiale in tehnologije na drugi bo v četrtek, 13. decembra 2018, potekalo srečanje med člani Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije in raziskovalci obeh organizacij s ciljem okrepiti sodelovanje in odgovoriti na konkretne izzive, s katerimi se srečujejo podjetja in obrtniki.

Gostitelji bodo predstavili svoje delo, raziskovalni potencial, laboratorije in ključne raziskovalce. Prav s slednjimi bodo ob zaključku srečanja potekala tudi medsebojna dvostranska B2S-srečanja, kjer bodo lahko obrtniki in podjetniki izbrali sebi zanimive raziskovalce in z njimi ciljano spregovorili o ideji za sodelovanje ali rešitvi problema, ki ga imajo pri svojem delu ali razvoju v podjetju.

Obisk članov OZS na TKC in IMT bo torej v četrtek, 13. decembra, ob 12. uri. Potekal bo brez kotizacije, nanj pa se je potrebno prijaviti vsaj do 6. decembra 2018. Na spletni strani www.ozs.si/dogodki zato poiščite dogodek, si oglejte podroben program in sledite navodilom za prijavo. Več informacij lahko najdete tudi na spletnih straneh odbora in sekcije.

ANTON ŠIJANEC

KAJ PONUJATA GOSTITELJA?

Tehnološki konzultantski center, d. o. o. (TKC) deluje kot podporni center predvsem orodjarski industriji in tudi drugim na področju sanacije poškodovanih strojnih elementov z varjenjem. Varjenje po vseh obločnih postopkih in plamensko varjenje nudijo s kakovostnimi aparati in varilci. Specializirani so za varjenje orodnih jekel, varijo pa tudi druge zahtevne materiale, na primer barvne kovine, sivo litino, nodularno litino pa vse do titana. Varjenje po obločnih postopkih so dopolnili tudi z laserskim varjenjem, ki ga izvajajo z desetimi aparati nemškega in švicarskega porekla. Kakovost laserskega varjenja in drugih postopkov nadgrajujejo s pomočjo lastnega metalurškega laboratorija, ki nudi vrsto storitev s področja porušnih in neporušnih preiskav. Storitve laboratorija jim omogočajo kontrolo kakovosti laserskih varov. Sami izdelujejo tudi žice za varjenje, saj le z njimi lahko dosegajo želeno kakovost svojih varov, te pa nudijo tudi trgu.

Inštitut za kovinske materiale in tehnologije (IMT) je javni raziskovalni zavod, ki prvenstveno raziskovalno in pedagoško deluje na področju kovinskih materialov in tehnologij. Primarna naloga inštituta je ustvarjanje novega znanja predvsem na področju metalurgije, jeklarstva, aluminija, kovinskih materialov, orodjarstva in kovinsko predelovalne industrije, dodatnih tehnologij, biomaterialov, kompozitov, nanoznanosti in nanotehnologije, ekotehnologije, vakuumске tehnike, metrologije tlaka ter recikliranja in varstva okolja. Sekundarna naloga pa je prenos ustvarjenega novega znanja v prakso za potrebe proizvodnih gospodarskih družb, termo in nuklearne energetike, s ciljem izboljšanja kakovosti življenja in trajnostnega razvoja. Središče raziskovanja na inštitutu poteka na področju kovinskih materialov, kot so jekla, nikljeve superzlitine, aluminijeve zlitine in drugi kovinski materiali, namenjeni težkim pogojem uporabe.

Prihaja še **NPK**

Po daljših prizadevanjih je Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije le pridobila možnost, da bo lahko izvajala NPK tetover. Njena služba za javna pooblastila že zbira prijave zainteresiranih in hkrati pripravlja vse potrebno, da bo postopke lahko tudi dokončno zagnala. Razpisanih je tudi več drugih programov za pridobitev nacionalnih poklicnih kvalifikacij, ki si jih oglejte v nadaljevanju ali na spletni strani.

Certifikat NPK je javno veljavna lista, ki se lahko pridobi v postopku preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij z neposrednim preverjanjem strokovnih znanj, spretnosti in sposobnosti, določenih s katalogom standardov strokovnih znanj in spretnosti, ali pa na podlagi listin, pridobljenih po izobraževalnih programih. Pomembno je, da posameznik lahko dokaže to, česar se je naučil in kar zna delati. Kandidatu pomeni možnost dokazovanja skritega znanja in spretnosti (pridobljenih z delom, samoizobraževanjem, tečaji, znanjem iz prejšnjih delovnih mest ipd.) in je hkrati priznanje neformalnega in nepotrjenega znanja ter sredstvo, s katerim se mu beležijo rezultati učenja skozi vse življenje. Pridobitev certifikata NPK omogoča potrditev že pridobljenih delovnih izkušenj in neformalno pridobljenih znanj z javno veljavno listino. Z njim lahko na primer izpolnite izobrazbeni pogoj za pridobitev obrtnega dovoljenja.

NPK tetover

Če imate veselje do risanja, ste kreativni, polni novih idej in ljubitelji poslikave telesa, potem je NPK tetover na OZS pravi naslov za vas, saj je zbornica pridobila Odločbo za vpis v register izvajalcev postopkov za ugotavljanje in potrjevanje nacionalne poklicne kvalifikacije definirano s katalogom strokovnih znanj in spretnosti za NPK Tetover/tetoverka. V postopek preverjanja in potrjevanja NPK Tetover/tetoverka se lahko prijavijo kandidati, ki so uspešno končali srednjo poklicno izobrazbo katere koli smeri.

NPK vzdrževalec pnevmatik in vulkanizer

Preverjanje znanja za vulkanizerje bo 18. decembra 2018, rok za prijavo pa je 5. december 2018.

Usposabljanje NPK prometnik v cestnem prometu

V kolikor opravljate funkcijo podpo-re v logistiki, nadzirate natovarjanje in

raztovarjanje blaga, vršite komunikacijo in nadzor nad vozili ter vozniki, vas vabimo, da se udeležite usposabljanja in po končanem usposabljanju tudi preverjanja in potrjevanja znanja za pridobitev certifikata NPK prometnik/prometnica v cestnem prometu. Trajanje usposabljanja je 30 pedagoških ur v šestih terminih od 5. do 14. februarja 2019.

Usposabljanje NPK računovodja

Stourna šola računovodstva bo potekala od 21. februarja do 30. aprila 2019 ob torkih in četrtnih med 16. in 20. uro.

Povabil je še veliko več in obsegajo različne poklice. Podrobno si jih lahko ogledate na spletni strani: www.ozs.si ali pa za informacije pokličete Mojco Poje na številko: 01 58 30 520 oziroma ji pišete na e-naslov: mojca.poje@ozs.si.

ANTON ŠIJANEC

USPOSABLJANJE SERVISERJEV OPREME ZA HLAJENJE IN KLIMATIZACIJO TER TOPLOTNE ČRPALKE

V novembru 2018 bo 24-urno usposabljanje serviserjev opreme za hlajenje in klimatizacijo ter toplotne črpalke. Teoretični del usposabljanja bo potekal 16. in 17. 11. 2018 v prostorih OZS na Celovški cesti 71 v Ljubljani, praktični del usposabljanja pa 23. 11. 2018 v podjetju Kronoterm, d. o. o. (nekdanji Termotekhnika) v Orli vasi 27 A, Braslovče.

EUROSKILLS 2018

Mladi, mojstri svojih poklicev

Konec septembra so se v Budimpešti zbrali mladi iz vse Evrope, da bi se med seboj pomerili v odličnosti svojih poklicnih spretnosti v večinoma obrtnih poklicih. Evropskega tekmovanja se je udeležila tudi naša dvanajstčlanska ekipa, ki so jo spremljali njihovi pomočniki in mentorji ter sodniki, ki so sodelovali pri izvedbi tekmovanja. Naši tekmovalci so osvojili bronasto medaljo v tekmovalnem delu in štiri medalje za odličnost, njihovi uspehi pa pričajo temu, da tudi pri nas zanimanje za obrtne poklice ponovno narašča in da se mladi vedno bolj zavedajo, da bodo v prihodnosti lahko najbolj uspešni le z visokim znanjem in spretnostmi.

Člani slovenske ekipe na EuroSkills 2018, z leve Jure Korbar, Jure Kmetič, Gašper Rijavec, Tadej Kalajžič, Žiga Simončič, Brigita Klinar, Martin Dagarin, Nataša Bukovič, Tilen Meglič, Aljaž Žvokelj in Emin Tiganj ter Jaka Kožuh, ki ga na fotografiji ni. Po uspešnem evropskem tekmovanju so jih sprejeli tudi v Državnem svetu Republike Slovenije.

poklicne spretnosti, poudarek pa je na aplikativnih znanjih in v tem smislu so pripravljene tudi tekmovalne naloge.

Tekmovanja v poklicnih spretnostih SloveniaSkills, EuroSkills in WorldSkills imajo veliko pomembnih vlog. So kov-

Bienalno evropsko tekmovanje EuroSkills 2018, največje evropsko tekmovanje v poklicnih spretnostih, je potekalo od 26. do 28. septembra 2018 v Budimpešti. Na enem mestu se je zbralo kar 582 mladih in talentiranih tekmovalcev, ki so zastopali svojih 28 držav in se med seboj pomerili v 35 poklicnih panogah. Slovenijo je letos zastopalo 12 tekmovalcev v desetih poklicnih panogah mehatroniki, kamnoseštvu, pohištvenem mizarstvu, stavbnem mizarstvu, informatiki, cvetličarstvu, aranžerstvu, slikopleskarstvu, kuharstvu in strežbi. Gre za zelo zahtevna tekmovanja, ki zajema-

jo vse veščine in znanja posameznih poklicev, tekmovanje pa traja kar tri dni po osem ur. Končne izdelke, potek in slog dela ves čas ocenjujejo mednarodne ekipe sodnikov, ki iz vseh parametrov ocenjevanja določijo končnega zmagovalca.

Evropskega tekmovanja v poklicnih spretnostih se Slovenija v organizaciji Centra RS za poklicno izobraževanje udeležuje že od leta 2008, pri procesu priprav in izvedbi državnih tekmovanj pa veliko sodeluje tudi naša zbornica. Tekmovanja, na katerem lahko sodelujejo mladi od 18 do 25 let, od njih pričakujejo, da že imajo razvite nekatere

nica mladih talentiranih strokovnjakov, ki si že s samo udeležbo na tekmovanju večajo možnosti za zaposlitev, so priložnost za šole, da se med seboj pomerijo v znanju in poklicnih spretnostih, so tudi priložnost za delodajalce, da spoznajo svoje bodoče zaposlene in morebitne nosilce razvoja v njihovih podjetjih. Taka tekmovanja, kjer tekmujejo mladi strokovnjaki, imajo ne le obsežen informativni značaj, ampak tudi značaj prestižnosti, prav to pa ima pozitiven učinek na ugled poklicev kot tudi na ugled sa-

Dogodek EuroSkills 2018, ki je združil 582 mladih tekmovalcev iz 28 evropskih držav, je bil organiziran na zelo visokem nivoju, kar daje tudi težo ugledu poklicev in strokovnega izobraževanja.

Mladi iz Budimpešte so imeli čudovito priložnost, da so si lahko ogledali prvine številnih poklicev, v katerih bodo morda tudi sami nadaljevali svoje poti. Vse to pa se že čez dve leti ponuja tudi nam, saj bo evropsko bienalno tekmovanje poklicev leta 2020 potekalo v nam bližjem Gradcu.

mega poklicnega in strokovnega izobraževanja ter razvoj obrti in podjetništva.

Naši tekmovalci so bili tudi letos zelo uspešni, slovenski ekipe so prislužili bronasto medaljo ekipe v informatiki, poleg nje pa so osvojili tudi štiri medalje za odličnost v panogah kamnoseštvo, cvetličarstvo, strežba in kuharstvo.

Naša bronasta tekmovalca **Martin Dagarin** in **Žiga Simončič** sta se na tekmovanje v panogi informatika več mesecev pripravljala pod budnim očesom mentorjev Andreje Vehovec in **Marka Kastelica** iz Srednje šole Vegova Ljubljana ter **Timoteja Grudna**, ki je na tekmovanju EuroSkills opravljal tudi vlogo nacionalnega sodnika.

Medaljo za odličnost, ki pomeni zbranih več kot 700 točk, so osvojili:

- **Tilen Meglič** v kamnoseštvu, ki se je pripravljala pod mentorstvom **Roka**

Verstovška Tanška iz Višje strokovna šole Sežana in **Jerneja Bortolata**, kamnoseškega mojstra in nacionalnega sodnika,

- **Brigita Klinar** v cvetličarstvu, ki se je pripravljala pod mentorstvom **Ane Sotošek** iz Šole za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje in **Marjana Planinška**, cvetličarskega mojstra in nacionalnega sodnika,

- **Gašper Rjavec** v kuharstvu, ki se je pripravljala pod mentorstvom **Neli Selan** iz Biotehniškega izobraževalnega centra Ljubljana in **Alme Rekič**, kuharske mojstrice in nacionalne sodnice,

- **Emin Tiganj** v strežbi, ki se je pripravljala pod mentorstvom **Boštjana Humskega** iz Biotehniškega izobraževalnega centra Ljubljana in **Aide Kadič** iz hotelske družbe Hit Alpinea, tudi nacionalne sodnice, Emin si je zaslužil tudi naziv Best of nation in za to prejel zaslužen medaljo.

Po skupnem številu točk naše ekipe se Slovenija uvršča v zgornjo polovico držav, ki so nastopile na letošnjem tekmovanju EuroSkills. To je zelo lep uspeh, saj si razsežnost dogodka tudi po napisanem težko predstavljamo, lepo vas zato vabimo, da obiščete spletno stran www.euroskills2018.com in si ogledate, kaj vse so mladi mojstri in mojstri v Budimpešti počeli, navdušeni boste!

ANTON ŠIJANEC

Tekmovalni prostori, ki so se za kar 35 različnih poklicev raztezali po vseh dvorinah osrednjega madžarskega sejmišča v Budimpešti, so bili ves čas oblegani tudi s številno publiko, ki si je prišla ogledati nastajajoče mojstrovine in spretnosti tekmovalcev iz vse Evrope.

ROBUST, D. O. O., ARJA VAS

Njihovi drobilci uspešno polnijo tržno nišo na tem področju

V poslovni coni Arnovski gozd deluje uspešno mlado podjetje Robust, ki se ukvarja z razvojem in s trženjem cepilnikov in drobilnikov. Leta 2012 ga je skupaj z istoimensko blagovno znamko ustanovilo žalsko podjetje Sico, ki je v lasti Marjana Volpeta, Darka Volka, Marjana Blatnika, Alenke Sordini in Damjana Topolovca.

V Robustu je zaposlenih deset ljudi, ki se ukvarjajo z razvojem, s trženjem in prodajo hidravličnih cepilnikov in drobilnikov za les, lesene ostanke, ostanke na področju reciklaže, od plastike do drugih materialov. Proizvodnja strojev je vezana na sosedni Sico, s katerim imajo skupaj 90 zaposlenih.

Univerzalni drobilniki Robust

Podjetje Robust, d. o. o., ki serijsko proizvaja drobilnike, se ponaša kar s štirimi modeli. Model SD 45, ki ga odlikuje nizka priključna moč, visoka produktivnost, preprosta uporaba in dolga garancijska doba (do 4 leta), ter modeli SD 60, SD 90 in SD 90XL, pred drobilnik P130 in P150, ki krasijo večja proizvodnja podjetja. Visoka zanesljivost SD serije je rezultat robustne konstrukcije okvirja in trdne rezalne enote (kaljeni noži s štirimi rezilnimi robovi). Drobilni prostor je brez mehanskih ovir, kar zagotavlja tekoč proces drobljenja brez motečih zagozditvev materiala in posledično izredno visoko produktivnost. Zdrobljen material zelene granulacije nato brez zastojev prehaja skozi odprtine v situ iz HARDOX-a. Inteligentni krmilni sistem BOVER_BASIC/PREMIUM, ki omogoča pravi zagon vseh komponent s pritiskom na eno tipko omogoča opti-

malno krmiljenje delovanja pritiskala glede na razmere v drobilnem prostoru, varovanje vseh vitalnih delov stroja pred obremenitvijo, povratni tek rotorja ob trenutni preobremenitvi samodejnim nadaljevanjem drobljenja, samodejni izklop stroja in postavitve v začetno stanje po končanem drobljenju.

Hidravlični cepilniki drv Robust

Vsi hidravlični cepilniki drv ROBUST so narejeni na sedežu podjetja v Arji vasi pri Žalcu. Ekipa razvoja, proizvodnje in montaže skrbi, da se izdelki ponašajo z inovacijami, patenti in modelnimi zaščitami, so izdelani po standardih Evropske unije ter izpolnjujejo vse varnostne in zdravstvene zahteve. Neprestano stremijo k izboljšavam in dopolnjevanju lastnih izdelkov, kar zagotavlja produktivnost strojev in zadovoljstvo njihovih uporabnikov. Letos je podjetje Robust predstavilo razširjeno paleto gozdarske opreme. Poleg hidravličnih cepilnikov drv z nazivno močjo od 13 do 25 ton lastne zasnove in razvoja, ki so na voljo z električnim ali kombiniranim pogonom, imajo tudi cepilnik na prikolici s pogonom na bencinski motor, kar omogoča neodvisno delo na različnih lokacijah ter stacionarni 13-tonski cepilnik na bencinski motor. Zadnja novost na cepilnikih Robust je hladilni sistem hidravličnega olja na cepilniku ProfILINE. Leto zagotavlja stalno temperaturo hidravličnega olja pri dolgotrajnem obratovanju cepilnika. Cepilniki

Cepilnike drv Robust odlikuje kakovostna izdelava ter modularna zasnova, kar omogoča prilagajanje potrebam uporabnika.

drv Robust se ponašajo s kakovostno izdelavo ter modularno zasnovo, kar pomeni, da lahko kupec izbira med številnimi možnostmi izvedb

in svoj cepilnik prilagodi lastnim željam in potrebam.

Prihodnost je recikliranje

V prihodnosti bodo v Robustu nadaljevali razvoj in širili paleto izdelkov. Želijo še bolj prodreti na tuje trge, predvsem se želijo usmeriti na angleški in francoski trg. Nadaljevali bodo razvoj sorodnih izdelkov za potrebe gozdarstva. Za naslednji dve leti imajo ambicije za zanimive in vedno bolj perspektivne programe drobilnikov s področja recikliranja, ki bodo podjetjem omogočila prehod v krožno gospodarstvo ter sledenje »zero waste« konceptu. V okolici je nekaj podjetji, ki se ukvarjajo s podobnimi proizvodi, kot so njihovi cepilci, na področju drobilcev pa so v Robustu prvi v vrsti. V tej niši so edini serijski proizvajalec drobilnikov na območju nekdanje Jugoslavije. Poudarili so, da je prihodnost prav v recikliranju, pretvarjanju neuporabnih materialov v nekaj uporabnega.

SANDRA DOBROVIČ

Podjetje Robust je edini serijski proizvajalec drobilnikov na območju nekdanje Jugoslavije.

Thailon konferenca v podjetju Buki

Podjetje Buki, d. o. o., distributer profesionalne morske kozmetike Thalion, je na rednem jesenskem strokovnem srečanju ponovno poskrbelo za presenečenje, saj se je udeležencem konference pridružil tudi André Prigent – lastnik podjetja BCM Bretagne Cosmetic Marine, ki proizvaja blagovno znamko Thalion.

Lastnik podjetja BCM Bretagne Cosmetic Marine André Prigent je številnim udeleženkam – največ v 25-letnem delovanju podjetja Buki – predstavil svoje podjetje, ki na področju kozmetike dosega v svetu zavidljive rezultate, saj njihovi izdelki vsebujejo kar 94,2 % naravnih učinkov.

Silva Glavan
Bukovinsky, direktorica
podjetja Buki (desno),
in prof. Elisabeth
Boussley, ki je zbranim
predstavila novosti
kozmetike Thalion.

Udeleženci konference Thalion v podjetju Buki na Grosupljem.

kovin ter velik delež sestavin pridobljenih iz morskih alg.

Na tokratnem srečanju so v novi prestižni liniji predstavili anti-aging programa za nego obraza FIRM & LIFT ter CELLULAR RENEWAL s proizvodi, ki vsebujejo nove formule patentiranih redkih in ekskluzivnih morskih učinkovin. Za profesionalno uporabo je na voljo pet vrst novih ampul z visoko koncentracijo aktivnih sestavin. Programe je predstavila mednarodna demonstratorica **prof. Elisabeth Boussley**, udeleženke pa so bile navdušene, saj je bil rezultat viden takoj.

Zasluga za res dobre rezultate gre načinu izvajanja posebne masaže, posebni penetraciji učinkovin in seveda v prvi vrsti odličnost izdelkov. Ti so prepričali tudi

programov, ki vključujejo obvezna šolanja teorije in prakse v Thalionovem učnem centru.

udeleženke. Skoraj vse kozmetičarke so se odločile za nakup izdelkov in izvajanje novih

S predstavitevjo profesionalne kozmetike Thalion bo podjetje Buki, d. o. o. tudi letos sodelovalo kot zlati sponzor na letnem kongresu Sekcije kozmetikov pri OZS v Portorožu. Kongres bo 17. in 18. novembra v hotelu Bernardin, kjer bodo predstavljeni novi programi in novi izdelki kozmetike Thalion.

M. G.

EKO SKLAD

SLOVENSKI OKOLJSKI
JAVNI SKLAD

VEČ INFORMACIJ

01 241 48 66
WWW.EKOSKLAD.SI

SPODUDE ZA PODJETJA

Na Eko skladu so podjetjem na voljo finančne spodbude za naložbe v učinkovito rabo in obnovljive vire energije.

Spodbude so v obliki **nepovratnih sredstev** in/ali **kredita** s subvencionirano obrestno mero, dodeljene po pravilu »de minimis« pomoči.

ERIK KOVIC, POLAVI LOGISTIKA, PREVOZI, TRGOVINA IN STORITVE, D. O. O., NOVA GORICA

Polavček je kot moj otrok

Ni ga na Goriškem, ki ne bi poznal Polavčka. Sadje, zelenjava in druge dobrote šibijo lesene police, na katerih lahko izbiramo najrazličnejšo, predvsem sezonsko ponudbo v mavričnih odtenkih. »Povpraševanju kupcev se je treba prilagajati, pri nas dobite skoraj vse«, pravi direktor podjetja Polavi Erik Kovic.

Polavi je del španske skupine Jovimer. Sodelovanje se je začelo pred sedemnajstimi leti. Že takrat je Erik Kovic sadje in zelenjavo prodajal velikim trgovskim verigam v Sloveniji. Šest let za tem je ustanovil družbo Polavi. Torej Polavi ima za seboj enajst let uspešnega sodelovanja, ki se je začelo zgolj s pretovarjanjem

zelenjavo, je Erik Kovic zaznal priložnost doma. Začel je odkupovati lokalne pridelke, kar počne še danes. Na začetku je bil marsikdo skeptičen, saj jih ljudje niso poznali. Ampak skozi leta se je pokazala odločitev za pravilno, posel je dobro stekel. Sodelovanja z domačimi kmeti je vedno več, čeprav so na tem območju količine za odkup majhne. Kovic izpostavlja, da so največji odkupovalec češenj v Sloveniji, veliko domačih pridelkov so izvozili tudi v Češko, letos prvič pa so naredili tudi akcijo mirenskih hrušk viljamovk v Dalmaciji. Odkup lokalnih pridelkov ga še vedno najbolj zanima, tudi zaradi ponudbe v Polavčku, svojih dveh diskontih v Novi Gorici in Šempetru. »Polavček je kot moj otrok,« pravi Kovic, ki se trudi z raznoliko in pestro ponudbo: »Poleg najnižjih cen, se lahko pohvalimo s pretežno lokalno ponudbo sadja in zelenjave, tako rekoč s polja oziroma vrta v naš diskont.«

S Polavčki ima velike načrte, saj namerava vzpostaviti verigo diskontov po vsej Sloveniji. Trenutno sodeluje s kmeti iz Goriške regije oziroma Vipavske doline in Brd, ostalo je pretežno uvoz. Polavi ima v najemu skladišče in hladilnico v Šempetru pri Gorici ter, kot rečeno, dva diskonta.

Njihova prednost, ki jo je Kovic večkrat izpostavil skozi pogovor, je dobra kakovost, nižje cene in veliko domače zelenjave in sadja na enem mestu. »Poleg tega je pomembno, kdo dela v Polavčku,« zatrdi. Trenutno podjetje šteje štirinajst zaposlenih, ki so prijazni, dostopni in domači. »Smo kot ena velika družina. Če skladiščnik ali morda prodajalka ne bosta delala dobro, tudi direktor ne bo mogel,« pravi Kovic, zato je izbira pravih sodelavcev zelo pomembna. »Ko pride stranka v Polavček, se mora počutiti sprejeta, kot da pride na domači vrt,« še doda. Temu

primerna je tudi oprema diskontov.

Promet Polavija se iz leta v leto povečuje, trend rasti je med 15 in 20 %, zasluge pa gredo vsem zaposlenim, njihovemu trudu in kakovostno opravljenemu delu. Ponudba v diskontih je sveža, saj prihaja iz domačega okolja. Tako lahko kupec pri njih dobi radič z vrtojbenskega polja, kostanj iz Liga, hruške iz Mirna, jabolka iz Vogrskega, skratka prisega na lokalno in čim manj kilometrov.

Povečanje prometa je tudi odraz delavnosti in poslovnih strategij, ki jih uvajajo. »V poslu je potrebno tudi tvegati, brez tega ni napredka,« pravi Kovic.

V teh enajstih letih delovanja je najbolj ponosen na to, da plača zaposlenim ni zamujala niti en dan, tudi do dobaviteljev se obnašajo odgovorno. Še vedno ima voljo in jasne cilje. To, poslovno žilico prenaša tudi na sina, za katerega upa, da bo nadaljeval njegovo pot. »Konec koncev je to družinsko podjetje, saj je v Polaviju zaposlena tudi žena,« doda.

Kovic je aktiven tudi kot član upravnega odbora pri trgovski sekciji OZS Nova Gorca, v popoldanskem času pa zavzeto, že peto leto, opravlja funkcijo predsednika ND Adria. Nogomet mu pomeni sprostitve. Veliko tudi potuje. Obiskuje sejme v Madridu, Berlinu, Italiji, pot ga velikokrat vodi v Španijo. Prvi naslednji izziv je širitev skladišča, predvsem pa boljše ravnotežje med službo in prostim časom. Tega ima malo, zaveda pa se, da je skrb zase in dobra psihofizična kondicija nujna za dobro opravljanje posla.

»Tudi mi smo imeli vzpone in padce, vendar z jasno vizijo prideš do cilja,« zaključí Kovic, ki je danes zadovoljen z rastjo podjetja in delom, ki ga še vedno opravlja z velikim veseljem. To je ključno za uspeh.

MARTINA ARČON

S Polavčki ima Erik Kovic velike načrte, saj namerava vzpostaviti verigo diskontov po vsej Sloveniji.

tovornjakov. To je bila Polavijeva osnovna dejavnost, vzpostavljena predvsem zato, da se je prihranil čas. Pot iz Španije v Slovenijo, od koder so blago tovorili v druge države, predvsem v Slovaško, Češko in Poljsko, se je skrajšala za 12 ur. V manjši meri, pa vendar še zelo aktivno se s pretovarjanjem blaga ukvarjajo še danes.

Ko je pred leti propadla Agro Gorica in ni bilo nikogar, ki bi odkupoval sadje in

VSE, KAR POTREBUJETE ZA USPEŠEN POSEL V ENEM PAKETU, NA KLJUČ

MODRI POSLOVNI PAKET

50/50

Mbit/s

Standard

programska shema

60 GB

prenosa podatkov

1

priključek

PODPIRA
VoWiFi
Samsung
 Galaxy Note9
 24 x **27⁸⁷ €**¹

www

.si

SPLETNA
BLAGA JNA
NOVO**BREZPLAČNO**²

Vaš posel vodimo
v modro prihodnost.

4G+www.telekom.si/poslovni

¹Akcijrska cena velja ob sklenitvi oziroma podaljšanju naročniškega razmerja z Modrim poslovnim paketom (z vezavo za 24 mesecev) z obročnim plačilom kupnine za napravo v 24 zaporednih mesečnih obrokih (v znesku 27,87 EUR mesečno za Samsung Galaxy Note9, skupaj 668,88 EUR), ki se obračunajo prek mesečnega računa. Velja za vse, ki nimajo veljavnega Aneksa št. 20/2013 (z vezavo naročniškega razmerja za 12 ali 24 mesecev) ali veljavnega Dodatka k pogodbi o sklenitvi naročniškega razmerja v zvezi z nakupom terminalne opreme, sklenjenega z družbo Debitel, d.d., (z vezavo naročniškega razmerja za 12 ali 24 mesecev) in izpolnjujejo ostale pogoje akcijskega nakupa naprav. Ponudba velja do odprodaje zalog.

²Ugodnost 1 brezplačne licence za Office 365 Business Essentials in brezplačne namestitve na ključ velja za nove in obstoječe naročnike Modrega poslovnega paketa. Ugodnost velja 24 mesecev in začne veljati z obračunskim mesecem, v katerem je aktiviran poslovni paket oziroma paket Office 365. Storitve Spletna stran je brezplačna za nove in obstoječe naročnike Modrega poslovnega paketa in velja za čas sklenjenega naročniškega razmerja s tem paketom. Registracija spletne domene je brezplačna za eno domeno za eno leto za naročnike Modrega poslovnega paketa, ki še niso izkoristili te ugodnosti.

Slike so simbolične. Telekom Slovenije, d.d., si pridržuje pravico do sprememb cen in pogojev. Cene so v EUR brez DDV in zaokrožene na dve decimalki. Za več informacij o ponudbi, akcijskem nakupu naprav, obročnem plačilu in možnosti vezave za 12 mesecev obiščite www.telekom.si/poslovni, Telekomov center, pooblaščen prodajno mesto ali pokličite 080 70 70. Telekom Slovenije, d.d., Ljubljana

ANTARES, REKLAMNI CENTER, TISKARNA, TRGOVINA, EVALD ROŽMAN, S. P., ARTIČE

Oblačila, v katerih se lažje in boljše dela

Prihodnje leto bo podjetje Evald Rožmana staro 25 let. Z leti je preraslo v družinsko podjetje, ki se poleg tiska in izdelave vseh vrst reklamnih napisov ukvarja s prodajo promocijskih in delovnih oblačil ter dodelavo – tiskom ali vezenjem. Konec oktobra je družina Rožman, Evald, žena Sandra ter sinova Aljaž in Žan, postavila nov mejnik – v Krškem je v družbi prijateljev in poslovnih partnerjev odprla prvo trgovino s funkcijskimi in delovnimi oblačili Macseis v Sloveniji.

Družina Rožman s sodelavci in predstavniki blagovne znamke Macseis.

Začetek podjetniške poti Evalda Rožmana sega v leto 1994. »Kot vsak drug začetek je tudi ta bil težak, saj je terjal veliko neprespanih ur in dela v noč,« se spominja Evald, a je neizmerno ponosen na prehojeno pot. Zgradil je namreč podjetje, v katerega je danes vpeta vsa družina, del te pa so na neki način tudi vsi zaposleni. Rožman se zaveda, da bi brez zavzetih in delovnih sodelavcev težko uspel: »Vsak izziv vzamemo kot začetek nečesa novega. Naš spekter dela je zelo širok, saj se vedno prilagajamo željam strank. Specializirani smo za vse tehnike analognega in digitalnega tiska, delovanju na področju reklamnih storitev, prodaje promocijskega tekstila in poslovnih daril. V podjetju Antares se vsakemu naročniku posvetimo v celoti, izmenjamo mnenja, mu svetujemo in naredimo izdelek, ki ga zahteva. Odgovornost, delavnost in predanost projektu, nas pripelje do kakovostnega izdelka, s

javnosti približali novo generacijo funkcijskih in delovnih oblačil Macseis. Približno polovica kolekcije te blagovne znamke je namenjena delavcem vseh branž, polovico pa predstavlja modni program za vsakodnevno uporabo, prosti čas ali šport. Za vse v podjetju se torej najde oblačilo; od vodstva in administracije do proizvodnih, skladiščnih in terenskih delavcev.

Prav vsi izdelki so narejeni funkcijsko, kar pomeni, da omogočajo pravilno odvajanje odvečne telesne temperature in vlage. Oblačila se prilagajajo telesu, zaradi uporabe naprednih tehnologij uporabniku omogočajo maksimalno raztegljivost in prožnost v različnih pogojih, ne gre pa prezreti niti privlačnih barv in krojev. Poleg udobja in zdravja uporabnika

katerim je zadovoljen tudi kupec.«

V petindvajsetih letih se je zadovoljnih strank nabralo res veliko. In kar je najbolj pomembno, radi se vračajo. Rožmanovi upajo, da tudi v njihovo trgovino z oblačili blagovne znamke Macseis v Krškem, ki so jo odprli konec minulega meseca.

Z odprtjem trgovine so tudi širši

imajo ustvarjalci ves čas v mislih tudi okolje. Oblačila se namreč perejo pri nizkih temperaturah z minimalno uporabo pralnih sredstev.

Blagovna znamka Macseis je na evropskem trgu prisotna od leta 2014. Največji delež ima na nemškem trgu, sicer pa je prisotna tudi v državah Beneluksa, v Švici, Avstriji, Skandinaviji in na Poljskem, od letos pa tudi v Sloveniji, Italiji in na Hrvaškem. Odprtja trgovine v Krškem se je udeležil tudi direktor podjetja Kim Williams, ki je med drugim dejal, da je uspeh blagovne znamke posledica njihove skrbi za udobje, zdravje, okolje in ne nazadnje za imidž podjetij, ki svoje delavce oblečejo v ta oblačila, in dodal, da je prepričan, da bodo Slovenci vzljubili oblačila Macseis.

Evald Rožman je za konec povedal, da je odprtje trgovine naložba za prihodnost. »Je popotnica mlajši generaciji. Starejši sin Aljaž, ki končuje študij medijske tehnologije, je izrazil željo ostati v domačem podjetju. Zato smo se odločili okrepiti podjetje z novim, privlačnim programom, kar Macseis nedvomno je,« je sklenil.

EVA MIHELIČ

OBRTNIK	KRIŽIŠČE VAŠKIH POTI	KOZMO- NAVTKA	POZDRAV STARIH RIMLJA- NOV	PEVEC, KI NASTOPA SAM	NIKI LAUDA	PEVEC BARANJA	GOBA S CEVKAMI POD KLO- BUKOM	UREJE- VALEC IZLOŽB
KVASNA GLIVICA								
PIŠTOLA, SAMO- KRES								
LEVI PRITOK DRAVE V AVSTRIJI					PEVKA HREN OTOK V EGEJSKEM MORJU			
PRVI ZLOG ŽOGE			MONGOL. VLADARSKI NASLOV REKA V ITALIJI					
TKANINA Z NABORKI POSUŠENA TRAVA						VRSTA ŽITA MODRA BARVA IZ STEKLA		
POMOČ: KORN, LEROS, DRASTA	JUŽNO DREVO ALI NJEGOV SADEŽ	ČILSKI PESNIK, "ŠPANJA V SRCU"	VARSTVO, POKROVI- TELJSTVO	S SKALAMI ZASUTA STRMA GRAPA	TANKA ČRTA POTEG Z NOŽEM	PEVEC NABER SMUČIŠČE NA KORO- ŠKEM		
TEŽA VODE, KI JO IZPODRINE LADJA							VELIKA VEŽA V JAVNEM POSLOPJU	NATRIJEV KARBONAT
RIBA SKUŠA					MANJŠI SEATOV AVTO- MOBIL			
CIKEL PESMI SIMONA JENKA					ZVEZNA DRŽAVA V ZDA	CIRIL ŠTERN SLABŠA TRAVA, ŠČAVJE	IZRASTEK NA GLAVI KMEČKA STAVBA ZA KRMO	
MESTO V DALMACIJI					STANJE VDOVE NEMŠKI FIZIK (ARTHUR)			
ENOTA ZA MERJENJE EL. NAPE- TOSTI						PESNIK FLISAR ČELICA V ŽLEZNIH TKVIH		
NAŠA PLAVALKA (ROJENA LETA 1985)					RUMENO RJAVA BARVA			
OBRTNIK	EMILIO ESTEVEZ PROSTOR ZA POKOP MRLIČA			AMERIŠKA VERSKA SKUPNOST PREVOZNIK S ČOLNOM			ANTON AŽBE KATJA LEVSTIK	
OZNAKA GRČIJE		FR. SMUC. (CHRIS- TOPHE) IGRALEC STILLER	ODPRTINA V ZIDU CANKAR- JEVA MATI (NEŽA)					
DRAG KAMEN RDEČE BARVE					PRIMOR- SKI SVALJKI ZNOJ			
OBLEKA (REDKO)							ŠVEDSKI PESNIK HANSSON AUDIJEV KUPE	
GOSPO- DARSKI POLOM						OZKA DOLINA S STRMIMI POBOČJI PRIŠTAŠ DRŽAV- NEGA SOCIA- LIZMA		

■ Pravilna rešitev oktobrske križanke je **PREPROSTO NARAVNO ENIART**. Izmed prejetih dopisnic smo izžrebali dve, ki sta ju poslali **Meta Vode** iz Ljubljane in **Milenka Petek** s Ptuja. Iskrene čestitke!

■ Rešitev (geslo) tokratne nagradne križanke pošljite na dopisnici skupaj s svojimi podatki (ime in priimek, naslov, davčna številka in telefon) na naslov: **Uredništvo revije Obrtnik, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Celovška 71, 1000 Ljubljana, s pripisom NAGRADNA KRIŽANKA**. Pri žrebanju bomo upoštevali vse dopisnice, ki bodo prispele na naš naslov do 19. novembra 2018.

■ Sponzor tokratne križanke je Gostilna Karla iz Rač s svojo blagovno znamko Mojstri okusov.

Dobitek v nagradni igri je po 3. točki tretjega odstavka 105. ZDoh-2 obdavčen kot drugi dohodki, vendar le, če njegova vrednost presega 42 evrov (108. člen ZDoh-2). Akontacijo dohodnine za prejete nagrade v skladu z ZDoh-2 poravna podeljevalec nagrade.

BREZPLAČEN MALI OGLAS ZA ČLANE OZS!

- Na podlagi sklepa kolegija upravnega odbora OZS z dne 4. 3. 2010 imajo člani OZS, ki ne dolgujejo več kot dve članarini, **pravico do enega brezplačnega malega oglasa** (do 30 besed) na leto. Člani »A plus« pa imajo pravico do petih (5) brezplačnih malih oglasov na leto in do 25-odstotnega članskega popusta pri okvirjenih oglasih (na barvni podlagi).
- Vsi, ki želijo izkoristiti zgoraj naštetosti brezplačnega oglaševanja, nam morajo ob predaji oglasa sporočiti člansko številko OZS (najdete jo na prvi strani kartice Mozaik podjetnih). Brez tega brezplačni mali oglasi niso možni.

MALI OGLAS ZA OSTALE NAROČNIKE

- Cena malega oglasa (do 30 besed) je **17 EUR** (+ 22 % DDV).
 - **1 cm stolpca** okvirjenega malega oglasa na barvni podlagi stane **19 EUR** (+ 22 % DDV).
- Prosimo vas, da nam ob vseh naročilih oglasov napišete podatke za izstavitel računa (naziv, naslov in **davčno številko**) ter navedete, ali ste zavezanec za DDV. Člani OZS naj sporočijo tudi **člansko številko OZS**. Prosimo, da so vaši dopisi **čitljivi**, opremljeni z **žigom in podpisom naročnika**. Pridržujemo si pravico do jezikovnih popravkov.

POŠILJANJE OGLASOV

Oglase lahko pošljete po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
 - faksu: 01 50 54 373
 - klasični pošti na naslov: OZS, Revija Obrtnik podjetnik, Celovška 71, Ljubljana
 - **NOVO** – preko spletnega obrazca na www.ozs.si/Obrtnik/Narocilomalegaoglasa
- Malih oglasov po telefonu ne sprejemamo.**

STROJI IN OPREMA

TU-VAL, d. o. o. nudi vso varilsko opremo in pribor, industrijsko pnevmatiko, pritrilne elemente in orodja za kovičenje. Informacije: www.tu-val.si, tel. 01 72 12 123, faks: 01 72 12 746, e-p: tu-val@siol.net. Šifra oglasa: 18-02-001

Ročni paletnik

- nosilnost: 2500 kg
- dolžina vilic: 1150 mm
- tovorna kolesa: POLYURETAN (PU)
- krmlilna kolesa: GUMA
- neto teža: 71 kg

Slika je simbolična.

Cena samo 240 € brez DDV

Tel.: 04 518 44 44
Fax: 04 518 44 00
E-mail: info@ika.si

www.ika.si

PEKARNE, SLAŠČIČARNE, PICERIE, TESTENINARIJI! Nudimo novo, rabljeno in renovirano opremo za proizvodnjo kruha in peciva, piškotov, slaščic in pralin, pic, testenin in njakov ter strokovno montažo dobavljene opreme in tehnološko podporo. PEKSIM d. o. o., Ulica Gradnikove brigade 6, Nova Gorica, tel. 05 30 27 136, 031 690 872, faks: 05 33 30 818, e-pošta: peksim@volja.net. Šifra oglasa: 18-02-003

ADRIABAGER

info@adriabager.com
tel: 031724989

WWW.ADRIABAGER.COM

oprema in rezervni deli za gradbene stroje

OBRTNE STORITVE

PODJETJE s 35-letno tradicijo nudi prevoze vseh vrst razsutega - sipkega tovora - silos in kiper prevozi od 5 m3 do 35 m3. Informacije: Avtoprevoznništvo Milena Mravljak s. p., Gaberke 224 a, 3325 Šoštanj, tel. 031 710 112 ali 040 481 265 ali 041 642 145. Šifra oglasa: 18-03-010

OGLASI V RUBRIKAH OBRTNE STORITVE IN POSLOVNE STORITVE

Na podlagi zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno oglasov neregistriranih dejavnosti ne objavljamo! Če želite, da vam objavimo oglas za storitve, nam pošljite naslednje dokumente:

- **s. p.:** kopijo obrtnega dovoljenja ali priglasitveni list,
- **družbe:** izpis iz sodnega registra.

Oglasi v teh rubrikah morajo vsebovati popoln naziv in naslov, ki smo ga dolžni tudi objaviti!

ZADNJI ROK ZA ODDAJO MALEGA OGLASA

Zadnji rok za oddajo malega oglasa v decembrski Obrtnikovi borzi je **23. november 2018.**

NAROČILO NA REVISO OBRTNIK PODJETNIK

Letna naročnina na revijo Obrtnik podjetnik je **60 EUR** (9,5 % DDV je vključen v ceno). **Naročilo velja do preklica!**

Naročite se lahko po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
- faksu: 01 50 54 373
- navadni pošti na naslov:
OZS, Celovška c. 71,
1000 Ljubljana

MATERIAL

MONTAŽA IN SERVIS VSEH VRST DVIGAL

DVIGALA

OSEBNA DVIGALA
TOVORNA DVIGALA
INVALIDSKA DVIGALA
MOSTOVNA DVIGALA
KONZOLNA DVIGALA
VERIŽNA DVIGALA
GRADBENA DVIGALA
VIŠEČI FASADNI ODRI

DVIGALA BARTOL d.o.o., Badjurova ulica 22, Ljubljana
GSM: 041 668 069, Tel.: 01/4288 645, Fax: 01/4272 858
dvigala-bartol@siol.net, www.dvigala-bartol.si

- pleksi izdelki po naročilu
- svetlobne kupole • cestna ogledala

POSplastika

Tel: +386 1 837 10 33

www.pos-plastika.si/trgovina

Acrytech®
Gerbičeva 50a, 1000 Ljubljana
T: (01) 28 11 147, F: (01) 28 31 247
acrytech@siol.net, www.acrytech.si

- Vse vrste izdelkov iz plexi stekla: plošče, bloki, cevi, palice, profili, krogle, kupole, ...
- Laserski razrezi in gravure

pečenko

POSLOVNE STORITVE

KNJIGOVODSKI SERVIS nudi svoje storitve obrtnikom - samostojnim podjetnikom (računalniška obdelava, vključno z obračunom OD, izračun obresti, amortizacije, davčna napoved) strokovno in po ugodni ceni. Dodatne informacije: Podgorelec Jolanda s. p., Zgornje Stranje 14, 1242 Stahovica, tel. 01 83 25 344. Šifra oglasa: 18-04-002

KNJIGOVODSKE STORITVE za samostojne podjetnike in d.o.o.-je nudimo po ugodni ceni. Strokovno in ažurno. Prvi mesec je vodenje brezplačno. Dodatne informacije: Vera Bombek s. p., Mladinska ul. 3, 3214 Zreče, tel. 051 256 154. Šifra oglasa: 18-04-005

NEPREMIČNINE

PRODAMO POSLOVNI PROSTOR V TPC (center Spar) Trbovlje, velikosti 77,66 m². Več informacij po tel. 041 627 020. Šifra oglasa: 18-07-015

ZEMLIŠČE V BEOGRADU - DOBANOVCI, poslovna cona, 7.949 m², zazidljivo, za poslovno gradnjo, prodam za 225.000 €. Informacije po tel. 041 750 718. Šifra oglasa: 18-07-016

TRGOVSKO BLAGO

ZELIŠČARSTVO PREŽLA - predelava zdravih zelišč! Nudimo več vrst mazil, oblog, kapljic, čajev in krepil. Antonija Torkar s.p., Begunjska c. 23, 4248 Lesce, informacije po tel. 04 531 83 40. Delovni dnevi ob mlaju: november - 7., 8., 9., 10., 11. PE Zeliščni butik, Železniška ul. 7, Lesce (ob glavni avtobusni postaji), delovni čas: ponedeljek, torek, sreda od 16h do 18h ter četrtek, petek od 10h do 12h. Šifra oglasa: 18-05-001

RAZNO

IŠČEM OBČASNO ALI REDNO DELO za kombi ali kamion s cerado nosilnosti 3 t. Informacije po tel. 040 377 905. Šifra oglasa: 18-09-014

PRODAM MANJŠE PREVOZNIŠKO podjetje z večletno tradicijo, nekaj utečenega dela, zlasti iz Italije, in enim odličnim voznikom. Vzrok prodaje je upokožitev. Informacije po tel. 051 618 012. Šifra oglasa: 18-09-015

EEN BORZA

INFORMACIJE:

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije
Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana
Kontakt: **Edina Zejnic**,
tel. 01 58 30 586
e-pošta: een@ozs.si

Mariborska razvojna agencija p. o.
Pobreška cesta 20, 2000 Maribor
Kontakt: **Jolanda Damiš**,
tel. 02 33 31 307
e-pošta: een@mra.si,
jolanda.damis@mra.si

Univerza na Primorskem
Titov trg 4, 6000 Koper
Kontakt: **Sebastjan Rosa**
tel. 05 66 37 787
e-pošta: sebastjan.rosa@upr.si

Gospodarska zbornica Slovenije
Dimičeva 13, 1504 Ljubljana
Kontakt: **Petra Arzenšek**,
tel. 01 58 98 156
e-pošta: petra.arzensek@gzs.si

Oglase s ponudbami in
povpraševanjem tujih podjetij si
lahko ogledate na spletnem naslovu
www.een.si.

BOUK20180725004 - Podjetje iz Velike Britanije, ki je specializirano za razvoj in izdelavo prehranskih dopolnil, z možnostjo izdelave tablet in izdelkov v prahu, ponuja sporazum o proizvodnji / podizvajalstvo, kot tudi oblikovanje in svetovanje za podjetja s prehranskimi dopolnili.

BRPL20180724001 - Poljsko podjetje, ki je specializirano za proizvodnjo granulata iz polipropilena in polietilena, išče dobavitelje

odpadkov, ki nastajajo pred in po proizvodnji - (šifra 15.01.02 - plastična embalaža v skladu z evropsko klasifikacijo odpadkov). Podjetje išče sodelovanje na osnovi proizvodnega sporazuma.

BRUA20180719001 - Ukrajinski proizvajalec ortopedskih otroških čevljev išče dobavitelje kakovostnih podplatov na podlagi trgovinskega sporazuma s tehnično podporo ali proizvodnim sporazumom.

BRTR20180815001 - Turško podjetje, ki proizvaja regale in police za trgovine in skladišča, išče zastopnike ali distributerje.

BRCN20180803003 - Kitajsko podjetje, specializirano za uvoz živil in potrošniškega blaga iz EU išče dobavitelje. S potencialnim partnerjem želi skleniti sporazum o trgovskem zastopanju.

BRNL20180405001 - Nizozemska podjetje in veletrgovec z uveljavljeno lastno blagovno znamko flašk za pijače zaradi naraščajoče prodaje išče dobavitelje flašk. Podjetje išče dobavitelje flašk iz nerjavnega jekla ali iz bio materialov. Podjetje ponuja sodelovanje v obliki distribucijske pogodbe.

BRUK20180629001 - Podjetje iz Velike Britanije s sedežem v Londonu z lastnim skladiščnim prostorom išče ponudnike hrane in pijače ter gospodinjstvih izdelkov za sklenitev pogodbe o distribucijskih storitvah. Podjetje oskrbuje restavracije, kavarne in lokalne maloprodajne trgovine, ki iščejo nova živila in pijače, kot so čaj, kava in brezalkoholne pijače ter izdelki za gospodinjstvo.

BRCN20180803002 - Kitajsko podjetje z elektronskim poslovanjem išče proizvajalce ali trgovska podjetja z beljakovinskimi praški za sodelovanje s sporazumom o distribuciji.

BRTW20180704001 - Tajvansko podjetje išče dobavitelja mlečnih izdelkov za dojenčke iz Evrope in nudi sodelovanje v okviru sporazuma o distribuciji storitev.

BRRU20171221026 - Rusko podjetje, specializirano za lasersko rezanje, upogibanje, varjenje, prašno lakiranje kovine in izdelavo pločevine, išče podjetja, ki dobavljajo kovino in materiale za obdelavo kovin ter nudi sodelovanje v okviru proizvodnega sporazuma.

BRRU20171221028 - Rusko podjetje, specializirano za spletno oblikovanje, išče partnerja za razvoj spletnih strani v okviru sporazuma o storitvah.

BRME20180903001 - Distributer umetniških materialov v Črni gori (okvirji, ščetke, platna, akvareli, akril, olja in drugi izdelki) ponuja svoje storitve kot distributer.

BRUK20180820001 - Vodilni distributer iz Velike Britanije na področju opreme in pohištva, išče proizvajalce pohištva za samomontažo.

BRUA20180815001 - Ukrajinsko podjetje (pridelovalec jagodičevja) išče strokovnega sve-

tovalca ali ponudnika inženirskih storitev za oblikovanje kmetijskih dvorišč v okviru sporazuma o storitvah.

BRWT20180821001 - Tajvansko podjetje, specializirano za trgovino s hrano, išče ponudnike svojih izdelkov in nudi sodelovanje v okviru sporazuma o distribuciji ali trgovskem zastopanju.

BRBE20180817001 - Belgijsko podjetje, specializirano na področju fleksio tiskanja, išče proizvajalce ali dobavitelje fleksografskih črnin.

BRDE20180828001 - Nemško podjetje, specializirano za prodajo in inženiring v avtomobilskem sektorju in deluje kot prodajna agencija, išče proizvajalce in dobavitelje za avtomobilsko industrijo.

BRCN20180810002 - Kitajsko podjetje, specializirano za uvoz in distribucijo premium proizvodov za ženske in otroke, išče proizvajalce zdrave in organske hrane za distribucijo na Kitajskem.

BRDE20180823001 - Nemško podjetje, ki se ukvarja z razvojem mobilnih aplikacij, programske opreme, rešitvami s področja digitalizacije in optimizacije delovnih tokov, išče partnerje za sodelovanje v okviru zunanjega izvajanja ali sporazuma o storitvah.

BRES20180801001 - Špansko podjetje, ki proizvaja lesene pelete, išče partnerje, ki proizvajajo pelete EnPlus za sodelovanje v okviru sporazuma o distribuciji.

BRDE20180301001 - Nemško podjetje, specializirano za prodajo embalažnih izdelkov, išče partnerje za sodelovanje v okviru sporazuma o trgovinskem zastopanju.

BRPL20180831001 - Poljska zadruga išče proizvajalce zdrave in ekološko pridelane hrane za sodelovanje v okviru sporazuma o distribuciji.

BRSE20180815001 - Švedsko zagonsko podjetje, ki je razvilo portfelj edinstvenih in barvitih ženskih najlonskih nogavic s simboli in vzorci, išče partnerje za proizvodnjo le-teh v okviru proizvodnega sporazuma.

BOCZ20180726003 - Češki livar aluminija, ki ima proizvodnjo opremljeno z inovativnimi tehnologijami, nudi storitve za avtomobilsko, električno, inženirsko in živilsko ter ladjedelniško industrijo.

BOUA20180807001 - Ukrajinski proizvajalec tehničnih izdelkov iz gume, medicinskih in otroških izdelkov išče izkušene evropske distributerje in prodajne zastopnike.

BOES20180724001 - Špansko podjetje, specializirano za pridobivanje in izdelavo gradbenih agregatov, išče partnerje za sodelovanje v okviru sporazuma o distribuciji.

BOIL20180813002 - Izraelsko podjetje, specializirano za tehnološki razvoj in proizvodnjo prehranskih dopolnil, vitaminov, mineralov

itd. po visokokakovostnih mednarodnih standardih, išče partnerje za sodelovanje v okviru sporazuma o distribuciji storitev in proizvodnega sporazuma.

BOTR20180312001 – Turško podjetje, ki proizvaja kompozitni material in deluje tudi na področju raziskav ter razvojem tehnologij mineralnega litja, išče proizvajalce CNC strojev in proizvajalce strojev za sodelovanje v okviru sporazuma o distribuciji.

BRSK20180912001 – Slovaški proizvajalec ekoloških živilskih izdelkov (ekološke paste, organskega kakava v prahu, organskega kosovega čipsa, organskega koruznega vlakna, organskih naravnih mandljev, organskega riževega sirupa itd.), išče nove dobavitelje surovin za proizvodnjo.

BRRU20171221032 – Rusko podjetje, ki proizvaja čevlje in volnene rokavice ter nogavice, išče oblikovalsko agencijo za oblikovanje in zasnovanje nove linije izdelkov in v okviru sporazuma o storitvah.

BRPL20180910001 – Poljsko podjetje, specializirano za potrošniške in živilske izdelke, želi razširiti svoj portfelj z dišečimi svečami. Podjetje išče proizvajalce dišečih sveč za sodelovanje v okviru distribucijskih storitev.

BRTW20180830001 – Tajvansko podjetje, ki reciklira, išče post-industrijske in / ali post-potrošniške dobavitelje plastičnih in gumijastih odpadkov iz Evrope, ZDA in Japonske za sodelovanje v okviru proizvodnega sporazuma.

BODE20180421012 – Nemško podjetje, ki razvija in izdeluje prilagojene rešitve za stabilno podnebno in krmilno tehnologijo, išče poslovne partnerje za sodelovanje v okviru sporazuma o distribuciji storitev.

BOBR20180521001 – Brazilsko podjetje, išče partnerje za distribucijo tropskega sadja v Evropi, na Kitajskem, v Združenih državah in Kanadi. Podjetje izpolnjuje več mednarodnih standardov, vključno z USDA Organic in EU Organic.

BOUK20180913001 – Britansko podjetje, ki je razvilo rešitev za povečanje morske biotske raznovrstnosti v pristaniščih, išče partnerje za sodelovanje v okviru sporazuma o distribuciji ali licenciranju.

BORO20180908001 – Romunsko podjetje, specializirano za projektiranje in izvedbo elektroenergetskih sistemov, vključno z nadzemno in podzemno vodo srednje in visoke napetosti, električnimi podsistemi in drugimi industrijskimi napravami, želi sodelovati z mednarodnimi partnerji v okviru sporazuma o storitvah.

BOTR20180907001 – Turško podjetje, ki proizvaja različne velikosti pločevinastih posod za oljčno olje, išče partnerje za sodelovanje v okviru sporazuma o distribuciji ali proizvodnji.

BORO20180709001 – Romunsko podjetje, specializirano za proizvodnjo kovinskih delov in podskupin, nudi svoje storitve in išče poslovne partnerje v okviru sporazuma o proizvodnji ali podizvajalstvu.

BRUK20180917002 – Britansko podjetje, specializirano za proizvodnjo visoko kakovostnih nožev in jekel za ostrenje nožev za profesionalno uporabo, išče partnerja za nanašanje diamantnih delcev (25-30 mikronov) na palice za ojačitev jekla, v okviru podizvajalskega sporazuma.

BRNL20180906001 – Nizozemski veletrgovec lesenih igrac in šolskega pohištva išče dobavitelje novih izdelkov.

BRFR20180919001 – Francoski distributer industrijskih črpalk želi razširiti svojo paletu izdelkov z novimi črpalkami, filtrirnimi sistemi, puhalniki itd., ki se uporabljajo v industrijskih procesih.

BRGR20180903001 – Grško podjetje, specializirano za trgovino s traktorji, kmetijskimi stroji, vrtnarskimi orodji, namakalnimi sistemi, klimatskimi napravami in sanitarnimi izdelki, išče pametne namakalne sisteme in inovativno tehnologijo namakanja. Podjetje nudi sodelovanje v okviru sporazuma o trgovskem zastopanju ali sporazuma o distribuciji storitev.

BOUA20180913005 – Ukrajinsko podjetje, specializirano za proizvodnjo visoko kakovostnih ročno izdelanih igrac, išče partnerje za sodelovanje v okviru sporazuma o distribuciji storitev ali trgovskem zastopanju.

BOUA20180821001 – Ukrajinsko podjetje, specializirano za proizvodnjo in prodajo visoko kakovostnega elitnega pohištva, išče partnerje za sodelovanje v okviru sporazuma o distribuciji storitev.

BOIL20180919001 – Izraelska trgovska družba, ki ponuja surovine za hrano, krmo, kozmetiko in toaletno industrijo, išče trgovske zastopnike in distributerje.

BOBK20180824003 – Makedonski proizvajalec različnih vrst izdelkov iz nerjavečega jekla, išče partnerje in nudi sodelovanje v okviru sporazuma o proizvodnji ali podizvajanju.

BOUA20180827004 – Ukrajinsko podjetje, specializirano za proizvodnjo suhega sadja, išče partnerje za sodelovanje v okviru sporazuma o distribuciji storitev ali trgovskem zastopanju.

BOUA20180822005 – Ukrajinsko podjetje, specializirano za proizvodnjo in prodajo visoko kakovostne opeke, išče partnerje za sodelovanje v okviru sporazuma o trgovskem zastopanju ali distribuciji storitev.

BRDK20180709001 – Danski oblikovalec, ki je razvil in prodaja 3-modulni sistem za zbiranje odpadkov in je izdelan po principu 3D upogibanja tankih kovinskih žic z majhnimi koti, išče proizvajalca v vzhodni Evropi.

BRPL20180705001 – Poljsko podjetje za proizvodnjo in trgovino z več kot 24-letnimi izkušnjami, specializirano za proizvodnjo različnih vrst lesenih izdelkov, išče partnerje, ki lahko ponudijo lesene poličnike, zložljiva lesena stojala, skatle in šatulje, lesene podstavke za lončnice na kolesčkih in komponente pohištva, ki se zanimajo za distribucijo njihovih proizvodov na poljskem trgu in na mednarodnih trgih. Prav tako iščejo proizvajalce vezanega lesa in dobavitelje lesa iglavcev.

BRNL20180430001 – Nizozemska multinacionalka, proizvajalec elektronskih naprav za potrošniško in medicinsko uporabo, išče nove načine za predstavitev svojih izdelkov. Tradicionalne predstavitve na sejmih so nujne, vendar imajo visoko ceno. Podjetje vabi podjetja, ki kot alternativo lahko ponudijo nov način prezentacije v okviru virtualnih dogodkov in iščejo možnost storitvenega sodelovanja s podjetji v tem sektorju ali lahko ponudijo v odkup ustrezno rešitev.

BRDE20180628001 – Nemško podjetje je oblikovalo stol, ki se lahko uporablja tudi kot polica. Je visokokakovosten izdelek, izdelan iz masivnega lesa (oreh) ali trdih vlaken. Stol je zelo praktičen in dekorativen. Podjetje išče partnerja, ki lahko izdelata stol v majhnih serijah, z uporabo CAD tehnologije v okviru proizvodnega sporazuma.

BRIE20170725001 – Irski oblikovalec luksuznih otroških oblačil išče proizvajalca oblačil, ki lahko zagotovi izdelavo bombažnih izdelkov ter izdelkov iz kašmirja, ki bodo zadostili visokim standardom, in želi z njim vzpostaviti dolgoročen proizvodni sporazum. Idealni partner bi bil proizvajalec dolgih jopic/otroških oblek, puloverjev in hlačnih nogavic, ki jih je mogoče narebiti, ali pa se jim lahko dodajajo različni dodatki.

BRUK20180620002 – Britansko podjetje z nišno modno blagovno znamko, ki nudi elegantno in medicinsko podkrepljeno obutev za posameznike, ki imajo plosko stopalo ali imajo plantarni fasciitis, išče evropsko partnerstvo za sodelovanje v obliki razvoja prototipov čevljev, ki se lahko nadaljuje v proizvodni sporazum.

BRIT20180518001 – Italijansko podjetje, ki proizvaja in prodaja industrijsko leseno embalažo, išče nove dobavitelje, in sicer proizvajalce surovega lesa in lesenih pakirnih izdelkov iz vzhodnoevropskih držav za srednje ali dolgoročne proizvodne priložnosti.

BRNL20180703001 – Nizozemska družba je uvedla evropsko modno znamko v oblačilih za vodne dejavnosti in želi lansirati prvo kolekcijo lastnih oblačil. Podjetje išče proizvajalce neoprenske tkanine ter potencialne partnerje, ki lahko proizvajajo in tiskajo neoprenska oblačila na podlagi proizvodnega dogovora.

BRPL20180629002 – Poljsko trgovsko podjetje, specializirano za spletno prodajo izdelkov za obdelavo zraka (npr. čistilci, detektorji onesnaževanja zraka, sušilniki zraka), želi raz-

širiti svoj portfelj s proizvodi za klimatizacijo v zaprtih prostorih (zračni ventilatorji, vlažilci, grelci, ionizatorji, koncentradorji kisika itd.). Zato podjetje išče dobavitelje tovrstnih izdelkov iz držav EU ali EFTA za sodelovanje na podlagi sporazuma o distribucijskih storitvah ali sporazuma o trgovskem zastopanju. Podjetje ponuja svoje distribucijske storitve prek spletne trgovine.

BODE20180710003 – Dobro uveljavljen nemški proizvajalec tekočih prehranskih dopolnil, vključno s pijačami, ki vsebujejo kolagen, išče partnerje za distribucijo in ponuja svoje storitve na podlagi podizvajalskega sodelovanja.

BOKR20180601001 – Korejsko podjetje je razvilo večkanalni program (programska oprema) za mešanje zvoka za UHD multimedijski zvok/oddajanje. Ta zagotavlja uporabniku prijazne vmesnike, ki povečujejo produktivnost proizvajalcev zvoka. S svojo »binauralno« nadzorno funkcijo lahko spremljate večkanalne mešanje zgolj z uporabo slušalk ali slušalk brez dejanskih zvočnikov. Podjetje želi ponuditi programsko opremo prek distribucijskega ali agencijskega sporazuma.

BOFR20180628004 – Francosko podjetje, specializirano za proizvodnjo opreme za lovske pse, kot npr. zaščitni telovniki, ovratniki povodci itn. išče trgovske posrednike (distributerje / zastopnike) za distribucijo in zastopanje svojih izdelkov na trgih EU.

BRBG20180709001 – Bolgarsko podjetje, specializirano za namestitve in podporo brezžičnih in žičnih naprav za pametni dom, išče nove dobavitelje Z-wave perifernih naprav in nadzornih plošč. Podjetje ponuja sporazum o distribuciji ali sklepanju pogodb s podizvajalci.

BRRO20180709001 – Romunsko podjetje dejavno na področju avto-industrije in maloprodaje avtomobilskih delov in opreme (pnevmatike, olje, akumulatorji za osebna vozila itd.) išče tuje proizvajalce in distributerje vseh vrst rezervnih delov in opreme za avtomobile, ki želijo povečati prodajo svojih izdelkov na romunskem trgu na podlagi sporazuma o distribucijskih storitvah.

BRCN20180710001 – Kitajsko podjetje, ki trži najrazličnejše izdelke prek svoje spletne trgovine, išče kakovostne izdelke iz vsega sveta za prodajo svojim kitajskim strankam. V okviru načrta širitve novih kategorij izdelkov, ki jih želijo prodajati prek spletne trgovine iščejo evropske proizvajalce izdelkov za ustno higieno. Kitajsko podjetje potencialnim interesom ponuja proizvodni sporazum.

BOBE20180706001 – Belgijski proizvajalec prehranskih dodatkov oz. dopolnil za otroke in odrasle išče distributerje.

BOFR20180604002 – Francosko podjetje, specializirano za zagotavljanje rešitev glede zbiranja in kompostiranja odpadkov, je razvilo inovativno rešitev za zbiranje in avtomatsko kompostiranje živilskih odpadkov, ki se spremenijo v kompost. Podjetje išče partnerje za distribucijo in prodajo izdelka v Evropi.

Oleggio

45° 36' N, 8° 38' O

2 x DKV storitve točenja goriva

Kamorkoli vas pelje pot!

DKV Cestnina, DKV Gorivo in DKV Povračila –
zanesljivost brez meja.

dkv-euroservice.com

You drive, we care.

Podjetnikom prijazen računovodski servis

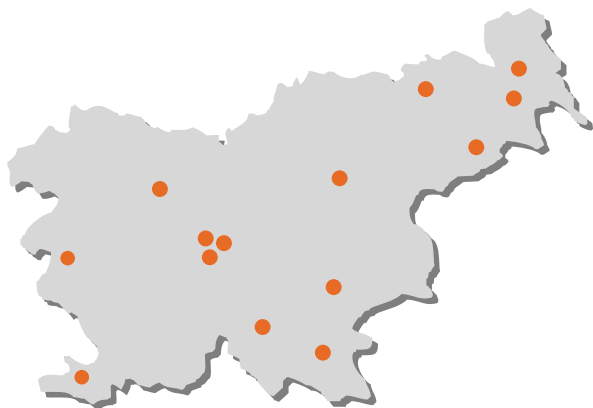
Nižji stroški ► vizijaon-line

Nižji davki ► skrbno načrtovanje

Povečanje prodaje ► vizijaposlovni klub

Cenejše spletno računovodstvo ► vizijasimple

vizijaračunovodstvo_{d.d.}

POSLOVALNICE PO CELOTNI SLOVENIJI

www.vizija-racunovodstvo.si

www.vizijasimple.si